

Οδηγός Ευρωπαϊκών Χρηματοδοτήσεων Θεματικός Τομέας: Εκπαίδευση και Νεολαία

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

'Europe for Citizens' Programme

Το έργο Pro-I3T συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Δομή και Λειτουργία της ΕΕ - Ο ρόλος των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών	5
ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	6
Η συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση	6
Η συνθήκη του Άμστερνταμ	7
Η Συνθήκη της Νίκαιας	8
Η Συνθήκη της Λισαβόνας	8
ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	11
Το Συμβούλιο	11
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	14
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	14
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	16
Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	18
Το Ελεγκτικό Συνέδριο	19
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	21
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	23
ΆΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	25
ΔΙΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	27
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	28
ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	30
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	41
Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA)	41
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (Εκτελεστικός οργανισμός του ΕΣΕ)	41
Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (EACI)	42
Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τους Καταναλωτές (EAHC)	43
Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA)	43
Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (TEN-T EA)	44
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ EURATOM	44
ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	45
Δεσμευτικές πράξεις	45
Κανονισμός	45
Οδηγία	45
Απόφαση	46
Μη δεσμευτικές πράξεις	46
Συστάσεις και Γνώμες	46
Ψηφίσματα	46
Λευκά και Πράσινα Βιβλία	46
Ανακοινώσεις	47
Μελέτες	47
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	48
Η Ευρωπαϊκή Ένωση έξω από την καθημερινότητα των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών (ΤΠΑ);	48
Πεδίο δράσης των ΤΠΑ	48
Με τι πόρους;	48
ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΤΠΑ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ	49
Ιστορικό υπόβαθρο	49
Γενικά	49
Ρόλος	50
Λειτουργία	51

LOBBYING	51
Η ανάγκη για lobbying σε ευρωπαϊκό επίπεδο	51
Μέθοδοι του lobbying.....	52
Ανεπίσημες και επίσημες επαφές	52
Συμμετοχή στις ομάδες εργασίας της Επιτροπής	53
Ο ρόλος των ΤΠΑ στο ευρωπαϊκό lobbying	53
Δικτύωση	55
Πρωώθηση.....	55
Σχέσεις με τα ΜΜΕ	56
Αποτελέσματα	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Χρηματοδοτήσεις μέσω θεματικών δικτύων.....	57
Εισαγωγή.....	58
Πώς λειτουργεί στην πράξη;	58
Ποιον σκοπό εξυπηρετούν οι αδελφοποιήσεις;	59
Τι είναι τα δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων;	60
Πρέπει όλα τα μέλη ενός θεματικού δικτύου να είναι υποχρεωτικά από κράτος μέλος της ΕΕ;	60
Πώς χρηματοδοτούνται οι δράσεις του δικτύου;.....	61
Χρηματοδότηση	62
Τι δράσεις χρηματοδοτούνται;.....	62
Πότε υποβάλλεται μια αίτηση χρηματοδότησης των δράσεων ενός θεματικού δικτύου;	65
Πώς υποβάλλεται μια αίτηση χρηματοδότησης;	65
Μπορώ να συμπληρώσω την αίτηση στα ελληνικά;	66
Τι να προσέξω για να είναι επιτυχής η αίτηση;	66
Μπορώ να στείλω την αίτησή μου με το ταχυδρομείο/fax/e-mail;.....	68
Πώς θα είμαι σίγουρος ότι η αίτησή μου έχει αποσταλεί σωστά;	68
Μπορώ να υποβάλλω πολλές αιτήσεις ταυτόχρονα ή πρέπει μόνο μία;.....	68
Ποιοι είναι οι πιο συνηθισμένοι λόγοι για τους οποίους απορρίπτεται μια αίτηση;	69
Γιατί τόση γραφειοκρατία;	69
Ποιος μπορεί να με βοηθήσει;.....	69
Πώς θα μάθω αν η αίτησή μου έγινε δεκτή;	71
Πότε βγαίνουν τα αποτελέσματα της αίτησής μου;	71
Η αίτησή μου δεν έγινε δεκτή. Τι να κάνω;	71
Η πρότασή μου έγινε δεκτή. Πώς προχωράω;	71
Τι πρέπει να προσέξω για να θεωρηθεί επιτυχημένη η υλοποίησή της δράσης μου;	72
Τι πρέπει να κάνω για να πάρω τα χρήματά μου;	72
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Χρηματοδοτήσεις μέσω άλλων προγραμμάτων.....	73
Εισαγωγή.....	74
Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση - Lifelong Learning Programme	75
Comenius	77
ERASMUS	79
Leonardo da Vinci.....	80
Grundtvig	82
Δια Βίου Μάθηση – Εγκάρσιο Πρόγραμμα (Lifelong Learning - Transversal Programme)	
.....	83
Βασική Δραστηριότητα 1 - Συνεργασία σε Θέματα Πολιτικής και Καινοτομίας (Policy cooperation and innovation).....	84
Βασική Δραστηριότητα 2 – Γλώσσες (Languages)	85
Βασική Δραστηριότητα 3 – Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) (Information and Communications Technologies)	86
Βασική Δραστηριότητα 4 – Διάδοση και Αξιοποίηση Αποτελεσμάτων (Dissemination and exploitation of results)	87

Jean Monnet.....	88
Tempus IV.....	89
Erasmus Mundus.....	90
Νεολαία εν δράσει (Youth In Action).....	91
Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη - 7ο ΠΠ (7 th FP).....	92
Συνεργασία (Cooperation).....	94
Ιδέες (Ideas).....	95
Άνθρωποι (People).....	95
Ικανότητες (Capacities).....	96
Πυρηνική έρευνα (Nuclear Research).....	97
Κοινό Κέντρο Ερευνών (Joint Research Centre - JRC).....	98
Erasmus Νέοι Επιχειρηματίες (Erasmus for Young Entrepreneurs).....	99
Συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τρίτων Χωρών στον Τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης (Co-operation with industrialised countries).....	100
Προπαρασκευαστική Δράση στον Τομέα του Αθλητισμού (Preparatory Actions in the field of sport).....	101
JESSICA.....	101
Interreg IVC.....	102
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Μεθοδολογία υποβολής προτάσεων χρηματοδότησης.....	103
Εισαγωγή.....	104
Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.....	105
Εισαγωγή στις προτάσεις έργων.....	106
Εισαγωγή στα έργα.....	107
Διαμόρφωση του έργου - διαμόρφωση των στοιχείων του έργου.....	107
Πώς γίνεται η συγγραφή μιας πρότασης.....	110
Πριν τη συγγραφή της πρότασης.....	110
Συγγραφή της πρότασης.....	111
Γενικές οδηγίες.....	119
Σημεία που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής.....	121

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Δομή και Λειτουργία της ΕΕ - Ο ρόλος των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών

Το έργο Pro-I3T συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες».

ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η ιδέα της ένωσης της Ευρωπαϊκής ηπείρου διατυπώθηκε για πρώτη φορά από το Γάλλο υπουργό Εξωτερικών Robert Schuman στις 9 Μαΐου 1950, ημερομηνία η οποία γιορτάζεται κάθε χρόνο σαν [Ημέρα της Ευρώπης](#). Η Ευρωπαϊκή Ένωση όμως, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα, ιδρύθηκε στις 25 Μαρτίου 1957 στη Ρώμη με την αρχική ονομασία Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ). Στην Κοινότητα μετείχαν αρχικά 6 κράτη μέλη: η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία. Στη συνέχεια, η Κοινότητα διευρύνθηκε με νέα κράτη μέλη: το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και τη Δανία το 1973, την Ελλάδα το 1981, την Ισπανία και την Πορτογαλία το 1986, τη Σουηδία, τη Φινλανδία και την Αυστρία το 1995, την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Κύπρο, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία το 2004 και τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία το 2007. Τέλος, όπως είναι γνωστό, έχει ήδη δρομολογηθεί η ένταξη της Κροατίας, ενώ υπάρχει και πρόβλεψη για περαιτέρω διεύρυνση με την ΠΓΔΜ και την Τουρκία.

Η ιδρυτική συνθήκη που υπογράφηκε στη Ρώμη το 1957 τροποποιήθηκε αρκετές φορές έως σήμερα, καταρχήν με την [Ενιαία Πράξη](#) το 1987 και έπειτα με τη [συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση](#) το 1992, τη [συνθήκη του Άμστερνταμ](#) το 1997, τη [Συνθήκη της Νίκαιας](#), και τη [Συνθήκη της Λισαβόνας](#), η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1^η Δεκεμβρίου 2009. Όταν αναφερόμαστε λοιπόν στη «[Συνθήκη](#)» εννοούμε την ιδρυτική συνθήκη της Ρώμης όπως αυτή ισχύει μετά τις τροποποιήσεις που της επέφεραν οι ανωτέρω συνθήκες. Όλα τα κείμενα των συνθηκών, [είναι διαθέσιμα εδώ](#).

Η συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (συνθήκη του Μάαστριχτ) που τέθηκε σε ισχύ το Νοέμβριο του 1993, αφού επικυρώθηκε από τα κοινοβούλια όλων των κρατών μελών, αντιπροσώπευε το σημαντικότερο βήμα προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση μετά την Ενιαία Πράξη του 1987¹. Βασισμένη στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (δηλαδή στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα² και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας), η συνθήκη του Μάαστριχτ ίδρυσε την Ευρωπαϊκή Ένωση, της οποίας οι βασικοί στόχοι ήταν οι εξής:

- Να δημιουργήσει μία οικονομική και νομισματική ένωση (ΟΝΕ), η οποία να ολοκληρωθεί με την εισαγωγή ενιαίου νομίσματος (το ευρώ).
- Να προωθήσει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια, παρέχοντας στους πολίτες της Ένωσης το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις ευρωπαϊκές και δημοτικές εκλογές στη χώρα όπου διαμένουν.
- Να διαμορφώσει μία κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ), η οποία θα επιδιώκει την ασφάλεια της Ευρώπης και θα υπερασπίζεται τις κοινές αξίες και ιδεώδη όπως η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Να αναπτύξει τη συνεργασία σε θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων, προκειμένου να εξασφαλίσει την εσωτερική ασφάλεια της Ένωσης.

¹ Η Ενιαία Πράξη είχε ως κύριο στόχο να προετοιμάσει την ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς. Εκτός αυτού, διεύρυνε το πεδίο αρμοδιότητας της ΕΚ και τις εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

² Η συνθήκη ΕΚΑΧ προέβλεπε μία διάρκεια ισχύος 50 χρόνων και δεδομένου ότι ιδρύθηκε το 1951, η ισχύς της έληξε το 2002. Οι δραστηριότητες και οι στόχοι που επεδίωκε ανελήφθησαν από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Με την ίδια συνθήκη προβλέφθηκαν επίσης και νέοι τομείς στους οποίους η Ένωση απέκτησε αρμοδιότητα δράσης, όπως η εκπαίδευση, ο πολιτισμός, η δημόσια υγεία, η προστασία του καταναλωτή, τα διευρωπαϊκά δίκτυα και η βιομηχανία.. Η συνθήκη επιβεβαίωσε επίσης τις αρχές της *επικουρικότητας*³, της *αναλογικότητας*⁴, της *διαφάνειας και ανοικτής διαχείρισης* και της *οικονομικής και κοινωνικής συνοχής*⁵.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ επέφερε περαιτέρω τροποποιήσεις στις ιδρυτικές συνθήκες, τόσο σε πολιτικό όσο και σε θεσμικό επίπεδο. Βασικός στόχος της συνθήκης ήταν να προετοιμάσει την Ένωση για τις προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα, όπως η διεύρυνση και η ΟΝΕ και να την καταστήσει πιο προσιτή στους πολίτες της. Από θεσμική άποψη, επέφερε σημαντικές αλλαγές στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο και των τριών πυλώνων της ΕΕ και παρείχε μεγαλύτερες εξουσίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Εντούτοις, παρά τις τροποποιήσεις που επέφερε, κρίθηκε αναγκαία η οργάνωση νέας Διακυβερνητικής Διάσκεψης το 2000 (που κατέληξε στην υπογραφή της συνθήκης της Νίκαιας, την οποία θα εξετάσουμε αμέσως μετά), προκειμένου να ρυθμιστούν ορισμένα θέματα που άφησε ανοικτά, όπως τα δικαιώματα ψήφου του κάθε κράτους μέλους στο Συμβούλιο, την επέκταση της λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία κ.λπ.

Πιο αναλυτικά όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα, με τη συνθήκη του Άμστερνταμ, θεμελιώθηκε η ιδιότητα του ευρωπαίου πολίτη (άρθρα 17-22 της συνθήκης ΕΕ) και μεταφέρθηκαν από το διακυβερνητικό επίπεδο στον πρώτο πυλώνα οι αρμοδιότητες που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία ατόμων. Αυτό σημαίνει ότι από το Μάιο του 2002 η Επιτροπή είναι η μόνη αρμόδια να παίρνει πρωτοβουλία για τη θέσπιση νομοθεσίας στα εν λόγω θέματα.

Αλλαγές έγιναν και στον αριθμό των διαδικασιών για τη λήψη αποφάσεων εντός του Συμβουλίου. Από τις τέσσερις διαδικασίες που προβλέπονταν (συναπόφαση, συνεργασία, σύμφωνη γνώμη και διαβουλεύσεις), η διαδικασία συνεργασίας καταργήθηκε σε όλους τους τομείς πολιτικής εκτός από αυτήν των οικονομικών και νομισματικών υποθέσεων και επεκτάθηκε η χρήση της διαδικασίας συναπόφασης από 15 σε 38 τομείς πολιτικής.

Τέλος, όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα αρμοδιοτήτων, θεσπίστηκε η οικονομική και νομισματική ένωση μεταξύ των 12 χωρών που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ, οι οικονομικές πολιτικές τους ρυθμίζονται πλέον από την ανεξάρτητη [Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα](#) και κυκλοφόρησε το ενιαίο νόμισμα (ευρώ) την 1^η Ιανουαρίου 2002.

³ Η αρχή της επικουρικότητας προβλέπει ότι η δράση της Ένωσης θα περιορίζεται μόνο στα θέματα τα οποία δεν μπορούν να ρυθμιστούν καλύτερα και αποτελεσματικότερα σε επίπεδο κρατών μελών.

⁴ Η αρχή της αναλογικότητας προβλέπει ότι τα μέσα που χρησιμοποιεί κατά τη δράση της η Κοινότητα πρέπει να είναι ανάλογα του επιδιωκόμενου σκοπού.

⁵ Η κοινωνική και οικονομική συνοχή αφορά βασικά τη μεταφορά οικονομικών πόρων από τις πιο ευημερούσες στις λιγότερο ευημερούσες περιφέρειες της Ένωσης.

Η Συνθήκη της Νίκαιας

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η τροποποιητική συνθήκη του Άμστερνταμ άφησε εκκρεμή αρκετά ζητήματα θεσμικής φύσης. Η ρύθμισή τους, καθώς και η τότε ανάγκη προετοιμασίας της Ένωσης για την προσχώρηση δώδεκα νέων κρατών έκαναν αναγκαία τη σύγκλιση μιας νέας Διακυβερνητικής Διάσκεψης στη Νίκαια στις 7-9 Δεκεμβρίου 2000, η οποία κατέληξε στην υπογραφή της ομώνυμης συνθήκης. Η συνθήκη (στο εξής ΣτΝ) επικυρώθηκε από τα εθνικά κοινοβούλια και άρχισε να ισχύει την 1^η Φεβρουαρίου 2003.

Όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα της ΕΕ⁶ (Ευρωπαϊκή Κοινότητα), η ΣτΝ προέβλεπε διατάξεις σχετικά με τον αριθμό των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά την ένταξη των νέων κρατών μελών, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο, την επέκταση της λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία από αυτό σε ορισμένους τομείς πολιτικής και ανάλογη επέκταση της διαδικασίας συναπόφασης για την ψήφιση νομοθετικών πράξεων από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Στο πλαίσιο της θεσμικής αυτής μεταρρύθμισης προβλέπονταν ακόμα τροποποιήσεις στις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Πρωτοδικείου και κάποιες άλλες αλλαγές για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες θα αναλυθούν στη συνέχεια.

Όσον αφορά τη διαδικασία της *ενισχυμένης συνεργασίας*, όπως καθορίστηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, η οποία επιτρέπει σε όσα κράτη μέλη το επιθυμούν να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία στα πλαίσια της Ένωσης, οι βασικές προϋποθέσεις (κυρίως ο σεβασμός προς το κοινοτικό κεκτημένο και τις αρμοδιότητες της Ένωσης) παρέμεναν αμετάβλητες. Ο αριθμός αντίθετα της συμμετοχής που απαιτούνταν για την καθιέρωση μίας ενισχυμένης συνεργασίας μειώθηκε από τη ΣτΝ σε *οκτώ* κράτη μέλη, έναντι της πλειοψηφίας των κρατών μελών που απαιτούνταν προηγουμένως (στην ΕΕ των 27 το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 1/3 των κρατών μελών). Επιπλέον, η ΣτΝ κατήργησε τη δυνατότητα άσκησης βέτο από κράτος μέλος κατά απόφασης ενισχυμένης συνεργασίας άλλων κρατών μελών στο πλαίσιο του 1^{ου} πυλώνα. Το κράτος μέλος μπορεί εντούτοις να φέρει το ζήτημα ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ) που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Εάν η ενισχυμένη συνεργασία αφορά τομέα που εμπίπτει στη διαδικασία συναπόφασης, απαιτείται *επιπλέον* και η σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας

Την 1η Δεκεμβρίου 2009 τέθηκε σε ισχύ η [Συνθήκη της Λισαβόνας](#), τερματίζοντας με τον τρόπο αυτό τις πολυετείς διαπραγματεύσεις σχετικά με θεσμικά ζητήματα.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας τροποποιεί τις συνθήκες ΕΕ και ΕΚ, δηλαδή τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, χωρίς όμως να τις υποκαθιστά. Εφοδιάζει την Ένωση με το νομικό πλαίσιο και τα μέσα που της είναι απαραίτητα για να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές προκλήσεις και να ικανοποιήσει τις προσδοκίες των πολιτών.

⁶ Επιμέρους ανάλυση των τροποποιήσεων που επέφερε η ΣτΝ γίνεται πιο κάτω, στην παρουσίαση των οργάνων και των διαδικασιών λήψης αποφάσεων.

- 1. Μία δημοκρατικότερη και διαφανέστερη Ευρώπη**, με ενισχυμένο τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων, με περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες να εκφράζουν τις απόψεις τους και να ακούγεται η φωνή τους, αλλά και με πιο συγκεκριμένη εικόνα για το ποιος κάνει τι σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.
  - Ενισχυμένος ρόλος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο εκλέγεται απευθείας από τους πολίτες της ΕΕ, αποκτά νέες σημαντικές εξουσίες όσον αφορά τη νομοθεσία και τον προϋπολογισμό της ΕΕ αλλά και τις διεθνείς συμφωνίες. Ειδικότερα, η αυξημένη χρήση της διαδικασίας συναπτόφασης κατά την άσκηση της πολιτικής διασφαλίζει την ισότιμη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με το Συμβούλιο, το οποίο εκπροσωπεί τα κράτη μέλη για το μεγαλύτερο μέρος της νομοθεσίας της ΕΕ.
  - Μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων: τα εθνικά κοινοβούλια έχουν περισσότερες ευκαιρίες να συμμετέχουν στις εργασίες της ΕΕ, κυρίως χάρη σε έναν νέο μηχανισμό που θα διασφαλίζει ότι η Ένωση ενεργεί μόνον στις περιπτώσεις που μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα). Σε συνδυασμό με τον ενισχυμένο ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το γεγονός αυτό θα προωθήσει τη δημοκρατία και τη νομιμότητα κατά τη λειτουργία της Ένωσης.
  - Ισχυρότερη φωνή των πολιτών: χάρη στη σχετική πρωτοβουλία υπέρ των πολιτών, εφόσον συγκεντρωθούν τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπήκοοι σημαντικού αριθμού κρατών μελών, μπορούν να λάβουν την πρωτοβουλία να καλέσουν την Επιτροπή να υποβάλει νέες προτάσεις πολιτικής.
  - Ποιος κάνει τι: η σχέση μεταξύ κρατών μελών και Ευρωπαϊκής Ένωσης καθίσταται σαφέστερη χάρη στην ξεκάθαρη κατανομή των αρμοδιοτήτων.
  - Αποχώρηση από την Ένωση: η Συνθήκη της Λισαβόνας αναγνωρίζει ρητά για πρώτη φορά τη δυνατότητα ενός κράτους μέλους να αποχωρήσει από την Ένωση.
- 2. Μία αποτελεσματικότερη Ευρώπη**, με απλουστευμένες μεθόδους εργασίας και κανόνες ψηφοφορίας, με βελτιωμένα και σύγχρονα θεσμικά όργανα για μία Ευρωπαϊκή Ένωση 27 μελών και με βελτιωμένη ικανότητα παρέμβασης σε τομείς άμεσης προτεραιότητας για τη σημερινή Ένωση.
  - Αποτελεσματική και αποδοτική λήψη αποφάσεων: Η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο επεκτείνεται σε νέους τομείς πολιτικής ώστε η διαδικασία λήψης αποφάσεων να είναι ταχύτερη και αποτελεσματικότερη. Από το 2014 και μετά, η ειδική πλειοψηφία θα βασίζεται στη διττή πλειοψηφία των κρατών μελών και των πληθυσμών, εκπροσωπώντας έτσι τη διττή νομιμότητα της Ένωσης. Διττή πλειοψηφία επιτυγχάνεται όταν μία απόφαση λαμβάνεται από το 55% των κρατών μελών που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 65% του πληθυσμού της Ένωσης.
  - Ένα σταθερό και απλουστευμένο θεσμικό πλαίσιο: Η Συνθήκη της Λισαβόνας καθιερώνει το αξίωμα του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο οποίος εκλέγεται για δυόμισι χρόνια, εισάγει άμεση σχέση μεταξύ της εκλογής του Προέδρου της Επιτροπής και των αποτελεσμάτων των ευρωεκλογών, προβλέπει νέες ρυθμίσεις για τη μελλοντική σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και διατυπώνει σαφέστερους κανόνες ενισχυμένης συνεργασίας καθώς και δημοσιονομικές διατάξεις.
  - Βελτίωση της ζωής των Ευρωπαίων: η Συνθήκη της Λισαβόνας δίνει στην ΕΕ περισσότερες δυνατότητες να δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς πολιτικής μείζονος προτεραιότητας για τη σημερινή Ένωση και τους πολίτες της. Πρόκειται ειδικότερα για τους τομείς της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, όπως για παράδειγμα, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας ή του εγκλήματος. Σε κάποιο βαθμό αφορά και άλλους τομείς, όπως η ενέργεια, η δημόσια υγεία, η πολιτική προστασία, η αλλαγή του κλίματος, οι υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, η έρευνα, το διάστημα, η εδαφική συνοχή, το εμπόριο, η ανθρωπιστική βοήθεια, ο αθλητισμός, ο τουρισμός και η διοικητική συνεργασία.

3. **Μία Ευρώπη των δικαιωμάτων και των αξιών, της ελευθερίας, της αλληλεγγύης και της ασφάλειας:** προώθηση των αξιών της Ένωσης, ενσωμάτωση του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων στο ευρωπαϊκό πρωτογενές δίκαιο, δημιουργία νέων μηχανισμών αλληλεγγύης και διασφάλιση καλύτερης προστασίας για τους Ευρωπαίους πολίτες.
- ο Οι δημοκρατικές αξίες: η Συνθήκη της Λισαβόνας καθορίζει λεπτομερώς και στηρίζει τις αξίες και τους στόχους της Ένωσης, που χρησιμεύουν ως σημείο αναφοράς για τους Ευρωπαίους πολίτες και καταδεικνύουν τι έχει να προσφέρει η Ευρώπη στους εταίρους της παγκοσμίως.
  - ο Τα δικαιώματα των πολιτών και ο Χάρτης θεμελιωδών δικαιωμάτων: με τη Συνθήκη της Λισαβόνας διατηρούνται ήδη τα κεκτημένα δικαιώματα και παράλληλα καθιερώνονται ορισμένα νέα. Ειδικότερα, η Συνθήκη εγγυάται τις ελευθερίες και τις αρχές που καθορίζονται στο Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων και καθιστά νομικά δεσμευτικές τις διατάξεις του εν λόγω Χάρτη σχετικά με τα αστικά, τα πολιτικά, τα οικονομικά και τα κοινωνικά δικαιώματα.
  - ο Η ελευθερία των Ευρωπαίων πολιτών: η Συνθήκη της Λισαβόνας διατηρεί και ενισχύει τις «τέσσερις ελευθερίες» καθώς και την πολιτική, οικονομική και κοινωνική ελευθερία των Ευρωπαίων πολιτών.
  - ο Η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών: βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας, η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργούν από κοινού με πνεύμα αλληλεγγύης εάν ένα κράτος μέλος δεχθεί τρομοκρατική επίθεση ή πληγεί από φυσική ή ανθρωπογενή καταστροφή. Δίδεται επίσης έμφαση στην αλληλεγγύη στον τομέα της ενέργειας.
  - ο Η ενισχυμένη ασφάλεια για όλους: η Ένωση αποκτά διευρυμένη αρμοδιότητα να ενεργεί στους τομείς της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, γεγονός που αυξάνει άμεσα την ικανότητά της για καταπολέμηση του εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Οι νέες διατάξεις για την πολιτική προστασία, την ανθρωπιστική βοήθεια και τη δημόσια υγεία έχουν στόχο να ενισχύσουν την ικανότητα της Ένωσης να αντιδρά όταν απειλείται η ασφάλεια των Ευρωπαίων πολιτών.
4. **Η παρουσία της Ευρώπης στην παγκόσμια σκηνή** θα εξασφαλιστεί με τη συνένωση των μέσων εξωτερικής πολιτικής της Ευρώπης, τόσο στο στάδιο της χάραξης όσο και της υιοθέτησης νέων πολιτικών. Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας η Ευρώπη αποκτά ισχυρή φωνή που θα γίνεται αισθητή από τους εταίρους της παγκοσμίως. Επίσης, η Συνθήκη αξιοποιεί στο έπακρο τις οικονομικές, ανθρωπιστικές, πολιτικές και διπλωματικές δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ώστε να προωθηθούν τα συμφέροντα και οι αξίες της σε παγκόσμια κλίμακα, ενώ ταυτόχρονα να διασφαλίζονται τα ιδιαίτερα συμφέροντα των κρατών μελών στον τομέα των εξωτερικών υποθέσεων.
- ο Ο νέος Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, ο οποίος είναι και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής, θα ενισχύσει τον αντίκτυπο, τη συνοχή και την προβολή της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.
  - ο Η νέα ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης θα συνδράμει και θα στηρίζει τον Υπάτο Εκπρόσωπο στο έργο του.
  - ο Η ενιαία νομική προσωπικότητα της Ένωσης θα ενισχύσει τη διαπραγματευτική της δύναμη και, παράλληλα, θα την καταστήσει αποτελεσματικότερη στη διεθνή σκηνή και πιο αναγνωρίσιμο εταίρο για τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς.
  - ο Η πρόοδος στην ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας δεν θα θίξει τις ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με τη λήψη αποφάσεων, αλλά ταυτόχρονα θα προετοιμάσει το έδαφος για ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ μιας μικρότερης ομάδας κρατών μελών.

ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θεωρείται ως μοναδικό παράδειγμα μεταβίβασης αποφασιστικών αρμοδιοτήτων ανεξάρτητων κρατών σε ένα υπερεθνικό όργανο. Καθώς λοιπόν δεν υπάρχει προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο σύγκρισης, προκειμένου να αποκτήσει κανείς μια σαφή εντύπωση του τρόπου λειτουργίας της ΕΕ, θα πρέπει να εξετάσουμε τα θεσμικά όργανα γύρω από τα οποία διαρθρώνεται η ανάπτυξη πολιτικής, η λήψη αποφάσεων και ο έλεγχος της κοινοτικής δράσης.

Στον Θεματικό Οδηγό θα δείτε συχνά να γίνεται λόγος για «θεσμικά όργανα», «προτάσεις νομοθετικών πράξεων», «λήψη αποφάσεων με ομοφωνία ή ειδική πλειοψηφία» κ.λπ. Αν και όπου χρειάζεται θα γίνεται πάλι επεξήγηση του συγκεκριμένου όρου, θα ήταν σημαντικό να έχει κανείς από την αρχή μια συνολική σχηματική ιδέα της διάρθρωσης και λειτουργίας της ΕΕ. Γι' αυτό, στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε πολύ συνοπτικά τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Το Συμβούλιο

Το [Συμβούλιο](#) είναι το κατεξοχήν αρμόδιο όργανο για τη λήψη πολιτικών αποφάσεων στους τομείς αρμοδιότητας της ΕΕ που προβλέπει η Συνθήκη, το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών, τη σύναψη διεθνών συνθηκών και την ψήφιση του προϋπολογισμού της ΕΕ, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το όργανο αυτό που εκπροσωπεί τα κράτη μέλη εντός της ΕΕ, δεν έχει μόνιμη σύνθεση αλλά απαρτίζεται από τους εκάστοτε υπουργούς των κρατών μελών που συνεδριάζουν στις Βρυξέλλες⁷ για συγκεκριμένα θέματα κοινοτικής πολιτικής (Συμβούλιο Υπουργών). Το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας συγκεντρώνει τους 27 Υπουργούς Γεωργίας των κρατών μελών, το Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών τους 27 Υπουργούς Μεταφορών, κ.ο.κ. Συνολικά, το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό δέκα διαφορετικές [συνθέσεις](#):

- [Το Συμβούλιο](#)
- [Γενικές Υποθέσεις](#)
- [Εξωτερικές Υποθέσεις](#)
- [Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα](#)
- [Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις \(ΔΕΥ\)](#)
- [Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές](#)
- [Ανταγωνιστικότητα \(Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Έρευνα και Διάστημα\)](#)
- [Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια](#)
- [Γεωργία και Αλιεία](#)
- [Περιβάλλον](#)
- [Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός](#)

Δύο φορές τουλάχιστον το χρόνο (δηλαδή μία φορά τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της εξαμηνιαίας Προεδρίας του Συμβουλίου από ένα κράτος μέλος) συγκαλείται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται όχι από υπουργούς, αλλά από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων των 27 κρατών μελών και τον πρόεδρο της Επιτροπής. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων επικουρούνται στην εν λόγω σύνοδο κορυφής από τους Υπουργούς Εξωτερικών τους.

⁷ Εκτός από τις συνεδριάσεις του Απριλίου, Ιουνίου και Οκτωβρίου που πραγματοποιούνται στο Λουξεμβούργο.

Τις εργασίες του Συμβουλίου προετοιμάζει η λεγόμενη Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων (EMA ή COREPER), η οποία αποτελείται από πρεσβευτές των κρατών μελών, διαπιστευμένους στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Όταν κάποιος από τους υπουργούς κωλύεται να παρουσιαστεί σε συνεδρίαση του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες, τον αντικαθιστά συνήθως το αντίστοιχο μέλος του COREPER. Το Συμβούλιο επικουρεί επίσης η γενική του γραμματεία.

Τα καθήκοντα του Συμβουλίου είναι τα παρακάτω:

- εκδίδει νομοθετικές πράξεις (κανονισμούς, οδηγίες, κλπ.), συνηθέστερα σε «συναπόφαση» με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- συμβάλλει στο συντονισμό των πολιτικών των κρατών μελών όπως, παραδείγματος χάριν, στα οικονομικά ζητήματα,
- χαράσσει την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας, βάσει στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών που έχει καθορίσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,
- συνάπτει, εξ ονόματος της Ένωσης, διεθνείς συμφωνίες,
- καθορίζει, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Το Συμβούλιο, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είναι ο νομοθέτης της Ένωσης. Στις περισσότερες των περιπτώσεων, το Συμβούλιο μπορεί να νομοθετεί μόνο βάσει προτάσεων που του υποβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Συμβούλιο δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να του υποβάλει κατάλληλες προτάσεις. Από την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισσαβώνας, ένα εκατομμύριο πολίτες μπορούν επίσης, με την υπογραφή τους, να ζητήσουν από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση. Πρόκειται για το δικαίωμα πρωτοβουλίας των πολιτών.

Το Συμβούλιο συνεδριάζει δημοσίως εφόσον συσκέπτεται και ψηφίζει αναφορικά με πρόταση νομοθετικής πράξης ή κατά τη διεξαγωγή γενικής συζήτησης. Μπορείτε να παρακολουθείτε τις εργασίες αυτές σε πραγματικό χρόνο στην ιστοσελίδα του Συμβουλίου (video.consilium.europa.eu) και να διαπιστώνετε παραδείγματος χάριν με ποιο τρόπο ο υπουργός σας εκφράζει τη θέση της χώρας σας. Και η γραπτή τεκμηρίωση που έχουν στη διάθεσή τους οι υπουργοί είναι προσβάσιμη σε όλους.

Αντιθέτως, οι συζητήσεις σε μη νομοθετικούς τομείς, όπως παραδείγματος χάριν στον τομέα των εξωτερικών υποθέσεων, δεν είναι δημόσιες. Ωστόσο, μετά από τις συνόδους του Συμβουλίου ακολουθούν διάσκεψη και ανακοίνωση προς τον τύπο όπου εξηγούνται οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί.

Επιτυγχάνεται η ειδική πλειοψηφία όταν πληρούνται οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

- η πλειοψηφία των κρατών μελών δίνουν την έγκρισή τους (σε ορισμένες περιπτώσεις τουλάχιστον τα δύο τρίτα),
- επί συνόλου 345 ψήφων, συγκεντρώνονται τουλάχιστον 255 ψήφοι υπέρ της πρότασης.

Κάθε κράτος μέλος μπορεί, εξάλλου, να ζητήσει την επιβεβαίωση ότι οι ψήφοι υπέρ αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 62% του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Σε περίπτωση μη τήρησης του κριτηρίου αυτού, δεν εκδίδεται η απόφαση.

Κατανομή των ψήφων ανά κράτος	
Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο	29
Ισπανία, Πολωνία	27
Ρουμανία	14
Κάτω Χώρες	13
Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Πορτογαλία	12
Βουλγαρία, Αυστρία, Σουηδία	10
Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία, Φινλανδία	7
Κύπρος, Εσθονία, Λετονία, Λουξεμβούργο, Σλοβενία	4
Μάλτα	3
ΣΥΝΟΛΟ	345

[Δείτε εδώ τον Ψηφομετρητή - προσομοιωτή ψηφοφοριών του Συμβουλίου.](#)

Την προεδρία του Συμβουλίου ασκούν εκ περιτροπής τα 27 κράτη μέλη της Ένωσης επί ένα εξάμηνο. Κατά το εξάμηνο, η προεδρία κατευθύνει τις συνεδριάσεις σε όλα τα επίπεδα, προτείνει προαναταλισμούς και καταρτίζει τις συμβιβαστικές προτάσεις που είναι απαραίτητες για τη λήψη των αποφάσεων από το Συμβούλιο.

Για τη διευκόλυνση της συνέχειας των εργασιών του Συμβουλίου, οι εξαμηνιαίες προεδρίες συνεργάζονται στενά ανά τρεις. Η «τριάδα» των προεδριών καταρτίζει κοινό πρόγραμμα των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου για διάστημα 18 μηνών.

Μια Απόφαση του Συμβουλίου της 1ης Ιανουαρίου 2007 έχει καθορίσει τη σειρά κατά την οποία ασκείται η προεδρία του Συμβουλίου, ως εξής:

Ιρλανδία	Ιανουάριος-Ιούνιος 2013
Λιθουανία	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2013
Ελλάδα	Ιανουάριος-Ιούνιος 2014
Ιταλία	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2014
Λετονία	Ιανουάριος-Ιούνιος 2015
Λουξεμβούργο	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2015
Κάτω Χώρες	Ιανουάριος-Ιούνιος 2016
Σλοβακία	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2016
Μάλτα	Ιανουάριος-Ιούνιος 2017
Ηνωμένο Βασίλειο	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2017
Εσθονία	Ιανουάριος-Ιούνιος 2018
Βουλγαρία	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2018
Αυστρία	Ιανουάριος-Ιούνιος 2019
Ρουμανία	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2019
Φινλανδία	Ιανουάριος-Ιούνιος 2020

Μόνο σε μία σύνθεση του Συμβουλίου δεν προεδρεύει η εξάμηνη προεδρία: το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, του οποίου, από την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισσαβώνας, προεδρεύει ο [Υπάτος εκπρόσωπος](#) της Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας. Το αξίωμα αυτό έχει αναλάβει από την 1η Δεκεμβρίου 2009 η κα Catherine Ashton. Σε είκοσι περίπου ομάδες στον τομέα των εξωτερικών υποθέσεων προΐστανται πρόεδροι που έχει οριστεί από την Ύπατη εκπρόσωπο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Το [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο](#) καθορίζει τις γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έγινε θεσμικό όργανο. Πρόεδρός του είναι ο κ. Herman Van Rompuy.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρέχει στην Ένωση την αναγκαία για την ανάπτυξη της ώθηση και καθορίζει τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες. Δεν ασκεί νομοθετική λειτουργία.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, καθώς και από τον πρόεδρό του και τον πρόεδρο της Επιτροπής. [Η ύπατη εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας](#) συμμετέχει στις εργασίες του.

Όταν το απαιτεί η ημερήσια διάταξη, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δύνανται να αποφασίσουν ένας υπουργός να επικουρεί έκαστο μέλος, ο δε πρόεδρος της Επιτροπής να επικουρείται από ένα μέλος της Επιτροπής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται δις εξαμηνιαίως, συγκαλούμενο από τον πρόεδρό του. Όταν το απαιτεί η κατάσταση, ο πρόεδρος συγκαλεί έκτακτη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει κανονικά με συναίνεση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εγκρίνει αποφάσεις ομόφωνα ή με ειδική πλειοψηφία, ανάλογα με τα οριζόμενα στη Συνθήκη.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει τον πρόεδρό του με ειδική πλειοψηφία για δύομισι έτη, η δε θητεία του είναι άπαξ ανανεώσιμη.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται κανονικά στις Βρυξέλλες, στο κτήριο Justus Lipsius. Επικουρείται δε από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το [Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#) αποτελείται από Ευρωβουλευτές που εκλέγονται στα κράτη μέλη, κάθε 5 χρόνια, με άμεση καθολική ψηφοφορία (από το 1979) και είναι αρμόδιο -από κοινού με το Συμβούλιο- για τη θέσπιση της κοινοτικής νομοθεσίας (με τη διαδικασία της [συναπόφασης](#)), την ψήφιση του κοινοτικού προϋπολογισμού, τη δημοκρατική εποπτεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (δυνατότητα ψήφισης πρότασης δυσπιστίας που την εξαναγκάζει σε παραίτηση) και τον πολιτικό έλεγχο των οργάνων της ΕΕ.

Κάθε κράτος μέλος διαθέτει έναν ορισμένο αριθμό ευρωβουλευτών, ανάλογα με τον πληθυσμό του. Οι [754 ευρωβουλευτές](#) είναι οργανωμένοι εντός του Κοινοβουλίου, όχι ανά κράτος μέλος αλλά σε [πολιτικές ομάδες](#). Η έδρα του Κοινοβουλίου βρίσκεται στο Στρασβούργο (συνεδριάσεις ολομέλειας) -αλλά συνεδριάζει και στις Βρυξέλλες (κυρίως οι [κοινοβουλευτικές επιτροπές](#))- και η γραμματεία του είναι στο Λουξεμβούργο.

Το Κοινοβούλιο συμμετέχει μαζί με το Συμβούλιο στην επεξεργασία και την έγκριση των νομοθετικών κειμένων τα οποία προτείνει η Επιτροπή με βάση τις διαδικασίες της συναπόφασης, των διαβουλεύσεων ή της σύμφωνης γνώμης⁸.

Η συνηθέστερη νομοθετική διαδικασία από τις τρεις είναι η [συναπόφαση](#). Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι *ισότιμος* με του Συμβουλίου και τελικά ψηφίζονται κοινές πράξεις του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Σε περίπτωση διαφωνίας των δύο οργάνων, συγκαλείται η *Επιτροπή Συνδιαλλαγής*, ώστε να προκύψει συμβιβασμός. Η διαδικασία της συναπόφασης εφαρμόζεται κυρίως στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, την καθιέρωση της εσωτερικής αγοράς, την τεχνολογική έρευνα και ανάπτυξη, το περιβάλλον, την προστασία των καταναλωτών, την εκπαίδευση, τα πολιτιστικά θέματα και την υγεία⁹.

Στη διαδικασία των *διαβουλεύσεων* με το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο υποχρεούται μεν να ζητήσει τη γνώμη του Κοινοβουλίου πριν τη θέσπιση μίας νομοθετικής πράξης, αλλά δεν είναι υποχρεωμένο και να την ακολουθήσει (απλή γνώμη).

Η *σύμφωνη γνώμη* του Κοινοβουλίου είναι απαραίτητη για ορισμένα σημαντικά πολιτικά ή θεσμικά ζητήματα, όπως η προσχώρηση νέων κρατών μελών, οι συμφωνίες σύνδεσης με τρίτες χώρες, η σύναψη διεθνών συμφωνιών, η εκλογική διαδικασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η άδεια παραμονής των πολιτών της Ένωσης, όπως και τα καθήκοντα και οι εξουσίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Όπως θα δούμε στη συνέχεια, η νομοθετική *πρωτοβουλία* εναπόκειται στην Επιτροπή, το επόμενο θεσμικό όργανο που θα εξετάσουμε. Το Κοινοβούλιο όμως δίνει σημαντική *πολιτική ώθηση* στην Επιτροπή, με την εξέταση κυρίως του ετήσιου προγράμματος εργασιών της, όπως και με τη δυνατότητα που διαθέτει να ζητά από την Επιτροπή να υποβάλλει την κατάλληλη *πρόταση*.

Όπως προαναφέρθηκε, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο είναι οι παράγοντες από τους οποίους κατά κύριο λόγο εξαρτάται η έγκριση του ετήσιου κοινοτικού *προϋπολογισμού*. Κάθε χρόνο, η Επιτροπή επεξεργάζεται ένα προσχέδιο προϋπολογισμού¹⁰, το οποίο υποβάλλει για έγκριση στο Συμβούλιο¹¹. Ακολουθώντας, με δύο συνεχόμενες αναγνώσεις, το Κοινοβούλιο διαπραγματεύεται με το Συμβούλιο την τροποποίηση ορισμένων δαπανών και διασφαλίζει την ορθολογική κατανομή των πόρων του προϋπολογισμού. Η τελική απόφαση εναπόκειται στο Κοινοβούλιο και ο προϋπολογισμός αρχίζει να ισχύει μόνον μετά την υπογραφή του από τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου.

Το [Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#) συνιστά τη δημοκρατική έκφραση της πολιτικής βούλησης των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί το μεγαλύτερο πολυεθνικό κοινοβούλιο στον κόσμο. Σ' αυτό εκπροσωπούνται οι πολίτες της Ένωσης και πρωταρχικό του καθήκον αποτελεί η ψήφιση των πληρέστερων δυνατών νόμων και ο έλεγχος της εκτελεστικής εξουσίας.

⁸ Η διαδικασία της συνεργασίας που προέβλεπε η Συνθήκη δεν εφαρμόζεται πλέον παρά μόνο για τη θέσπιση μέτρων στον τομέα των οικονομικών και νομισματικών υποθέσεων.

⁹ Η Συνθήκη της Νίκαιας επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής της συναπόφασης στις διατάξεις αυτές που άλλαξαν επίσης από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία, όσον αφορά τη διαδικασία ψηφοφορίας του Συμβουλίου.

¹⁰ Με βάση το πολυετές πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών.

¹¹ Οι δαπάνες του προϋπολογισμού χωρίζονται σε υποχρεωτικές δαπάνες (ΥΔ) και μη υποχρεωτικές δαπάνες (ΜΥΔ). Το Κοινοβούλιο μπορεί να επιφέρει τροποποιήσεις μόνο στις τελευταίες.

Φυσικά, το Κοινοβούλιο θεωρεί τον εαυτό του ως θεματοφύλακα των ευρωπαϊκών συμφερόντων και ως προασπιστή των δικαιωμάτων του πολίτη. Κάθε ευρωπαίος πολίτης, μόνος του ή μαζί με άλλους, έχει το δικαίωμα να απευθύνει αναφορά παραπόνων στο Κοινοβούλιο και να ζητήσει αποκατάσταση για θέματα που εμπíπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Κοινοβούλιο ίδρυσε εξάλλου το θεσμό του [ευρωπαϊού διαμεσολαβητή](#), προκειμένου αυτός να διερευνά τις καταγγελίες των πολιτών σχετικά με περιπτώσεις κακοδιαχείρισης εκ μέρους των κοινοτικών υπηρεσιών. Το ίδιο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει, άλλωστε, για πενταετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί, τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή ο οποίος λειτουργεί ως ενδιάμεσος μεταξύ του πολίτη και των αρχών της Ένωσης και αρμοδιότητά του είναι να λαμβάνει και να ερευνά καταγγελίες πολιτών, επιχειρήσεων και οργανισμών της Ένωσης και οποιοδήποτε κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε χώρα της Ένωσης. Η θητεία του αντιστοιχεί στη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δίνει προτεραιότητα στη διατήρηση δεσμών με τα εθνικά κοινοβούλια, μέσω τακτικών συναντήσεων μεταξύ των προέδρων τους και των προέδρων των κοινοβουλευτικών επιτροπών, καθώς και μεταξύ των ίδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών. Οι επαφές αυτές ενισχύονται ακόμη περισσότερο με συζητήσεις για θέματα πολιτικής της Ένωσης, στα πλαίσια των διασκέψεων των κοινοβουλίων.

Οι σημαντικότερες εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εμπíπτουν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Ασκή από κοινού με το Συμβούλιο τη νομοθετική εξουσία. Το γεγονός ότι εκλέγεται άμεσα βοηθά να εξασφαλιστεί η δημοκρατική νομιμότητα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.
- Ασκή δημοκρατικό έλεγχο επί όλων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, και ιδίως επί της Επιτροπής. Έχει την εξουσία να εγκρίνει ή να απορρίπτει το διορισμό των Επιτρόπων, καθώς και να κάνει δεκτή πρόταση δυσπιστίας κατά της Επιτροπής συλλογικά.
- Ασκή από κοινού με το Συμβούλιο αρμοδιότητες σχετικά με τον προϋπολογισμό της Ένωσης και συνεπώς μπορεί να επηρεάζει τις δαπάνες της. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εγκρίνει ή απορρίπτει τον προϋπολογισμό στο σύνολό του.
- Επικυρώνει διάφορες σημαντικές διεθνείς συμφωνίες, όπως οι συνθήκες προσχώρησης νέων κρατών μελών και οι συμφωνίες εμπορίου ή σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και άλλων κρατών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Το τρίτο κομμάτι του λεγόμενου «θεσμικού τριγώνου» της ΕΕ, είναι η [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#). Πρόκειται για ένα [εικοσιεπταμελές](#) σώμα Επιτρόπων με 5ετή θητεία, επικουρούμενο από μια εκτεταμένη διοικητική δομή αποτελούμενη από [Γενικές Διευθύνσεις](#) (διαρθρωμένες θεματικά όπως περίπου τα εθνικά υπουργεία) και [Υπηρεσίες](#) (νομικές, μεταφραστικές, στατιστικές, κλπ.). Κάθε επίτροπος έχει συγκεκριμένους τομείς αρμοδιότητας και εισηγείται δράσεις κατά την εβδομαδιαία συνεδρίαση στην έδρα του οργάνου, στις Βρυξέλλες. Οι αποφάσεις εντός της Επιτροπής λαμβάνονται με [απλή πλειοψηφία](#) των είκοσι μελών του σώματος.

Η κλασική περιγραφή του ρόλου της Επιτροπής διακρίνει τρεις λειτουργίες:

Νομοθετική πρωτοβουλία: Η νομοθετική διαδικασία αρχίζει με πρόταση της Επιτροπής. Όταν καταρτίζει τις προτάσεις, η Επιτροπή έχει τρεις σταθερούς στόχους: να εντοπίζει το ευρωπαϊκό συμφέρον, να διεξάγει τις ευρύτερες δυνατόν διαβουλεύσεις και να τηρεί την αρχή της επικουρικότητας.

Προκειμένου να προστατευθεί το ευρωπαϊκό συμφέρον, μία νομοθετική πρόταση πρέπει να αντανακλά αυτό που κρίνει η Επιτροπή ότι είναι καλύτερο για την Ένωση και τους πολίτες της γενικά και όχι για επιμέρους τομεακά συμφέροντα ή για επιμέρους χώρες.

Οι διαβουλεύσεις είναι ουσιώδες στοιχείο της προετοιμασίας μιας πρότασης. Έτσι, η Επιτροπή ακούει τις κυβερνήσεις, τη βιομηχανία, τα συνδικάτα, τις ειδικές ομάδες συμφερόντων και τους τεχνικούς εμπειρογνώμονες πριν καταλήξει στο τελικό σχέδιο.

Η επικουρικότητα καθιερώνεται από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζεται από την Επιτροπή, κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται ότι η Ένωση αναλαμβάνει δράση μόνον όταν είναι πιο αποτελεσματική η δράση σε επίπεδο Ένωσης απ' ό,τι σε επίπεδο επιμέρους κρατών μελών.

Αφού η Επιτροπή αποστέλλει επίσημα νομοθετική πρόταση στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο, η διαδικασία νομοθεσίας της Ένωσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των τριών οργάνων.

Η Επιτροπή δεν έχει αποκλειστικό δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας στους δύο τομείς διακυβερνητικής συνεργασίας που καλύπτει η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση - στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας και στη συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Μπορεί, όμως, να υποβάλλει προτάσεις με τον ίδιο τρόπο που υποβάλλουν και οι εθνικές κυβερνήσεις και συμμετέχει στις συζητήσεις σε όλα τα επίπεδα.

Θεματοφύλακας των Συνθηκών: Είναι καθήκον της Επιτροπής να εξασφαλίζει ότι η νομοθεσία της Ένωσης εφαρμόζεται σωστά από τα κράτη μέλη. Εάν αυτά παραβιάζουν τη Συνθήκη, αντιμετωπίζουν τη δράση της Επιτροπής, ακόμη και ως διάδικοι στο [Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#).

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει πρόστιμα σε άτομα, εταιρείες και οργανισμούς για παραβίαση των Συνθηκών, με επιφύλαξη του δικαιώματός τους να ασκήσουν προσφυγή στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο παράνομος καθορισμός των τιμών και η νόθευση του ανταγωνισμού από καρτέλ αποτελούν μόνιμο αντικείμενο της προσοχής της και επισύρουν πολύ μεγάλα πρόστιμα. Η Επιτροπή ασκεί, επίσης, εξονυχιστικό έλεγχο στις κυβερνητικές επιδοτήσεις στη βιομηχανία, ενώ ορισμένα είδη κρατικών ενισχύσεων πρέπει, σύμφωνα με τη [Συνθήκη](#), να έχουν τη σύμφωνη γνώμη της.

Διαχειριστής και διαπραγματευτής: Η Επιτροπή διαχειρίζεται τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης, στον οποίο κυριαρχούν οι γεωργικές δαπάνες που πραγματοποιούνται μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων και μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων, σκοπός των οποίων είναι να εξομαλύνουν τις οικονομικές διαφορές μεταξύ των πλουσιότερων και των φτωχότερων περιοχών.

Η Επιτροπή έχει επίσης ευρείες εκτελεστικές αρμοδιότητες: της έχουν εκχωρηθεί εξουσίες για τη θέσπιση κανόνων που ρυθμίζουν την πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας του Συμβουλίου· μπορεί να λάβει προληπτικά μέτρα για ορισμένη χρονική περίοδο προκειμένου να προστατεύσει την κοινοτική αγορά από την εφαρμογή ντάμπινγκ από τρίτες χώρες· επιβάλλει τους κανόνες ανταγωνισμού της Συνθήκης και ρυθμίζει συγχωνεύσεις και εξαγορές από ένα ορισμένο μέγεθος και πάνω.

Η αποτελεσματικότητα της Ένωσης ενισχύεται διεθνώς από το ρόλο της Επιτροπής ως διαπραγματευτή σε εμπορικές συμφωνίες και συμφωνίες συνεργασίας με άλλες χώρες ή ομάδες χωρών. Περισσότερες από 100 χώρες έχουν συνάψει τέτοιου είδους συμφωνίες με την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυσσόμενων χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, που καλύπτονται από τις Συμβάσεις Λομέ και Κοτονού, καθώς και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Οι χώρες της Νότιας Μεσογείου επωφελούνται, επίσης, από μια ειδική αναπτυξιακή βοήθεια που παρέχει η Ένωση.

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από την ίδρυσή του, το 1952, το [Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως](#) έχει ως αποστολή να εξασφαλίζει "την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή" των Συνθηκών. Στο πλαίσιο της αποστολής αυτής το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως:

- ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως,
- φροντίζει για την εκ μέρους των κρατών μελών τήρηση των απορρεουσών από τις Συνθήκες υποχρεώσεών τους,
- ερμηνεύει το δίκαιο της Ενώσεως κατόπιν υποβολής αιτήσεως εκ μέρους των εθνικών δικαστών.

Με τον τρόπο αυτό αποτελεί τη δικαστική αρχή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και φροντίζει, σε συνεργασία με τα δικαστήρια των κρατών μελών, για την ομοιόμορφη εφαρμογή και ερμηνεία του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, η έδρα του οποίου είναι το Λουξεμβούργο, περιλαμβάνει τρία δικαιοδοτικά όργανα: το [Δικαστήριο](#), το [Γενικό Δικαστήριο](#) (συσταθέν το 1988) και το [Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης](#) (συσταθέν το 2004). Από της συστάσεώς τους, τα τρία αυτά δικαιοδοτικά όργανα εξέδωσαν περίπου 15 000 αποφάσεις.

Στο Δικαστήριο μετέχει ένας δικαστής από κάθε χώρα της ΕΕ.

Το Δικαστήριο επικουρούν οκτώ "γενικοί εισαγγελείς" που διατυπώνουν τη νομική γνώμη τους για τις υποθέσεις που εξετάζονται από το Δικαστήριο. Αυτό οφείλουν να το πράττουν δημοσίως, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία.

Η θητεία κάθε δικαστή και γενικού εισαγγελέα είναι εξαετής και μπορεί να ανανεωθεί. Ο διορισμός τους γίνεται κατόπιν συμφωνίας των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ.

Λόγω του μεγάλου αριθμού των υποθέσεων που τίθενται ενώπιον του Δικαστηρίου και για την καλύτερη νομική προστασία των πολιτών, έχει συσταθεί ένα "[Γενικό Δικαστήριο](#)" το οποίο ασχολείται με τις υποθέσεις που υποβάλλουν ιδιώτες, εταιρείες και ορισμένοι οργανισμοί, καθώς και με υποθέσεις που σχετίζονται με το δίκαιο ανταγωνισμού.

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκδίδει αποφάσεις για διαφορές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μελών του προσωπικού της.

Το Δικαστήριο εκδίδει αποφάσεις για υποθέσεις που τίθενται ενώπιόν του. Οι πέντε συνηθέστεροι τύποι υποθέσεων είναι:

1. αιτήσεις έκδοσης προδικαστικών αποφάσεων – όταν εθνικά δικαστήρια ζητούν από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει ένα σημείο του δικαίου της ΕΕ
2. προσφυγές επί παραβάσει – κατά κυβερνήσεων χωρών της ΕΕ λόγω μη εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ
3. προσφυγές ακύρωσης – κατά νόμων της ΕΕ που θεωρείται ότι παραβιάζουν τις Συνθήκες της ΕΕ ή θεμελιώδη δικαιώματα
4. προσφυγές επί παραλείψει – κατά θεσμικών οργάνων της ΕΕ που δεν λαμβάνουν τις απαιτούμενες αποφάσεις
5. ευθείες προσφυγές – από φυσικά πρόσωπα, εταιρείες ή οργανισμούς κατά αποφάσεων ή ενεργειών της ΕΕ.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο

Πρόκειται για ένα 27μελές σώμα που διορίζεται από το Συμβούλιο για εξαετή θητεία, εδρεύει στο Λουξεμβούργο και επικουρείται από ένα προσωπικό 550 περίπου εμπειρογνομόνων. Αποστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι ο *έλεγχος της χρηστής και σύννομης εκτέλεσης του κοινοτικού προϋπολογισμού και της σωστής δημοσιονομικής διαχείρισης*. Προς το σκοπό αυτό διενεργεί ελέγχους και έρευνες, υποβάλλει κάθε χρόνο την ετήσια έκθεσή του για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους, γνωμοδοτεί κατά την έκδοση των δημοσιονομικών κανονισμών ή επί ειδικών θεμάτων μετά από αίτηση των θεσμικών οργάνων και μπορεί να υποβάλει αυτόνομα παρατηρήσεις για κάποιο θέμα όταν το θεωρεί σκόπιμο.

Ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορά κυρίως την Επιτροπή, η οποία φέρει, όπως προαναφέρθηκε, την ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Έτσι, οι υπάλληλοι του ΕΣ διενεργούν ελέγχους στις έδρες των άλλων οργάνων, στα κράτη μέλη της Ένωσης και σε όλες τις τρίτες χώρες στις οποίες χορηγείται κοινοτική ενίσχυση. Πρέπει να σημειωθεί ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έχει δικές του δικαιοδοτικές εξουσίες και έτσι δεν είναι αρμόδιο για τη δίωξη ή την επιβολή κυρώσεων στους υπεύθυνους παρατυπιών ή ατασθαλιών κατά του κοινοτικού προϋπολογισμού. Όταν οι ελεγκτές ανακαλύπτουν απάτες ή παρατυπίες, διαβιβάζουν το ταχύτερο δυνατόν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει στα αρμόδια κοινοτικά όργανα, προκειμένου να κινηθεί η πιο κατάλληλη διαδικασία.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει επίσης να γνωμοδοτεί για τη δημοσιονομική νομοθεσία της ΕΕ και να βοηθά την ΕΕ στην καταπολέμηση της απάτης.

Ελεγκτές διεξάγουν συχνά ελέγχους στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στα κράτη μέλη και στις χώρες που λαμβάνουν ενισχύσεις από την ΕΕ. Παρόλο που το έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορά κυρίως χρήματα για τα οποία είναι υπεύθυνη η Επιτροπή, στην πράξη το 80% αυτών των εσόδων και δαπανών το διαχειρίζονται οι εθνικές αρχές.

Σύνθεση:

Για να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στο έργο του, το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να παραμένει τελείως ανεξάρτητο από τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα, αλλά να βρίσκεται, ωστόσο, σε συνεχή επαφή με αυτά.

Στο Ελεγκτικό Συνέδριο συμμετέχει [ένα άτομο από κάθε κράτος μέλος της Ένωσης](#). Τα μέλη, τα οποία διορίζονται από το Συμβούλιο για εξαετή περίοδο που μπορεί να ανανεωθεί, εκλέγουν μεταξύ τους τον πρόεδρο για τριετή περίοδο που, επίσης, μπορεί να ανανεωθεί. Ο Vítor Manuel da Silva Caldeira, από την Πορτογαλία, εξελέγη πρόεδρος τον Ιανουάριο του 2008.

Οργάνωση:

Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει περίπου 800 υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων των μεταφραστών, των διοικητικών υπαλλήλων, καθώς και των ελεγκτών. Οι ελεγκτές χωρίζονται σε "ομάδες ελέγχου". Εκπονούν σχέδια εκθέσεων επί των οποίων αποφασίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Η **Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή** (ΟΚΕ) είναι ένα 344μελές συμβουλευτικό όργανο, με έδρα τις Βρυξέλλες, το οποίο εκπροσωπεί ενώπιον της Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τις απόψεις και τα συμφέροντα της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών και μπορεί να δίνει τη γνώμη της για θέματα που κρίνει σημαντικά. Η διαβούλευση μαζί της είναι υποχρεωτική για θέματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής.

Εκπρόσωποι των εργοδοτών και των εργαζομένων καθώς και άλλων ομάδων συμφερόντων της Ευρώπης μπορούν να διατυπώνουν τις απόψεις τους επί ζητημάτων της ΕΕ μέσω της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ). Πρόκειται για μια συμβουλευτική συνέλευση η οποία παρέχει γνωμοδοτήσεις στα μεγαλύτερα θεσμικά όργανα, ιδίως το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ιδρύθηκε το 1957 ως φόρουμ συζήτησης ζητημάτων για την ενιαία αγορά. Η ΕΚΟΕ παρέχει στις ομάδες συμφερόντων της Ευρώπης, π.χ. συνδικαλιστές, εργοδότες, γεωργούς, βήμα για να διατυπώνουν τις απόψεις τους σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ.

Η ΕΚΟΕ εκδίδει κατά μέσο όρο 170 συμβουλευτικά έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κάθε χρόνο. Όλες οι γνωμοδοτήσεις προωθούνται στα όργανα λήψης των αποφάσεων της ΕΕ και στη συνέχεια δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει 344 μέλη που εκπροσωπούν ομάδες οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων από όλη την Ευρώπη. Τα μέλη επιλέγονται από τις εθνικές κυβερνήσεις και διορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πενταετή θητεία η οποία μπορεί να ανανεωθεί. Τα μέλη της ΕΚΟΕ δεν αμείβονται, λαμβάνουν όμως επιδόματα για την κάλυψη των εξόδων ταξιδιού και διαμονής όταν συμμετέχουν σε συνεδριάσεις.

Τα μέλη υπάγονται σε μία από τις παρακάτω τρεις ομάδες:

- [Εργοδότες](#)
- [Εργαζόμενοι](#)
- [Εκπρόσωποι διαφόρων συμφερόντων](#) (π.χ. γεωργοί, ομάδες καταναλωτών)

Η **Επιτροπή των Περιφερειών** (ΕΤΠ) είναι και αυτή ένα 344μελές συμβουλευτικό όργανο με έδρα τις Βρυξέλλες, το οποίο έχει ως αποστολή την προβολή της τοπικής και περιφερειακής αντίληψης στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας. Τα μέλη της «πρέπει να είναι εκλεγμένοι άρχοντες σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο ή να είναι πολιτικά υπεύθυνοι ενώπιον εκλεγμένου σώματος». Η γνωμοδότηση επί των προτάσεων της Επιτροπής αποτελεί το βασικό καθήκον της ΕΤΠ.

Με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεσμεύονται να ζητούν τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σε θέματα πολιτικών που αφορούν τις περιφέρειες και τις πόλεις. Η ΕΤΠ μπορεί επίσης να προσφεύγει στο ΔΕΚ, εάν θίγονται τα δικαιώματά της, όπως επίσης όταν κρίνει ότι μία νομοθετική πράξη της ΕΕ παραβαίνει την αρχή της επικουρικότητας ή θίγει τις περιφερειακές ή τοπικές αρμοδιότητες.

Αποστολή της Επιτροπής των Περιφερειών (ΕΤΠ) είναι να προβάλλει την τοπική και την περιφερειακή άποψη σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία μέσω της έκδοσης γνωμοδοτήσεων για προτάσεις της Επιτροπής.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο οφείλουν να ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών πριν από τη λήψη αποφάσεων της ΕΕ για ζητήματα που αφορούν άμεσα τις αρχές τοπικής ή περιφερειακής αυτοδιοίκησης (π.χ. πολιτική απασχόλησης, περιβάλλον, εκπαίδευση ή δημόσια υγεία).

Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει σήμερα 344 τακτικά μέλη (και άλλα τόσα αναπληρωματικά) και από τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ.

Αν η ΕΕ επεκταθεί περαιτέρω, τα μέλη (και τα αναπληρωματικά) θα αυξηθούν το πολύ σε 350.

Τόσο τα τακτικά όσο και τα αναπληρωματικά μέλη διορίζονται για πέντε χρόνια από το Συμβούλιο βάσει προτάσεων των κρατών μελών της ΕΕ. Κάθε κράτος μέλος επιλέγει τα μέλη του με τον δικό του τρόπο, αλλά όλες οι αντιπροσωπείες αντικατοπτρίζουν την πολιτική, γεωγραφική και περιφερειακή/τοπική κατάσταση του εκάστοτε κράτους.

Τα μέλη είναι εκλεγμένα μέλη ή σημαντικοί παράγοντες τοπικών ή περιφερειακών αρχών της περιοχής τους.

Η ολομέλεια της ΕΤΠ πραγματοποιεί πέντε συνεδριάσεις κάθε χρόνο για να καθορίσει το γενικό πλαίσιο της πολιτικής που θα ακολουθήσει και να εγκρίνει γνωμοδοτήσεις.

Λειτουργούν οι παρακάτω έξι "επιτροπές" που εξετάζουν διαφορετικούς τομείς πολιτικής και προετοιμάζουν τις γνωμοδοτήσεις που συζητώνται στις συνεδριάσεις της ολομέλειας:

- Επιτροπή εδαφικής συνοχής
- Επιτροπή οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής
- Επιτροπή εκπαίδευσης, νεολαίας και έρευνας
- Επιτροπή περιβάλλοντος, κλιματικής αλλαγής και ενέργειας
- Επιτροπή ιθαγένειας, διακυβέρνησης, θεσμικών και εξωτερικών υποθέσεων
- Επιτροπή φυσικών πόρων

Η επιτροπή εκδίδει επίσης αποφάσεις για μεμονωμένα θέματα πολιτικής.

Τέσσερις πολιτικές ομάδες εκπροσωπούνται στην ΕΤΠ, οι οποίες αντιστοιχούν στις κύριες πολιτικές οικογένειες:

- Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα
- Κόμμα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών
- Ομάδα της Συμμαχίας Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη
- Ένωση για την Ευρώπη των Εθνών - Ευρωπαϊκή Συμμαχία

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει τώρα να διαβουλευτεί με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές καθώς και με τις ενώσεις τους σε όλη την ΕΕ κατά το στάδιο που προηγείται της νομοθετικής διαδικασίας. Η ΕΤΠ, ως η φωνή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, συμμετέχει άμεσα σ' αυτήν τη διαδικασία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να πραγματοποιεί νέες διαβουλεύσεις με την ΕΤΠ κάθε φορά που διατυπώνει νομοθετική πρόταση η οποία αφορά έναν από τους πολλούς τομείς πολιτικής που έχουν άμεσες συνέπειες για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Η [Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα](#) (ΕΚΤ) είναι ένα ανεξάρτητο όργανο, με έδρα τη Φρανκφούρτη της Γερμανίας, το οποίο διαδέχθηκε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΕΝΙ) και αποτελεί τον κεντρικό άξονα του Ευρωσυστήματος, της οντότητας δηλαδή που συγκεντρώνει την ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που υιοθέτησαν το ευρώ. Βασική αποστολή της ΕΚΤ είναι η εξασφάλιση της σταθερότητας των τιμών και τα κύρια καθήκοντά της περιλαμβάνουν τη χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ, τη διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, την κατοχή και διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών της ζώνης του ευρώ, την έκδοση τραπεζογραμματίων στη ζώνη του ευρώ και την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), που εδρεύει στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας, διαχειρίζεται το ευρώ, δηλαδή το ενιαίο νόμισμα της ΕΕ, και διαφυλάσσει τη σταθερότητα των τιμών στην ΕΕ.

Η ΕΚΤ είναι επίσης αρμόδια για τη χάραξη και την εφαρμογή της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι ένα από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Κύριοι στόχοι της είναι :

- να διαφυλάττει τη **σταθερότητα των τιμών** (μέσω της διατήρησης του πληθωρισμού υπό έλεγχο), ιδίως σε χώρες που χρησιμοποιούν το ευρώ,
- να διαφυλάττει τη **σταθερότητα του δημοσιονομικού συστήματος**– διασφαλίζοντας την κατάλληλη εποπτεία των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Η Τράπεζα συνεργάζεται με τις κεντρικές τράπεζες και των **27 κρατών μελών της ΕΕ**, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ).

Ηγείται επίσης της στενής συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών τραπεζών της [ευρωζώνης](#), δηλαδή των 17 χωρών της ΕΕ που έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Η συνεργασία στο πλαίσιο αυτής της μικρότερης ομάδας τραπεζών αποκαλείται "ευρωσύστημα".

Στις αρμοδιότητες της ΕΚΤ συγκαταλέγονται οι εξής:

- ο καθορισμός [βασικών επιτοκίων](#) για την ευρωζώνη και ο έλεγχος της **προσφοράς χρήματος**
- η διαχείριση των **συναλλαγματικών αποθεματικών** της ευρωζώνης και η αγορά ή πώληση νομισμάτων όταν κρίνεται αναγκαία για τη διατήρηση της ισορροπίας των **συναλλαγματικών ισοτιμιών**
- η συμβολή στη διασφάλιση της κατάλληλης **εποπτείας των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων** από τις εθνικές αρχές, καθώς και της ομαλής λειτουργίας των **συστημάτων πληρωμών**
- η παροχή άδειας στις κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης να **εκδίδουν χαρτονομίσματα του ευρώ**
- η **παρακολούθηση των τάσεων των τιμών** και η αξιολόγηση του κινδύνου που αυτές συνεπάγονται για τη σταθερότητα των τιμών στην ευρωζώνη.

Η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων** (ΕΤΕπ) είναι ταυτόχρονα τράπεζα και θεσμικό όργανο –η ίδρυσή της προβλεπόταν ήδη από τη συνθήκη της Ρώμης– εδρεύει στο Λουξεμβούργο και μέτοχοί της είναι τα κράτη μέλη¹². Η ΕΤΕπ είναι οργάνισμός μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έχει ως αποστολή τη χρηματοδότηση δημοσίων ή ιδιωτικών επενδύσεων που υλοποιούν τους στόχους της ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Αν και το 90% σχεδόν των δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα σημαντικό μέρος των χρηματοδοτήσεων κατευθύνεται στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, ενώ διαθέτει και χρηματοδότηση για την ενίσχυση της δημιουργίας συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης στις χώρες της Μεσογείου, της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, όπως και μία σειρά έργων κοινής ωφέλειας στη Λατινική Αμερική και την Ασία. Η ΕΤΕπ είναι ο κύριος μέτοχος του *Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων* (ΕΤΑΕ) και προεδρεύει στο Εποπτικό Συμβούλιό του. Το ΕΤΑΕ, που ιδρύθηκε το 1994 με έδρα το Λουξεμβούργο, έχει κύριο σκοπό να υποστηρίξει τις επενδύσεις με ίδιους πόρους των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ανήκει στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Δανείζεται χρήματα από τις αγορές κεφαλαίων και στη συνέχεια τα δανείζει με χαμηλά επιτόκια σε προγράμματα που βελτιώνουν τις υποδομές, την προμήθεια ενέργειας ή τα περιβαλλοντικά πρότυπα τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε γειτονικές ή αναπτυσσόμενες χώρες.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στηρίζει έργα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και επενδύει σε μελλοντικά κράτη μέλη και χώρες-εταίρους.

Δανείζεται χρήματα από τις αγορές κεφαλαίων αντί να τα ανασύρει από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα χρήματα χορηγούνται στη συνέχεια υπό μορφή δανείων με ευνοϊκούς όρους σε έργα που εξυπηρετούν τους πολιτικούς στόχους της ΕΕ.

Το 2008, η ΕΤΕ συγκέντρωσε περίπου 60 δισ. ευρώ. Λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση και δανείζει χρήματα με επιτόκια που πλησιάζουν το κόστος δανεισμού της.

Στις υπηρεσίες της ΕΤΕ συγκαταλέγονται:

- **Δάνεια**, τα οποία χορηγούνται σε βιώσιμα προγράμματα για κεφαλαιουχικές δαπάνες ή σε έργα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Οι αποδέκτες ποικίλλουν. Μπορεί να είναι μεγάλες εταιρείες αλλά και δήμοι ή μικρές επιχειρήσεις.
- Τεχνική βοήθεια, η οποία παρέχεται από ομάδα ειδικών οικονομολόγων, μηχανικών και εμπειρογνομόνων με στόχο τη συμπλήρωση των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΤΕ.
- **Εγγυήσεις**, οι οποίες διατίθενται σε ευρύ φάσμα φορέων, π.χ. τράπεζες, εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οργανισμούς εγγύησης, ταμεία αμοιβαίων εγγυήσεων, φορείς ειδικού σκοπού και άλλους.
- **Επιχειρηματικά κεφάλαια**. Οι αιτήσεις για επιχειρηματικά κεφάλαια θα πρέπει να υποβάλλονται απευθείας σε έναν ενδιαμέσο φορέα.

¹² Τα κράτη μέλη συμμετέχουν στο κεφάλαιο της ΕΤΕπ σύμφωνα με μία κλίμακα κατανομής που αντανακλά την οικονομική τους βαρύτητα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το [Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων](#) συστήθηκε το 1994 για την παροχή βοήθειας στις μικρές επιχειρήσεις. Πλειοψηφικός μέτοχος του Ταμείου είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, με την οποία αποτελούν τον «όμιλο ΕΤΕπ».

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων παρέχει επιχειρηματικό κεφάλαιο στις μικρές εταιρίες (ΜΜΕ), ιδίως στις νέες εταιρίες και στις επιχειρήσεις τεχνολογικού προσανατολισμού. Παρέχει εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (όπως τράπεζες) για την κάλυψη των δανείων τους προς τις ΜΜΕ.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα: δεν χορηγεί δάνεια και επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις, ούτε επενδύει άμεσα σε εταιρίες. Αντίθετα λειτουργεί μέσω τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ενδιαμέσων. Χρησιμοποιεί είτε δικούς του πόρους είτε τους πόρους που του έχουν εμπιστευθεί η ΕΤΕπ ή η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Ταμείο δραστηριοποιείται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στην Κροατία, την Τουρκία και σε τρεις χώρες της ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία).

ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Ο [Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής](#) είναι ένας θεσμός της ΕΕ που διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για θητεία πέντε ετών και έχει την έδρα του στο Στρασβούργο. Είναι αρμόδιος να λαμβάνει και να ερευνά καταγγελίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατοικούν ή έχουν τη νόμιμη κατοικία τους σε κράτος μέλος της ΕΕ, οι οποίες αφορούν περιπτώσεις κακοδιοίκησης στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και άλλους φορείς της ΕΕ, με εξαίρεση το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο κατά την εκτέλεση του νομικού τους έργου.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής διερευνά καταγγελίες σχετικά με τα θεσμικά όργανα, τις υπηρεσίες και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Διαμεσολαβητής εξετάζει καταγγελίες πολιτών, επιχειρήσεων και οργανισμών της ΕΕ, προκειμένου να εντοπίσει κρούσματα κακοδιοίκησης, δηλαδή περιπτώσεων όπου τα όργανα, οι υπηρεσίες ή οι οργανισμοί της ΕΕ παραβαίνουν τη νομοθεσία, δεν σέβονται τις αρχές της χρηστής διοίκησης ή τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για τα εξής:

- άδικη μεταχείριση
- διακριτική μεταχείριση
- κατάχρηση εξουσίας
- παράλειψη ή άρνηση ενημέρωσης
- αδικαιολόγητη καθυστέρηση
- παράτυπες διαδικασίες.

Το γραφείο του Διαμεσολαβητή διενεργεί έρευνες μόλις λάβει καταγγελία ή με δική του πρωτοβουλία. Είναι απολύτως ανεξάρτητη υπηρεσία και δεν λαμβάνει εντολές από καμία κυβέρνηση ή οργανισμό. Μια φορά τον χρόνο υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση δραστηριοτήτων.

Το Κοινοβούλιο εκλέγει τον Διαμεσολαβητή για πενταετή θητεία η οποία μπορεί να ανανεωθεί. Ο Νικηφόρος Διαμαντούρος, πρώην εθνικός διαμεσολαβητής της Ελλάδας, επανεξελέγη τον Ιανουάριο του 2010 για πέντε χρόνια.

Η θέση του [Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων](#) (ΕΕΠΔ) δημιουργήθηκε το 2001. Έργο του ΕΕΠΔ είναι να εξασφαλίζει ότι τα όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης σέβονται το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής των πολιτών όταν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Όταν τα θεσμικά όργανα ή οι οργανισμοί της Ένωσης επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ατόμου του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, πρέπει να σέβονται το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής του. Ο ΕΕΠΔ εξασφαλίζει ότι αυτό συμβαίνει και παρέχει τις συμβουλές του για όλα τα θέματα που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η εν λόγω «επεξεργασία» καλύπτει δραστηριότητες όπως η συλλογή πληροφοριών, η καταγραφή και αποθήκευσή τους, η ανάκτησή τους για ανάγνωση, η αποστολή ή διάθεσή τους καθώς επίσης και η παρεμπόδιση της μετάδοσης, η διαγραφή, ή η καταστροφή δεδομένων.

Υπάρχουν αυστηροί κανόνες που διέπουν τις εν λόγω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης δεν επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνική καταγωγή σας, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σας σε συνδικαλιστικές οργανώσεις. Επίσης δεν επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα όσον αφορά την υγεία ή τη σεξουαλική ζωή σας, εκτός εάν τα δεδομένα απαιτούνται για σκοπούς υγειονομικής περίθαλψης. Ακόμη και στην περίπτωση αυτή, τα δεδομένα πρέπει να επεξεργάζεται επαγγελματίας του τομέα της υγείας ή κάποιο άλλο πρόσωπο που δεσμεύεται από το επαγγελματικό απόρρητο.

Ο ΕΕΠΔ συνεργάζεται με τους υπαλλήλους προστασίας δεδομένων σε κάθε όργανο ή οργανισμό της Ένωσης για να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των κανόνων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Το 2009 ο κ. Peter Hustinx ανέλαβε και πάλι τα καθήκοντα του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ενώ ο κ. Giovanni Buttarelli διορίστηκε βοηθός επόπτη. Η θητεία αμφοτέρων λήγει τον Ιανουάριο του 2014.

Εάν για κάποιο λόγο θεωρείτε ότι το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής σας έχει παραβιασθεί λόγω κατάχρησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, θα πρέπει πρώτα να απευθυνθείτε στα άτομα που είναι υπεύθυνα για την επεξεργασία. Εάν δεν μείνετε ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα, θα πρέπει να έλθετε σε επαφή με τον αρμόδιο υπάλληλο προστασίας δεδομένων (μπορείτε να βρείτε τα ονόματά τους στην ιστοσελίδα του ΕΕΠΔ). Μπορείτε επίσης να υποβάλετε καταγγελία στον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος θα εξετάσει την καταγγελία σας και θα σας ενημερώσει το συντομότερο για την έκβαση. Για παράδειγμα, ο ΕΕΠΔ μπορεί να δώσει εντολή στο ενεχόμενο όργανο ή οργανισμό να διορθώσει, να δεσμεύσει, να διαγράψει ή να καταστρέψει οποιοδήποτε από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα το οποίο υπήρξε αντικείμενο παράνομης επεξεργασίας.

Εάν διαφωνείτε με την απόφασή του, μπορείτε να προσφύγετε στο Δικαστήριο.

ΔΙΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η [Ομάδα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην πληροφορική \(CERT\)](#) συστήθηκε την 1η Ιουνίου 2011 και αποστολή της είναι να συμβάλλει στη διαχείριση των απειλών κατά των συστημάτων πληροφορικής των οργάνων της ΕΕ, συνεργαζόμενη, αφενός, με τις ομάδες ασφάλειας ΤΠ κάθε οργάνου της ΕΕ και, αφετέρου, με αντίστοιχους δημόσιους φορείς στις χώρες της ΕΕ. Μετά από μια πιλοτική φάση ενός έτους και την επιτυχή αξιολόγησή της, η ΕΕ αποφάσισε στις 11 Σεπτεμβρίου 2012 να δημιουργήσει μια μόνιμη ομάδα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην πληροφορική για τους οργανισμούς, τα σώματα και τα όργανα της ΕΕ. Η ομάδα αποτελείται από εμπειρογνώμονες σε θέματα ασφάλειας πληροφορικών συστημάτων, οι οποίοι προέρχονται από τα κύρια θεσμικά όργανα της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Επιτροπή των Περιφερειών, Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή). Συνεργάζεται στενά με άλλες ομάδες CERT στα κράτη μέλη της ΕΕ αλλά και πέρα από αυτήν, καθώς και με εξειδικευμένες εταιρείες ασφάλειας.

Η [Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης](#) άρχισε να λειτουργεί στις 10 Φεβρουαρίου 2005. Αποστολή της είναι η παροχή κατάρτισης σε μέλη του προσωπικού της ΕΕ επί μιας σειράς εξειδικευμένων θεμάτων. Κύριο γνώρισμά της είναι ότι στα μαθήματα που δίδονται σε αυτήν μπορεί να συμμετέχει το προσωπικό όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, πράγμα που συντελεί στη διάδοση κοινών αξιών, στην προώθηση της καλύτερης κατανόησης μεταξύ των υπαλλήλων των οργάνων και στην επίτευξη οικονομικών κλίμακας. Η Σχολή συνεργάζεται στενά με τις υπηρεσίες κατάρτισης όλων των θεσμικών οργάνων, προκειμένου να αποφεύγεται οποιαδήποτε αλληλεπικάλυψη κατά την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Η [Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού](#) (ΕΥΕΠ) άρχισε να λειτουργεί τον Ιανουάριο του 2003. Έργο της είναι να διοργανώνει εξετάσεις για την πρόσληψη προσωπικού που θα εργαστεί σε όλα τα όργανα της Ένωσης. Αυτή η διαδικασία είναι αποτελεσματικότερη από τη διοργάνωση διαγωνισμών πρόσληψης από κάθε όργανο χωριστά. Ο ετήσιος προϋπολογισμός της ΕΥΕΠ ύψους περίπου 21 εκατομμυρίων ευρώ είναι κατά 11% χαμηλότερος από τα ποσά που τα όργανα της Ένωσης δαπανούσαν παλαιότερα για την πρόσληψη υπαλλήλων.

Η [Υπηρεσία Εκδόσεων](#) της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασκεί καθήκοντα εκδοτικού οίκου για τα όργανα της Ένωσης παράγοντας και διανέμοντας όλες τις επίσημες δημοσιεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε χαρτί και σε ψηφιακή μορφή.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

[Σώμα Συμβούλων Ευρωπαϊκής Πολιτικής \(BEPA\)](#): Η πρώτη και κύρια προτεραιότητα του Σώματος Συμβούλων Ευρωπαϊκής Πολιτικής είναι η σύνδεση των φορέων χάραξης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με εκείνα τα τμήματα της κοινωνίας που μπορούν να συμβάλουν εποικοδομητικά στην ανάπτυξη των πολιτικών. Το Σώμα σφυρηλατεί τους δεσμούς μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και δεξαμενών σκέψης, πανεπιστημίων, κοινωνίας των πολιτών, εκκλησιών και πίστewων.

[Κεντρική Βιβλιοθήκη](#): Η Κεντρική Βιβλιοθήκη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ιδρύθηκε το 1958, παράλληλα με τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Οι συλλογές της προσφέρουν μια ιστορική και ταυτόχρονα μια σύγχρονη θεώρηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η Κεντρική Βιβλιοθήκη είναι ανοικτή για ειδικούς και ερευνητές (δικηγόρους, διπλωμάτες, δημόσιους υπάλληλοι από κράτη μέλη της ΕΕ, καθηγητές, φοιτητές, κλπ.) που επιθυμούν να συμβουλευτούν υλικό για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

[Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης \(OLAF\)](#): Η αποστολή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) είναι η προστασία των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράτυπης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των παραπτώματων εντός των ευρωπαϊκών οργάνων. Επιδιώκοντας την εκπλήρωση της αποστολής της με τρόπο υπεύθυνο, διαφανή και αποδοτικό από πλευράς κόστους, η OLAF αποβλέπει στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους πολίτες της Ευρώπης. Η OLAF εκπληρώνει την αποστολή της διεξάγοντας, με πλήρη ανεξαρτησία, εσωτερικές και εξωτερικές έρευνες. Επίσης, οργανώνει τη στενή και τακτική συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών αποσκοπώντας στο συντονισμό των δραστηριοτήτων τους. Η OLAF παρέχει στα κράτη μέλη την απαιτούμενη στήριξη και τεχνογνωσία βοηθώντας τα στις δραστηριότητές τους για την καταπολέμηση της απάτης. Συμβάλλει επίσης στη χάραξη της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης και αναλαμβάνει τις απαιτούμενες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της σχετικής νομοθεσίας.

[Υπεύθυνος προστασίας δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#): Ο Κανονισμός 45/2001 προβλέπει το διορισμό του υπευθύνου προστασίας δεδομένων (ΥΠΔ) για κάθε θεσμικό όργανο και κάθε σώμα της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διόρισε ήδη από το 2001 έναν ΥΠΔ. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων οφείλει να τηρεί μητρώο όλων των εργασιών επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργούνται από τον φορέα που τον/την έχει ορίσει. Το μητρώο, το οποίο πρέπει να περιέχει πληροφορίες που εξηγούν το σκοπό και τους όρους όλων των επιχειρήσεων επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, είναι προσβάσιμο σε κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

[Ιστορικά αρχεία](#): Η αποστολή της Υπηρεσίας Ιστορικών Αρχείων είναι η διατήρηση, η διαχείριση και η διάθεση για περαιτέρω χρήση των ιστορικών αρχείων της Επιτροπής. Η αποστολή της Υπηρεσίας είναι διττή: α) να βοηθάει τις υπηρεσίες της Επιτροπής στη διαχείριση των αρχείων τους και β) να διασφαλίζει το άνοιγμα των αρχείων για πρόσβαση του κοινού για τα αρχεία για τα οποία έχει παρέλθει η τριακονταετία.

[Υποδομές και διοικητική υποστήριξη - Βρυξέλλες \(OIB\)](#): Στόχος του OIB είναι να διασφαλίσει ένα λειτουργικό, ασφαλές και άνετο χώρο εργασίας για όλους όσους εργάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και να παρέχει ποιοτική υποστήριξη και υπηρεσίες ευημερίας, βασιζόμενος σε μια πελατοκεντρική προσέγγιση, με οικονομικά αποδοτικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο.

[Υποδομές και διοικητική υποστήριξη - Λουξεμβούργο \(OIL\)](#) Το OIL είναι υπεύθυνο για τις ακόλουθες υπηρεσίες για όλα τα όργανα της επιτροπής που εδρεύουν στο Λουξεμβούργο:

- τη στέγαση του προσωπικού
- την παροχή και διαχείριση των κοινωνικών υποδομών
- τα Logistics
- την τήρηση των κανόνων υγείας και ασφάλειας στα κτίρια.

[Υπηρεσία εσωτερικού λογιστικού ελέγχου \(IAS\)](#) Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου είναι ένα βασικό μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους οργανισμούς της ΕΕ. Η αποστολή της είναι να παρέχει ανεξάρτητες, αντικειμενικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σχεδιασμένες να προσφέρουν προστιθέμενη αξία και να βελτιώνουν τις εργασίες της Επιτροπής.

[Νομική Υπηρεσία \(SJ\)](#): Η Νομική Υπηρεσία είναι μια εσωτερική υπηρεσία της Επιτροπής, η οποία υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Επιτροπής. Ο ρόλος της Νομικής Υπηρεσίας είναι διττός:

- παρέχει νομικές συμβουλές προς την Επιτροπή και τις υπηρεσίες της, και
- εκπροσωπεί την Επιτροπή σε όλες τις δικαστικές υποθέσεις.

[Γραφείο διαχείρισης και εκκαθάρισης ατομικών δικαιωμάτων \(PMO\)](#): Το PMO καθορίζει, υπολογίζει και καταβάλλει τα οικονομικά δικαιώματα του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ορισμένων άλλων κοινοτικών οργάνων και οργανισμών. Αυτά τα οικονομικά δικαιώματα ή "ατομικά δικαιώματα χρηματικής φύσεως" συνοψίζονται στα ακόλουθα: αποδοχές, επιδόματα και αποζημιώσεις, επιστροφή εξόδων εμπειρογνομόνων και εξόδων αποστολών, ασφάλιση ασθενείας και ατυχημάτων, συντάξεις και κάλυψη ανεργίας.

[Υπηρεσία Εκδόσεων \(OP\)](#): Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Υπηρεσία Εκδόσεων) είναι μια διοργανική υπηρεσία που εκδίδει τις δημοσιεύσεις των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η Υπηρεσία Εκδόσεων εκδίδει καθημερινά την Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε 22 ή 23 γλώσσες (εφόσον απαιτείται, και στα ιρλανδικά), γεγονός που αποτελεί μοναδικό φαινόμενο στο χώρο των εκδόσεων. Επίσης, εκδίδει ή συνεκδίδει δημοσιεύσεις στο πλαίσιο των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων των οργάνων. Επιπλέον, η Υπηρεσία Εκδόσεων προσφέρει μια σειρά υπηρεσιών σε απευθείας σύνδεση, χάρη στις οποίες μπορεί κανείς να έχει ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία ([EUR-Lex](#)), τις εκδόσεις ([EU Bookshop](#)), τις δημόσιες συμβάσεις ([TED](#)) και τον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης ([CORDIS](#)) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Πρόκειται για οργανισμούς που διέπονται από το ευρωπαϊκό δημόσιο δίκαιο. Είναι ξεχωριστοί από τα θεσμικά όργανα (Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Επιτροπή κ.λπ.) και έχουν ανεξάρτητη νομική προσωπικότητα. Έχουν συσταθεί βάσει πράξης του παραγωγού δικαίου για να επιτελέσουν ένα πολύ ειδικό τεχνικό, επιστημονικό ή διοικητικό έργο.

Σήμερα, οι υπηρεσίες αυτές είναι οι εξής:

Οργανισμός για τη συνεργασία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών Ενέργειας (ACER): Ο οργανισμός ACER μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Βοηθά τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να ασκούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα ρυθμιστικά τους καθήκοντα και, όπου κρίνεται σκόπιμο, συντονίζει τις εργασίες τους. Ειδικότερα, ο ACER:

- συμπληρώνει και συντονίζει το έργο των εθνικών ρυθμιστικών αρχών
- βοηθά στη διατύπωση ευρωπαϊκών κανόνων σχετικά με τα δίκτυα
- όπου κρίνεται σκόπιμο, λαμβάνει επιμέρους δεσμευτικές αποφάσεις για τους όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση στις διασυννοριακές υποδομές και την ασφάλεια λειτουργίας τους
- παρέχει συμβουλές στα ευρωπαϊκά όργανα για θέματα σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο
- παρακολουθεί τις εσωτερικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και καταρτίζει εκθέσεις με τα πορίσματά του
- εποπτεύει τη χονδρική αγορά ενέργειας προκειμένου να εντοπίζει και να αποτρέπει τυχόν καταχρήσεις της αγοράς, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.

Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC): Ο φορέας BEREC δημιουργήθηκε για να προωθεί την απρόσκοπτη εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ και, με τον τρόπο αυτό, να συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Ο Φορέας αντικαθιστά την Ευρωπαϊκή Ομάδα Ρυθμιστικών Αρχών, μέσω της οποίας οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (EPA) αντάλλαξαν εμπειρογνώσια και ορθές πρακτικές και διατύπωναν απόψεις σχετικά με τη λειτουργία της ευρωπαϊκής αγοράς τηλεπικοινωνιών. Βοηθάει επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις EPA να εφαρμόζουν τους κανονισμούς της ΕΕ σχετικά με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Παρέχει συμβουλές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και συμπληρώνει σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα ρυθμιστικά καθήκοντα των EPA. Ο BEREC περιλαμβάνει ένα Ρυθμιστικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τους επικεφαλής των 27 Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών και μια υπηρεσία υποστήριξης. Η υπηρεσία αυτή αποτελεί επίσημο όργανο της ΕΕ και τελεί υπό τη διαχείριση μιας επιτροπής στην οποία εκπροσωπούνται όλες οι EPA καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στα καθήκοντα της υπηρεσίας αυτής συγκαταλέγονται:

- η παροχή υπηρεσιών επαγγελματικής και διοικητικής υποστήριξης στον BEREC
- η συλλογή και διάδοση των πληροφοριών που παρέχουν οι EPA
- η διαβίβαση ορθών ρυθμιστικών πρακτικών στις EPA (κοινές προσεγγίσεις, μεθοδολογίες, κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των κανονισμών της ΕΕ κ.λπ.)
- η παροχή βοήθειας στον πρόεδρο για την προετοιμασία των εργασιών του Ρυθμιστικού Συμβουλίου
- η συγκρότηση και στήριξη ομάδων εργασίας εμπειρογνομόνων.

[Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών \(CPVO\)](#) : Το 1994 θεσπίστηκε ένα σύστημα κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών ως μόνη και αποκλειστική μορφή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας για νέες φυτικές ποικιλίες. Η διαχείριση του συστήματος έχει ανατεθεί στο Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (CPVO). Το CPVO είναι αυτοχρηματοδοτούμενος κοινοτικός οργανισμός με νομική προσωπικότητα που ιδρύθηκε στις 27 Απριλίου 1995. Από τον Αύγουστο του 1997, το CPVO εδρεύει στην Ανζέ (Γαλλία). Το CPVO λαμβάνει αποφάσεις επί των αιτήσεων για κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών με βάση την τυπική εξέταση και την τεχνική εξέταση της υποψήφιας ποικιλίας. Το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας ισχύει για 25 ή 30 έτη, ανάλογα με το είδος. Τα δικαιώματα ισχύουν και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ.

[Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία Εργασίας \(EU-OSHA\)](#) : Η συνεχής βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία αποτελεί βασικό στόχο της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης. Ταυτόχρονα το εύρος και η ποικιλία των θεμάτων επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας (EAY) που απασχολούν την Ευρώπη υπερβαίνουν τους πόρους και τις ειδικές γνώσεις ενός μόνου κράτους μέλους ή οργανισμού. Αυτός είναι και ο λόγος ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία: να συγκεντρώνει και να διαδίδει το μεγάλο εύρος γνώσεων και πληροφοριών στην Ευρώπη σε θέματα που αφορούν την EAY, ιδίως σε σχέση με τις καλές πρακτικές πρόληψης. Ο ρόλος του οργανισμού είναι καταλυτικός σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη, την ανάλυση και τη διάχυση των πληροφοριών για τη βελτίωση της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην Ευρώπη. Εκτός από την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου δικτυακών τόπων για την ασφάλεια και την υγεία, ο οργανισμός διεξάγει εκστρατείες και αναπτύσσει ένα δυναμικό πρόγραμμα εκδόσεων, το οποίο περιλαμβάνει από ειδικές ενημερωτικές εκθέσεις έως τεχνικά δελτία που καλύπτουν μεγάλο εύρος ζητημάτων EAY. Ο ρόλος του οργανισμού είναι καταλυτικός σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη, την ανάλυση και τη διάχυση των πληροφοριών για τη βελτίωση της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην Ευρώπη. Εκτός από την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου δικτυακών τόπων για την ασφάλεια και την υγεία, ο οργανισμός διεξάγει εκστρατείες και αναπτύσσει ένα δυναμικό πρόγραμμα εκδόσεων, το οποίο περιλαμβάνει από ειδικές ενημερωτικές εκθέσεις έως τεχνικά δελτία που καλύπτουν μεγάλο εύρος ζητημάτων EAY.

[Ευρωπαϊκός οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά \(FRONTEX\)](#): Ο FRONTEX συντονίζει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, επικουρεί τα κράτη μέλη στην εκπαίδευση των εθνικών συνοριακών φυλάκων, μεταξύ άλλων με την καθιέρωση κοινών προδιαγραφών εκπαίδευσης· πραγματοποιεί αναλύσεις κινδύνου, παρακολουθεί τις εξελίξεις των ερευνών σχετικά με τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων, επικουρεί τα κράτη μέλη σε περιπτώσεις που απαιτείται αυξημένη τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή στα εξωτερικά σύνορα, και παρέχει στα κράτη μέλη την αναγκαία στήριξη για την οργάνωση κοινών επιχειρήσεων επαναπατρισμού. Ο FRONTEX συνδέεται στενά με άλλους εταίρους της Κοινότητας και της ΕΕ, αρμόδιους για την ασφάλεια των εξωτερικών συνόρων, όπως η [EUROPOL](#), [CEPOL](#), [OLAF](#), για την τελωνειακή συνεργασία και τη συνεργασία όσον αφορά τους φυτοϋγειονομικούς και κτηνιατρικούς ελέγχους, με σκοπό την προώθηση της γενικής συνοχής. Ο FRONTEX ενισχύει την ασφάλεια των συνόρων εξασφαλίζοντας το συντονισμό των ενεργειών των κρατών μελών κατά την εφαρμογή των κοινοτικών μέτρων που αφορούν τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων.

[Ευρωπαϊκός Οργανισμός Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων ΤΠ \(Ελευθερία, Ασφάλεια και Δικαιοσύνη\) \(#Ευρωπαϊκός Οργανισμός Λειτουργικής Διαχείρισης Συστημάτων ΤΠ \(Ελευθερία, Ασφάλεια και Δικαιοσύνη\)\)](#): Ο Οργανισμός είναι υπεύθυνος για τη λειτουργική διαχείριση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II), του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) και του Eurodac. ο Οργανισμός εξασφαλίζει:

- την ουσιαστική, ασφαλή και συνεχή λειτουργία των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας·
- την αποδοτική και οικονομικά υπεύθυνη διαχείριση των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας·
- επαρκώς υψηλή ποιότητα υπηρεσιών για τους χρήστες των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας·
- συνέχεια και αδιάλειπτη λειτουργία·
- υψηλό επίπεδο προστασίας δεδομένων, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, περιλαμβανομένων των ειδικών διατάξεων για καθένα από τα συστήματα ΤΠ μεγάλης κλίμακας·
- κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας δεδομένων και υλικής ασφάλειας, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, περιλαμβανομένων των ειδικών διατάξεων για κάθε σύστημα ΤΠ μεγάλης κλίμακας· και
- τη χρήση κατάλληλης δομής για τη διαχείριση των έργων, με σκοπό την αποδοτική ανάπτυξη συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας.

[Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο \(EASO\)](#): Η Υπηρεσία Υποστήριξης συμβάλει στη βελτίωση της εφαρμογής του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου ΚΕΣΑ, ενισχύει την πρακτική συνεργασία μεταξύ κρατών μελών για το άσυλο και παρέχει ή/και συντονίζει την παροχή επιχειρησιακής στήριξης προς τα κράτη μέλη των οποίων τα συστήματα ασύλου και υποδοχής υφίστανται ιδιαίτερες πιέσεις. Η Υπηρεσία Υποστήριξης διευκολύνει, συντονίζει και ενισχύει την πρακτική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στις πολυάριθμες πτυχές του τομέα του ασύλου ώστε να συμβάλει στην καλύτερη εφαρμογή του ΚΕΣΑ. Η Υπηρεσία παρέχει επίσης αποτελεσματική επιχειρησιακή στήριξη στα κράτη μέλη των οποίων τα συστήματα ασύλου και υποδοχής υφίστανται ιδιαίτερες πιέσεις, παρέχει επιστημονική και τεχνική συνδρομή στη χάραξη της πολιτικής και στη νομοθεσία της Ένωσης σε όλους τους τομείς που έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στο άσυλο, και συνεργάζεται στενά με τις αρχές των κρατών μελών για το άσυλο, με τις εθνικές υπηρεσίες μετανάστευσης και ασύλου και άλλες εθνικές υπηρεσίες και με την Επιτροπή.

[Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας \(EASA\)](#): Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας είναι όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με συγκεκριμένα ρυθμιστικά και εκτελεστικά καθήκοντα στον τομέα της ασφάλειας της αεροπορίας. Ο οργανισμός διαδραματίζει βασικό ρόλο στη χάραξη της στρατηγικής της ΕΕ με στόχο την εγκαθίδρυση και διατήρηση υψηλού και ομοιόμορφου επιπέδου ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας στην Ευρώπη. Η συμβολή του οργανισμού είναι διπλή. Ο οργανισμός παρέχει τεχνικές γνώσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την παροχή βοήθειας για τη θέσπιση κανόνων ασφάλειας της αεροπορίας σε διάφορους τομείς και την παροχή τεχνικής βοήθειας με σκοπό τη σύναψη σχετικών διεθνών συμφωνιών. Επίσης, έχουν ανατεθεί στον οργανισμό ορισμένα εκτελεστικά καθήκοντα σχετικά με την ασφάλεια της αεροπορίας, όπως η πιστοποίηση των αεροναυτικών προϊόντων και των φορέων που ενέχονται στο σχεδιασμό, την παραγωγή και τη συντήρηση των εν λόγω προϊόντων. Οι δραστηριότητες πιστοποίησης συμβάλλουν στην τήρηση των βασικών προτύπων αξιοπιστίας και περιβαλλοντικής προστασίας. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας πιστοποιεί προϊόντα στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας γενικότερα, ο οποίος περιλαμβάνει τη γενική και ιδιωτική αεροπλοΐα. Πρέπει να τονιστεί ότι στη δικαιοδοσία του οργανισμού δεν εμπίπτει η

ασφάλεια των αερομεταφορών (πρόληψη παράνομων πράξεων κατά της πολιτικής αεροπορίας, όπως παραδείγματος χάρη η αεροπειρατεία). Η ασφάλεια των αερομεταφορών διέπεται από την κοινοτική νομοθεσία, η οποία εφαρμόζεται στα κράτη μέλη.

[Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή \(Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών - EBA\)](#): Η Αρχή έχει ως σκοπό να προστατεύει το δημόσιο συμφέρον συμβάλλοντας στη βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος, προς όφελος της οικονομίας, των πολιτών και των επιχειρήσεων της Ένωσης. Η Αρχή συμβάλλει:

- στη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, διασφαλίζοντας ιδίως υγιή, αποτελεσματική και συνεπή ρύθμιση και εποπτεία,
- στη διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των χρηματοοικονομικών αγορών,
- στην ενίσχυση του διεθνούς εποπτικού συντονισμού,
- στην αποτροπή της καταχρηστικής επιλογής του ευνοϊκότερου καθεστώτος εποπτείας και στην προαγωγή ισότιμων συνθηκών ανταγωνισμού,
- στη διασφάλιση της δέουσας ρύθμισης και εποπτείας της ανάληψης των πιστωτικών και λοιπών κινδύνων και
- στην ενίσχυση της προστασίας των πελατών.

[Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων \(ECDC - ΕΚΠΕΝ\)](#): Αποστολή του ΕΚΠΕΝ είναι να ενισχύσει τις ευρωπαϊκές άμυνες κατά μεταδοτικών ασθενειών, όπως η γρίπη, το ΣΟΑΣ και το HIV/AIDS. Το Κέντρο διαθέτει μικρό πυρήνα προσωπικού και εκτεταμένο δίκτυο εταίρων στην ΕΕ και στα κράτη μέλη ΕΟΧ/ΕΖΕΣ. Το ΕΚΠΕΝ συνεργάζεται με τους εθνικούς φορείς προστασίας της υγείας με σκοπό την ενίσχυση και ανάπτυξη συστημάτων επιτήρησης και έγκαιρου συναγερμού όσον αφορά τις ασθένειες σε όλη την Ευρώπη. Μέσω της εν λόγω συνεργασίας το ΕΚΠΕΝ συγκεντρώνει γνώσεις όσον αφορά την υγεία στην Ευρώπη, προκειμένου να διαμορφώσει έγκυρες επιστημονικές απόψεις σχετικά με τους κινδύνους που απορρέουν από νέες και αναδυόμενες μεταδοτικές ασθένειες. Τα καθήκοντα του Κέντρου περιλαμβάνουν:

- Ενίσχυση της ικανότητας της Κοινότητας και των κρατών μελών να προστατεύουν την ανθρώπινη υγεία με την πρόληψη και τον έλεγχο των ανθρωπονόσων.
- Ανάληψη πρωτοβουλίας σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος να εξαπλωθούν στην Κοινότητα ασθένειες άγνωστης προέλευσης.
- Συντονισμό των καθηκόντων και των υποχρεώσεων των κρατών μελών, των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και των σχετικών διεθνών οργανισμών, εξασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ανάληψη συμπληρωματικής και συγκροτημένης δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας.

[Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης \(Cedefop\)](#): Ένας στους τρεις Ευρωπαίους εργαζομένους, δηλαδή 75 εκατομμύρια άτομα, διαθέτουν ελάχιστα ή και καθόλου ακαδημαϊκά προσόντα, με αποτέλεσμα να έχουν τριπλάσιες πιθανότητες να μείνουν άνεργοι σε σχέση με τα άτομα που διαθέτουν προσόντα υψηλότερου επιπέδου. Σχεδόν οι μισοί Ευρωπαίοι αποκτούν τις δεξιότητες που σχετίζονται με την πρώτη τους δουλειά μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ). Πολλοί περισσότεροι αναπτύσσουν αυτές τις δεξιότητες ή αποκτούν νέες μέσω της επιμόρφωσης ή της εμπειρίας στον χώρο εργασίας. Το Cedefop συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη, εκπροσώπους εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων, ερευνητές και επαγγελματίες, παρέχοντας τα πλέον πρόσφατα στοιχεία σχετικά με τις εξελίξεις στην ΕΕΚ και δίνοντας την

ευκαιρία για διάλογο σε θέματα πολιτικής. Η προστιθέμενη αξία του Cedefop συνίσταται στις υψηλού επιπέδου συγκριτικές αναλύσεις και την εμπειρογνώσια που συγκεντρώνει μέσω της έρευνας και της δικτύωσης, τις οποίες χρησιμοποιεί για:

- να παρέχει τεχνικές συμβουλές και προτάσεις πολιτικής
- να καλύπτει γνωστικά κενά και να εντοπίζει τάσεις και προκλήσεις
- να αυξάνει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σπουδαιότητα της ΕΕΚ
- να φέρνει σε επαφή πολιτικούς ιθύνοντες, κοινωνικούς εταίρους, ερευνητές και εκπροσώπους επαγγελματικών κλάδων για τον εντοπισμό τρόπων βελτίωσης των πολιτικών
- να στηρίζει κοινές ευρωπαϊκές προσεγγίσεις, αρχές και εργαλεία για τη βελτίωση της ΕΕΚ.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA): Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) εργάζεται για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, διασφαλίζοντας την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων στην Ευρώπη. Ο ECHA είναι οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ECHA είναι στο επίκεντρο της εφαρμογής της πρωτοποριακής νομοθεσίας της ΕΕ για τα χημικά προϊόντα, προς όφελος της υγείας του ανθρώπου, του περιβάλλοντος, της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας. Ο οργανισμός βοηθάει τις επιχειρήσεις να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία για τα χημικά προϊόντα, προωθεί την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων, ασχολείται με χημικά προϊόντα που προκαλούν ανησυχία και παρέχει πληροφορίες για χημικά προϊόντα.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΑΕΕ): Ο ΑΕΕ παρέχει ανεξάρτητη πληροφόρηση για το περιβάλλον, η οποία χρησιμεύει στη χάραξη ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών. Με 130 περίπου υπαλλήλους και ετήσιο προϋπολογισμό 40 εκατομμυρίων ευρώ, παρέχει ποικίλα στοιχεία και εκτιμήσεις για τα εξής:

- την κατάσταση του περιβάλλοντος
- τις περιβαλλοντικές τάσεις, περιλαμβανομένης και της εκτίμησης κοινωνικοοικονομικών παραγόντων που επηρεάζουν αρνητικά το περιβάλλον
- τις διάφορες πολιτικές και την αποτελεσματικότητά τους
- τις πιθανές μελλοντικές εξελίξεις και προβλήματα.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA): Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας, με έδρα το Βίγκο της Ισπανίας, έχει ως έργο να προωθεί τις υψηλότερες κοινές προδιαγραφές ελέγχου, επιθεώρησης και επιτήρησης στο πλαίσιο της **Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)**. Η ΕΥΕΑ προωθεί την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των χωρών της ΕΕ, και συνδράμει τις χώρες αυτές αλλά και την Επιτροπή. Οργανώνει και συντονίζει τη συνεργασία που απαιτείται κατά τη διενέργεια εθνικών επιχειρήσεων ελέγχου και επιθεώρησης και εκπαιδεύει εθνικούς ελεγκτές και ασκούμενους, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση και η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της ΚΑΠ. Η υπηρεσία αυτή συμβάλλει στη διαμόρφωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού στον κλάδο της αλιείας, ώστε να τηρούνται όλες οι ισχύουσες υποχρεώσεις και να απολαύουν ισότιμης μεταχείρισης όσοι ανήκουν στον κλάδο αυτό, οπουδήποτε κι αν δραστηριοποιούνται. Επίσης, προωθεί τη βιώσιμη αλιεία βελτιώνοντας τη συμμόρφωση προς τα ισχύοντα μέτρα διατήρησης και διαχείρισης, προς όφελος των σημερινών αλλά και των μελλοντικών γενεών.

[Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων \(EFSA - EAAT\)](#): Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων δημιουργήθηκε ως τμήμα ενός ευρύτερου προγράμματος με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας τροφίμων στην ΕΕ, τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και την αποκατάσταση και διατήρηση της εμπιστοσύνης στα ευρωπαϊκά τρόφιμα. Η EAAT παρέχει ανεξάρτητες επιστημονικές συμβουλές για όλα τα θέματα που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την ασφάλεια των τροφίμων. Τα καθήκοντά της καλύπτουν θέματα ασφάλειας τροφίμων και ζωοτροφών, διατροφής, υγείας και ορθής μεταχείρισης των ζώων, καθώς και προστασίας και υγείας των φυτών. Η Αρχή ενημερώνει για τους κινδύνους με ανοικτό και διαφανή τρόπο. Οι αξιολογήσεις κινδύνου που πραγματοποιεί η EAAT αποτελούν τη βάση για τις ευρωπαϊκές πολιτικές και την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και βοηθούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη της ΕΕ να λαμβάνουν αποτελεσματικές και έγκαιρες αποφάσεις για τη διαχείριση κινδύνων. Η συλλογή και ανάλυση επιστημονικών δεδομένων, ο εντοπισμός νεοεμφανιζόμενων κινδύνων και η παροχή επιστημονικής βοήθειας στην Επιτροπή, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις διατροφικών κρίσεων, συγκαταλέγονται επίσης στα καθήκοντα της EAAT.

[Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας \(EUROFOUND\)](#)

Το ίδρυμα είναι όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ιδρύθηκε το 1975 με στόχο να συμβάλλει στο σχεδιασμό και την καθιέρωση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη. Παρέχει στις κυβερνήσεις, τους εργοδότες, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πορίσματα, γνώσεις και συμβουλές που προέρχονται από ανεξάρτητη και συγκριτική έρευνα. Το ίδρυμα οργανώνει τις εργασίες του γύρω από τρεις βασικούς τομείς εμπειρογνωμοσύνης, με επίκεντρο τα ακόλουθα θέματα:

- συνθήκες εργασίας: μεταξύ των άλλων, οργάνωση της εργασίας, θέματα σχετικά με το χρόνο εργασίας, ευελιξία, παρακολούθηση των αλλαγών στις συνθήκες εργασίας,
- συνθήκες διαβίωσης: θέματα που αφορούν την καθημερινή ζωή των ευρωπαίων πολιτών, μεταξύ των άλλων η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, η παροχή δημόσιων κοινωνικών υπηρεσιών και η προώθηση της ένταξης στην απασχόληση,
- εργασιακές σχέσεις: βιομηχανικές αλλαγές και αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων, συμμετοχή των εργαζομένων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ευρωπαϊκή διάσταση των εργασιακών σχέσεων.

Το ίδρυμα ίδρυσε πρόσφατα το [Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αλλαγής \(EMCC\)](#) με στόχο την ανάλυση και την πρόβλεψη των βιομηχανικών και εταιρικών αλλαγών για τη στήριξη της κοινωνικοοικονομικής προόδου.

[Οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS \(GSA\)](#): Το όργανο αυτό συστάθηκε το 2004 και είναι αρμόδιο για διάφορες δραστηριότητες σχετικές με τα ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ, Galileo και EGNOS) για τα δορυφορικά συστήματα εντοπισμού στίγματος και πλοήγησης. Στις δραστηριότητές του συγκαταλέγονται:

- η προετοιμασία της εμπορικής προβολής και εκμετάλλευσης των συστημάτων, με στόχο την ομαλή λειτουργία, την άψογη παροχή υπηρεσιών και την υψηλή διεύθυνση στην αγορά
- η διασφάλιση της πιστοποίησης της ασφάλειας του συστήματος καθώς και της εγκατάστασης και λειτουργίας των κέντρων παρακολούθησης της ασφάλειας του Galileo
- η διαχείριση της έρευνας για τη δορυφορική πλοήγηση, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος της ΕΕ
- η προβολή των εφαρμογών δορυφορικής πλοήγησης και σχετικών υπηρεσιών
- η πιστοποίηση στοιχείων του συστήματος.

Χάρη στις γνώσεις, την πείρα και τις ικανότητές του, το όργανο αυτό είναι το πλέον κατάλληλο να εξασφαλίσει ότι η Ευρώπη αξιοποιεί πλήρως τα προγράμματα EGNOS και Galileo τα οποία μπορούν κάλλιστα να γίνουν ο ακρογωνιαίος λίθος του παγκόσμιου συστήματος ραδιοπλοήγησης και εντοπισμού στίγματος και να συμβάλουν με μοναδικό τρόπο στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη.

[Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων \(EIGE\)](#): Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων είναι ένας ευρωπαϊκός οργανισμός που στηρίζει το έργο των κυβερνήσεων και των οργάνων της ΕΕ (κυρίως της Επιτροπής) στον συγκεκριμένο τομέα. Στα καθήκοντά του συγκαταλέγονται: η συλλογή και ανάλυση συγκρίσιμων στοιχείων για θέματα ισότητας των φύλων, η ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων που στοχεύουν κυρίως στην ένταξη της ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς πολιτικής, η διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και του διαλόγου μεταξύ των ενδιαφερομένων και η ευαισθητοποίηση του κοινού.

[Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων \(ΕΙΟΡΑ\)](#): Η ΕΙΟΡΑ συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας, το οποίο αποτελείται από τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Συστημικών Κινδύνων. Η ΕΙΟΡΑ είναι ανεξάρτητο όργανο με συμβουλευτικό κυρίως ρόλο προς όφελος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κύριες αρμοδιότητές της είναι:

- Η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών και η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο χρηματοοικονομικό σύστημα,
- Η διαμόρφωση και εξασφάλιση ενός ορθού, αποτελεσματικού και συνεπούς επιπέδου ρύθμισης και εποπτείας,
- Η καλύτερη εναρμόνιση και η συνεκτική εφαρμογή των ρυθμίσεων στις χρηματοοικονομικές αγορές,
- Η διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των χρηματοοικονομικών αγορών και των χρηματοπιστωτικών προϊόντων,
- Η ενίσχυση του εποπτικού συντονισμού σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

[Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα \(EMSA\)](#): Ο οργανισμός EMSA, που εδρεύει στη Λισαβόνα, παρέχει τεχνική βοήθεια και στήριξη στην ΕΕ και τα κράτη μέλη της για τη θέσπιση και εφαρμογή ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, τη ρύπανση από ναυτιλιακές δραστηριότητες και την εν γένει προστασία στη θάλασσα. Έχει επίσης αρμοδιότητες σε ό,τι αφορά την πρόληψη και αντιμετώπιση των πετρελαιοκηλίδων, την παρακολούθηση των σκαφών και την αναγνώριση και τον εντοπισμό τους εξ αποστάσεως. Μερικές από τις δραστηριότητες του EMSA είναι:

- Έλεγχος των επιθεωρητών σε τεχνικούς τομείς, ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση προς τους ευρωπαϊκούς κανόνες και να υπάρχουν δίκαιοι και ισότιμοι όροι ναυτιλίας σε όλες τις χώρες της ΕΕ και εκτός αυτής.
- Παροχή λογισμικού και εμπειρογνωσίας για εργασίες σχετικές με την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας στις χώρες της ΕΕ.
- Καταπολέμηση της θαλάσσιας ρύπανσης σε περίπτωση μείζονος πετρελαιοκηλίδας. Ο EMSA συνάπτει συμβάσεις με σκάφη απάντλησης πετρελαίου τα οποία είναι σε επιφυλακή για την παροχή, μέσα σε ελάχιστες ώρες, τέτοιων υπηρεσιών σε οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ που απειλείται από πετρελαιοκηλίδα μεγάλης έκτασης.

[Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων \(EMA\)](#): Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων είναι αποκεντρωμένος οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με έδρα το Λονδίνο. Ο οργανισμός φέρει την κύρια ευθύνη για την προστασία και την ενίσχυση της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων προβαίνοντας στην αξιολόγηση των φαρμάκων για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση. Ο Οργανισμός είναι αρμόδιος για την επιστημονική αξιολόγηση αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας στην ευρωπαϊκή αγορά φαρμακευτικών προϊόντων («κεντρική διαδικασία»). Στο πλαίσιο της κεντρικής διαδικασίας, οι εταιρείες υποβάλλουν μία μόνο αίτηση για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας στον Οργανισμό.

[Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας \(ΕΚΠΝΤ\)](#): Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ) είναι το κομβικό σημείο πληροφόρησης για τα ναρκωτικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο ρόλος του συνίσταται στη συγκέντρωση, ανάλυση και διάδοση αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων στοιχείων για τα ναρκωτικά και την τοξικομανία και, κατ' επέκταση, στην παροχή έγκυρης και τεκμηριωμένης εικόνας του προβλήματος των ναρκωτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μεταξύ των ομάδων στις οποίες απευθύνεται το κέντρο συγκαταλέγονται οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι οποίοι χρησιμοποιούν αυτές τις πληροφορίες στη διαμόρφωση συνεκτικών στρατηγικών για τα ναρκωτικά σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το κέντρο απευθύνεται επίσης σε επαγγελματίες και ερευνητές που ασχολούνται με το θέμα των ναρκωτικών, καθώς και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας και το ευρύ κοινό. Κύριος στόχος του κέντρου είναι η βελτίωση της συγκρισιμότητας των στοιχείων για τα ναρκωτικά σε όλη την Ευρώπη, καθώς και η αναζήτηση των αναγκαίων μεθόδων και εργαλείων για την επίτευξη του στόχου αυτού.

[Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών \(ENISA\)](#): Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τα κινητά τηλέφωνα, οι τράπεζες και το Διαδίκτυο παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή μας και στη σύγχρονη οικονομία. Γι' αυτό και θα πρέπει να λειτουργούν διαδραστικά με αποτελεσματικό τρόπο. Ο ENISA μεριμνά για την εξασφάλιση του υψηλού επιπέδου ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών που απαιτείται στην ΕΕ:

- παρέχοντας τεχνικές συμβουλές στις εθνικές αρχές και τα ευρωπαϊκά όργανα
- ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών
- διευκολύνοντας την επικοινωνία μεταξύ ευρωπαϊκών οργάνων, εθνικών αρχών και επιχειρήσεων.

[Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία \(CEPOL\)](#) Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) φέρνει σε επαφή ανώτερους αξιωματικούς της αστυνομίας από όλη την Ευρώπη με στόχο την ενθάρρυνση της διασυνοριακής συνεργασίας για την καταπολέμηση του εγκλήματος, την τήρηση της δημόσιας ασφάλειας, των νόμων και της τάξης. Κάθε χρόνο διοργανώνει στις αστυνομικές σχολές των κρατών μελών 60-100 κύκλους μαθημάτων, σεμιναρίων και διαλέξεων καλύπτοντας μεγάλη ποικιλία θεμάτων.

[Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία \(EUROPOL\)](#): Η "Ευρωπόλ" είναι υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδια για την επιβολή του νόμου και την ανταλλαγή και επεξεργασία πληροφοριών ποινικού χαρακτήρα. Αποστολή της είναι να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και τη συνεργασία ανάμεσα στις ευρωπαϊκές αρχές επιβολής του νόμου με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση της διεθνούς εγκληματικότητας και τρομοκρατίας, ώστε να διαμορφωθούν συνθήκες μεγαλύτερης ασφάλειας στην Ευρώπη για όλους τους πολίτες της ΕΕ.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων – Προώθηση ασφαλών και συμβατών σιδηροδρομικών συστημάτων (ERA): Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων (ERA) που εδρεύει στη Γαλλία συμβάλλει στην ενοποίηση των ευρωπαϊκών σιδηροδρόμων καθιστώντας τα τρένα ασφαλέστερα και ικανά να διασχίζουν τα εθνικά σύνορα χωρίς στάση. Από το 2006 μέχρι σήμερα, ο ERA εργάζεται για την οικονομικά βιώσιμη διαμόρφωση κοινών τεχνικών προτύπων καθώς και μέτρων και στόχων για την ασφάλεια σε συνεργασία με τις υπηρεσίες σιδηροδρόμων, τις εθνικές αρχές, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και άλλους φορείς. Επίσης εκπονεί εκθέσεις για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων στην ΕΕ και ηγείται των εργασιών για την καθιέρωση ομοιόμορφων προτύπων σηματοδότησης σε όλη την Ευρώπη.

Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA): Ο σκοπός της Αρχής είναι να προστατεύει το δημόσιο συμφέρον συμβάλλοντας στη βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη σταθερότητα και αποτελεσματικότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος, προς όφελος της οικονομίας, των πολιτών και των επιχειρήσεων της Ένωσης. Η Αρχή συμβάλλει:

- στη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, διασφαλίζοντας ιδίως υγιή, αποτελεσματική και συνεπή ρύθμιση και εποπτεία·
- στη διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της εύρυθμης λειτουργίας των χρηματοοικονομικών αγορών·
- στην ενίσχυση του διεθνούς εποπτικού συντονισμού·
- στην αποτροπή της καταχρηστικής επιλογής του ευνοϊκότερου καθεστώτος εποπτείας και στην προαγωγή ισότιμων συνθηκών ανταγωνισμού·
- στη διασφάλιση της δέουσας ρύθμισης και εποπτείας της ανάληψης των επενδυτικών και λοιπών κινδύνων και
- στην ενίσχυση της προστασίας των πελατών.

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF): Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (EIEE) βοηθά τις χώρες-εταίρους να εκσυγχρονίσουν τα συστήματά τους εκπαίδευσης και κατάρτισης. Συνεργάζεται με γειτονικές χώρες της ΕΕ στο πλαίσιο διαφόρων προγραμμάτων που αφορούν: τη διαδικασία διεύρυνσης (Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Κροατία, Κόσσοβο, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Μαυροβούνιο, Σερβία και Τουρκία), την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας (Αλγερία, Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Αίγυπτος, Γεωργία, Ισραήλ, Ιορδανία, Λίβανος, Μολδαβία, Μαρόκο, Συρία, Τυνησία, Ουκρανία και κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη), την εταιρική σχέση ΕΕ-Ρωσίας και τις χώρες της Κεντρικής Ασίας (Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν και Ουζμπεκιστάν). Απώτερος στόχος είναι να αποκτήσουν οι πολίτες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για ισχυρές οικονομίες και κοινωνίες.

Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) Το ΓΕΕΑ είναι ο επίσημος φορέας ο επιφορτισμένος με τις διαδικασίες καταχώρισης όσον αφορά τα κοινοτικά σήματα από το 1996 και τα καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα από το 2003. Τα εν λόγω δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ισχύουν σε όλες τις χώρες της ΕΕ. Τα σήματα και τα σχέδια και υποδείγματα υπάγονται στο εταιρικό δίκαιο. Το ΓΕΕΑ είναι ταυτόχρονα ένας οργανισμός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ένα γραφείο βιομηχανικής ιδιοκτησίας με την εξής τεχνική λειτουργία: την καταχώριση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA): Σκοπός του οργανισμού είναι να παρέχει στα αρμόδια όργανα και τις αρχές της ΕΕ, καθώς και στα κράτη μέλη της, βοήθεια και εμπειρογνωσία στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, και παράλληλα υποστήριξη για τη λήψη μέτρων και την κατάρτιση κατάλληλων σχεδίων δράσης.

Τα κυριότερα καθήκοντα του οργανισμού είναι τα εξής:

- η συγκέντρωση, ανάλυση και διάδοση αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ
- η εξασφάλιση της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων με τη βοήθεια νέων μεθόδων και προτύπων
- η εκτέλεση και/ή η προώθηση ερευνητικού έργου και μελετών στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων
- η διατύπωση και δημοσίευση συμπερασμάτων και απόψεων για συγκεκριμένα θέματα, κατόπιν πρωτοβουλίας του οργανισμού ή αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή της Επιτροπής
- η προώθηση του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών με στόχο τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του κοινού στα θεμελιώδη δικαιώματα.

Η Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUROJUST): Η "Eurojust" ιδρύθηκε το 2002 με σκοπό να προωθεί και να βελτιώνει τον συντονισμό των ερευνών και των διώξεων των δικαστικών αρχών των κρατών μελών για την καταπολέμηση σοβαρών μορφών διασυνοριακού και οργανωμένου εγκλήματος. Για έρευνες και διώξεις που αφορούν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, στόχος της Eurojust είναι να ενισχύει και να βελτιώνει τον συντονισμό μεταξύ των εθνικών αρχών, λαμβάνοντας υπόψη κάθε αίτημα που προέρχεται από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, καθώς και κάθε πληροφορία προερχόμενη από οποιοδήποτε αρμόδιο φορέα σύμφωνα με τις διατάξεις που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο των Συνθηκών (Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο, Ευρωπόλ και OLAF). Ένας άλλος στόχος της Eurojust είναι να προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, διευκολύνοντας κυρίως την υλοποίηση της διεθνούς αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και την εκτέλεση του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης.

Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT): Το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδρύθηκε το 1994 προκειμένου να παρέχει τις αναγκαίες μεταφραστικές υπηρεσίες για τη λειτουργία των εξειδικευμένων και αποκεντρωμένων οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Κέντρο παρέχει επίσης τις εν λόγω υπηρεσίες στα κοινοτικά θεσμικά και λοιπά όργανα που διαθέτουν δικές τους μεταφραστικές υπηρεσίες, για να απορροφά τον υπερβολικό φόρτο εργασίας τους. Η αποστολή του Κέντρου έχει και διοργανική διάσταση. Κυρίως, έχει άμεση συμμετοχή στις εργασίες της Διοργανικής Επιτροπής Μετάφρασης και Διερμηνείας, σκοπός της οποίας είναι να συμβάλλει στην επίτευξη οικονομίας κλίμακας στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος μετάφρασης, μέσω του εξορθολογισμού και της από κοινού χρησιμοποίησης των εργαλείων και των μεθόδων εργασίας. Η συνεργασία αυτή συμβάλλει, επίσης, στην πραγματοποίηση μεγάλων σχεδίων, όπως η δημιουργία της βάσης δεδομένων ορολογίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση ([IATE / Inter Active Terminology for Europe](#)).

[Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας \(EIT\)](#): Το EIT είναι ένας οργανισμός αφιερωμένος στην παιδεία (την τριτοβάθμια εκπαίδευση), την έρευνα και την καινοτομία. Ουσιαστικά επιδιώκει τη σύγκλιση των τριών στοιχείων που αποτελούν το τρίγωνο της γνώσης, προς ένα και μόνο στόχο: μεγαλύτερη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, ενισχύοντας την ικανότητα της ΕΕ και των κρατών μελών στην καινοτομία. Στη διάρθρωσή του ενσωματώνει τους τρεις αυτούς τομείς, λειτουργώντας ως ναυαρχίδα αριστείας, με τα ακόλουθα καθήκοντα:

- εντοπίζει τους τομείς προτεραιότητάς του·
- προωθεί τη διάδοση ορθών πρακτικών για την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης·
- καθίσταται όργανο παγκοσμίου κύρους·
- προβάλλει την αποστολή του στους επίδοξους οργανισμούς-εταίρους·
- εξασφαλίζει συμπληρωματικότητα και συνέργεια μεταξύ των δραστηριοτήτων του EIT και άλλων κοινοτικών προγραμμάτων·
- επιλέγει, ορίζει και συντονίζει τις [«κοινότητες γνώσης και καινοτομίας» \(ΚΓΚ\)](#) στους τομείς προτεραιότητας·
- κινητοποιεί τα απαραίτητα κεφάλαια από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές και τα διαχειρίζεται·
- ενθαρρύνει την αναγνώριση των πτυχίων και των τίτλων του EIT εντός των κρατών μελών.

Τρεις οργανισμοί λειτουργούν μέσα στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

[Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας \(EDA\)](#): Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας αποσκοπεί στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης και συστηματικής προσέγγισης για τον ορισμό και την κάλυψη των αναγκών της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας. Προωθεί τη συνεργασία όσον αφορά τον αμυντικό εξοπλισμό μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, ενισχύει την ανάπτυξη και γενική αναδιάρθρωση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, προωθεί την ευρωπαϊκή έρευνα και τεχνολογία στον τομέα της άμυνας λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες της ευρωπαϊκής πολιτικής και ενισχύει τη στενή συνεργασία με την Επιτροπή για τη δημιουργία διεθνώς ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής αγοράς αμυντικού εξοπλισμού.

[Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας \(EUISS\)](#) Το EUISS είναι η "δεξαμενή σκέψης" της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Συστάθηκε το 2002 στο πλαίσιο της [Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας](#) (ΚΕΠΠΑ), με σκοπό να προωθήσει τη διαμόρφωση μιας κοινής πολιτικής στα θέματα ασφαλείας της ΕΕ, την ανάπτυξη της ΚΕΠΠΑ και τη συζήτηση θεμάτων στρατηγικής. Επίσης προετοιμάζει αναλύσεις και προβλέψεις τις οποίες υποβάλλει στην Επιτροπή Πολιτικής και Ασφαλείας (PSC) καθώς και στην [Υπάτη Εκπρόσωπο της Ένωσης για τις Εξωτερικές Υποθέσεις και την Πολιτική Ασφαλείας](#).

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Στους εκτελεστικούς οργανισμούς ανατίθενται ορισμένα καθήκοντα σχετικά με τη διαχείριση ενός ή περισσότερων κοινοτικών προγραμμάτων. Αυτές οι υπηρεσίες έχουν συσταθεί για μια καθορισμένη περίοδο. Η έδρα τους πρέπει βρίσκεται στην έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Βρυξέλλες ή Λουξεμβούργο). Σήμερα, αυτές οι υπηρεσίες είναι:

Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA)

Ο [Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού \(EACEA\)](#), ο οποίος βρίσκεται στις Βρυξέλλες, λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 2006.

Ο ρόλος του συνίσταται στην υλοποίηση ορισμένων πτυχών των 15 και πλέον κοινοτικών προγραμμάτων και δράσεων στους τομείς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, της ενεργού συμμετοχής των πολιτών, της νεολαίας, των οπτικοακουστικών μέσων και του πολιτισμού.

Χάρη στην υπαγωγή των προγραμμάτων αυτών σε μια ενιαία δομή, επιτυγχάνεται ο συντονισμός της διαχείρισής τους και παρέχονται πλήρεις υπηρεσίες στους δικαιούχους των προγραμμάτων.

Αν και ο οργανισμός έχει τη δική του νομική υπόσταση, υπάγεται σε τρεις γενικές διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: [Εκπαίδευση και Πολιτισμός \(EAC\)](#), [Επικοινωνία \(COMM\)](#) και [Υπηρεσία Συνεργασίας EuropeAid](#), οι οποίες παραμένουν υπεύθυνες για τον προγραμματισμό και την αξιολόγηση, καθώς και τη χάραξη των πολιτικών.

Ο οργανισμός είναι επιφορτισμένος με τις περισσότερες διαχειριστικές πτυχές των προγραμμάτων, όπως η κατάρτιση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, η επιλογή των έργων και η υπογραφή των σχετικών συμφωνιών, η δημοσιονομική διαχείριση, η παρακολούθηση των έργων (ενδιάμεσες εκθέσεις, τελικές εκθέσεις)• η επικοινωνία με τους δικαιούχους• και, τέλος, οι επιτόπου έλεγχοι.

Οι διάφορες πτυχές των προγραμμάτων, τις οποίες διαχειρίζεται ο οργανισμός, είναι συγκεντρωμένες σε κεντρικό επίπεδο και στηρίζουν τεχνικά έργα που δεν απαιτούν τη λήψη πολιτικών αποφάσεων.

Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (Εκτελεστικός οργανισμός του ΕΣΕ)

Το [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας](#) (ΕΣΕ) είναι μέρος του έβδομου προγράμματος πλαισίου για την έρευνα της ΕΕ (ΠΠ7). Ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Φεβρουάριο 2007 βάσει του ειδικού προγράμματος του ΠΠ7 IDEAS για να στηρίζει δραστηριότητες έρευνας αιχμής που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία των ίδιων των ερευνητών. Διαθέτει συνολικό προϋπολογισμό 7,5 δις ευρώ (2007-2013).

Κύριος στόχος του είναι να ενισχύσει την επιστημονική αριστεία στην Ευρώπη στηρίζοντας και ενθαρρύνοντας τους καλύτερους, πραγματικά δημιουργικούς, επιστήμονες, ακαδημαϊκούς και μηχανικούς που καλούνται να υποβάλουν τις επιμέρους προτάσεις τους σε οιοδήποτε ερευνητικό πεδίο.

Το ΕΣΕ αποτελείται από ένα ανεξάρτητο επιστημονικό συμβούλιο και έναν εκτελεστικό οργανισμό που ενεργεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το επιστημονικό συμβούλιο καθορίζει την επιστημονική στρατηγική και τις μεθόδους τις οποίες εφαρμόζει ο εκτελεστικός οργανισμός του ΕΣΕ κατά τη διαχείριση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και τη διοίκηση του ΕΣΕ εντός του νομικού πλαισίου του ΠΠ7.

Ο εκτελεστικός οργανισμός ιδρύθηκε επίσημα τον Δεκέμβριο 2007 και απέκτησε διοικητική αυτονομία στις 15 Ιουλίου 2009.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία λογοδοτεί το ΕΣΕ, εγγυάται τη διαφάνεια λειτουργίας, την αυτονομία και την ακεραιότητά του. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλαμβάνει την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του ΠΠ7 και για τον προϋπολογισμό του.

Καθήκοντα του εκτελεστικού οργανισμού του ΕΣΕ:

- Εκτέλεση του ετήσιου προγράμματος εργασίας που εκπονεί το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ και εγκρίνει η Επιτροπή.
- Υλοποίηση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας.
- Παροχή πληροφοριών και στήριξης στους αιτούντες.
- Διοργάνωση αξιολόγησης από ομότιμους κριτές
- Σύναψη και διαχείριση συμφωνιών επιχορηγήσεων σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ.
- Παροχή συνδρομής στο επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ.

Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (EACI)

Η ενέργεια, οι μεταφορές, το περιβάλλον, η ανταγωνιστικότητα, η καινοτομία αποτελούν για την Ευρώπη σήμερα τεράστιες προκλήσεις, αλλά και της ανοίγουν νέους ορίζοντες.

Για να εξασφαλίσει την υλοποίηση ποιοτικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών σε αυτούς τους τομείς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ίδρυσε τον [Εκτελεστικό Οργανισμό για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία](#), ο οποίος διαχειρίζεται για λογαριασμό της τα ακόλουθα προγράμματα και πρωτοβουλίες:

- [Intelligent Energy – Europe](#)
- [Marco Polo](#)
- [Enterprise Europe Network](#)
- [Eco-innovation](#)
- [IPEuropAware Project](#)

Πρόκειται για μια διεθνή ομάδα ειδικών σε θέματα ενέργειας, περιβάλλοντος, στήριξης των επιχειρήσεων, συνδυασμένων μεταφορών, επικοινωνίας και χρηματοδότησης.

Η ομάδα περιλαμβάνει τόσο υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και επαγγελματίες του ιδιωτικού τομέα.

Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τους Καταναλωτές (EAHC)

Ο [Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τους Καταναλωτές](#) (πρώην Εκτελεστικός Οργανισμός για τη Δημόσια Υγεία) ιδρύθηκε την 1η Ιανουαρίου 2005 για να στηρίξει την εφαρμογή του κοινοτικού προγράμματος για τη δημόσια υγεία.

Το 2008, η λειτουργία του οργανισμού παρατάθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015, και οι αρμοδιότητές του διευρύνθηκαν για να συμπεριλάβουν δράσεις στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών και της κατάρτισης για ασφαλέστερα τρόφιμα. Η ανανεωμένη εντολή που έλαβε ο EAHC περιλαμβάνει την εφαρμογή του κοινοτικού [προγράμματος για τη δημόσια υγεία, του προγράμματος για τους καταναλωτές](#) και της [πρωτοβουλίας «καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα»](#)).

Ο οργανισμός εκτελεί τα καθήκοντα που του έχει αναθέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργαζόμενος στενά με τη [Γενική Διεύθυνση Υγείας και Καταναλωτών](#). Διαχειρίζεται σχέσεις με 2200 περίπου δικαιούχους που συμμετέχουν σε περισσότερα από 200 σχέδια στον τομέα της υγείας, έχει 40 περίπου υπαλλήλους και είναι εγκατεστημένος στο Λουξεμβούργο.

Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA)

Ο [Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας \(REA\)](#), ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο 2007 και εδρεύει στις Βρυξέλλες. Με προϋπολογισμό πάνω από 6,5 δις ευρώ, άρχισε τις εργασίες του το 2008 και έγινε πλήρως αυτόνομος στις 15 Ιουνίου 2009. Ο REA αναφέρεται στις Γενικές Διευθύνσεις Έρευνας, Επιχειρήσεων, Κοινωνίας της πληροφορίας και μέσων ενημέρωσης, και Ενέργειας και Μεταφορών.

Η στήριξη της έρευνας εξασφαλίζεται κυρίως μέσω της αξιολόγησης των προτάσεων και της διαχείρισης των έργων. Ο διεκπεραιώνει αυτές τις εργασίες αξιολόγησης και διαχείρισης για ένα μεγάλο τμήμα του τρέχοντος 7ου Προγράμματος Πλαισίου για την έρευνα. Δεδομένου ότι τα κονδύλια για την έρευνα αυξάνονται συνεχώς, το πρόγραμμα πλαίσιο προβλέπει συγκεκριμένες διευκολύνσεις και υπηρεσίες για τον τομέα αυτό, με τελικό στόχο τη βελτίωση της στήριξης που παρέχεται στην ερευνητική κοινότητα.

Ο REA διαχειρίζεται τα ακόλουθα:

- τις υποτροφίες και τα βραβεία Μαρία Κιουρί
- συμφωνίες για ειδικές ερευνητικές επιχορηγήσεις υπέρ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
- πολυμερή έργα στον τομέα της διαστημικής έρευνας
- πολυμερή έργα στον τομέα της έρευνας για την ασφάλεια
- την παραλαβή και την αξιολόγηση των προτάσεων (κτίριο Covent Garden στο κέντρο των Βρυξελλών)
- την υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης σχετικά με το 7ο ΠΠ
- την ενιαία υπηρεσία καταχώρισης των έργων, με σκοπό τη μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών που απαιτούνται για τη διαχείριση ενός έργου.

Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (TEN-T EA)

Ο [Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών \(Εκτελεστικός Οργανισμός ΔΕΔ-Μ\)](#) διασφαλίζει την τεχνική και δημοσιονομική εκτέλεση και διαχείριση του προγράμματος του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ).

Ο οργανισμός αυτός, ο οποίος δημιουργήθηκε το 2006 και θα λειτουργεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015, είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των μεγάλων έργων υποδομής μεταφορών που υλοποιούνται στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 2000-2006 και 2007-2013. Συνεργάζεται στενά με τη Γενική Διεύθυνση [Κινητικότητας και Μεταφορών \(MOVE\)](#) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία παραμένει αρμόδια για θέματα γενικότερης πολιτικής, προγραμματισμού και αξιολόγησης του προγράμματος ΔΕΔ-Μ.

Ο οργανισμός εδρεύει στις Βρυξέλλες και διαθέτει πολυεθνική ομάδα ειδικών με εμπειρία στα οικονομικά και στη διαχείριση έργων, καθώς και σε μηχανολογικά και νομικά θέματα.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ EURATOM

Οι οργανισμοί αυτοί δημιουργήθηκαν για να προωθούν τους στόχους της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (EURATOM). Σκοπός της Συνθήκης είναι να συντονίζει τα ερευνητικά προγράμματα των κρατών μελών για ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας, να προάγει τη γνώση, τις υποδομές και τη χρηματοδότηση της πυρηνικής ενέργειας και να μεριμνά για την επάρκεια και ασφάλεια του εφοδιασμού σε ατομική ενέργεια. Σήμερα, οι υπηρεσίες αυτές είναι οι εξής:

[Οργανισμός Εφοδιασμού EURATOM \(ESA\)](#): Η αποστολή του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ είναι να εξασφαλίσει τον τακτικό και δίκαιο εφοδιασμό σε πυρηνικά καύσιμα για τους κοινοτικούς χρήστες. Ο Οργανισμός Εφοδιασμού της Ευρατόμ ενεργεί υπό την εποπτεία του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου που εκδίδει οδηγίες του, έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί των αποφάσεών του και διορίζει τον Γενικό Διευθυντή. Δύο βασικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) είναι να εξασφαλιστεί η δημιουργία των βασικών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας στην Κοινότητα, και να εξασφαλίσει τον τακτικό και δίκαιο εφοδιασμό σε μεταλλεύματα και πυρηνικά καύσιμα για όλους τους χρήστες στην Κοινότητα. Ο Οργανισμός Εφοδιασμού της Ευρατόμ, λειτουργεί από το 1960, είναι το όργανο που έχει συσταθεί από τη συνθήκη Ευρατόμ για την εξασφάλιση αυτής της προσφοράς μέσω μιας κοινής πολιτικής εφοδιασμού με βάση την αρχή της ίσης πρόσβασης στις πηγές εφοδιασμού. Έχει νομική προσωπικότητα και οικονομική αυτονομία.

[Fusion for Energy \(Η Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την Ανάπτυξη Ενέργειας από Σύντηξη\)](#): Η επιχείρηση Fusion for Energy (F4E) ιδρύθηκε τον Απρίλιο 2007 για περίοδο 35 ετών. Διαχειρίζεται κατά κύριο λόγο τη συνεισφορά της Ευρώπης στο ITER, δηλαδή, το διεθνές πρόγραμμα παραγωγής ενέργειας από σύντηξη. Στα κύρια καθήκοντα της επιχείρησης συγκαταλέγεται η συνεργασία με τους ευρωπαϊκούς κλάδους της βιομηχανίας και της έρευνας με σκοπό την ανάπτυξη και την παραγωγή ευρέως φάσματος δομοστοιχείων υψηλής τεχνολογίας για το πρόγραμμα ITER. Η Ευρώπη, βασιζόμενη στη συλλογική επιστημονική γνώση που διαθέτει η Fusion for Energy (F4E), μπορεί να γίνει παγκόσμιος πρωτοπόρος στην κατασκευή αντιδραστήρων επίδειξης της σύντηξης. Στην F4E συμμετέχουν οι 27 χώρες της ΕΕ, η Ευρατόμ (εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και η Ελβετία.

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό που στοιχειοθετεί την πρωτοτυπία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος είναι η αρμοδιότητα της Κοινότητας να θεσπίζει νομοθετικές πράξεις¹³, η ισχύς των οποίων υπερέχει μάλιστα του εθνικού νόμου (υπεροχή του κοινοτικού δικαίου), ακόμα και των εθνικών συνταγματικών διατάξεων.

Στη συνέχεια θα δούμε συνοπτικά τις νομοθετικές πράξεις που θεσπίζει η Κοινότητα, καθώς και τις μη δεσμευτικές πράξεις που εκδίδει για την εφαρμογή και τη χάραξη της κοινοτικής πολιτικής.

Δεσμευτικές πράξεις

Κανονισμός

Οι κανονισμοί προτείνονται από την Επιτροπή και ψηφίζονται από το Συμβούλιο (στην διαδικασία συναπόφασης, από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο) ή εκδίδονται από την Επιτροπή όπου η Συνθήκη προβλέπει σχετική αρμοδιότητα, και απευθύνονται στις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Ο κανονισμός θεσπίζει δεσμευτικές νομοθετικές διατάξεις που τίθενται σε ισχύ ταυτόχρονα σε όλα τα κράτη μέλη κατά την προβλεπόμενη ημερομηνία - συνήθως κάποιες μέρες μετά τη δημοσίευσή του στην [Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων](#) (στο εξής ΕΕΕΚ).

Εκτός από τους κανονισμούς που εκδίδονται από την Επιτροπή στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής¹⁴, οι κανονισμοί κυκλοφορούν καταρχήν με τη μορφή εγγράφων COM, έπειτα δημοσιεύονται με τη μορφή προτάσεων στην ΕΕΕΚ, σειρά C και μετά τη θέσπισή τους, δημοσιεύονται στην ΕΕΕΚ, σειρά L. Η δημοσίευση στην ΕΕΕΚ σειρά L αποτελεί *προϋπόθεση για την ισχύ τους*.

Οδηγία

Οι οδηγίες προτείνονται από την Επιτροπή και ψηφίζονται από το Συμβούλιο (ή το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο από κοινού, στη διαδικασία της συναπόφασης) και απευθύνονται στα κράτη μέλη. Ενώ ο κανονισμός θεσπίζει δεσμευτικές διατάξεις που εφαρμόζονται άμεσα στα κράτη μέλη, η οδηγία είναι δεσμευτική ως προς την επίτευξη του σκοπού που προβλέπει, αφήνοντας την επιλογή της μεθόδου και των μέσων στα κράτη μέλη, τα οποία έχουν στη διάθεσή τους μία ορισμένη *προθεσμία* (συνήθως ένα έως τρία χρόνια) προκειμένου να επιτύχουν το σκοπό αυτό.

Έτσι, σε αντίθεση με τον κανονισμό, για την εφαρμογή της οδηγίας χρειάζεται η *λήψη εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών μέτρων* «μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο». Λόγω αυτής της ιδιομορφίας η οδηγία θεωρείται ως το κατάλληλο νομοθετικό εργαλείο για την εναρμόνιση ή προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών ή την επίτευξη ενός στόχου κοινοτικής πολιτικής (π.χ. οι οδηγίες εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών για την ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς, οι οδηγίες για την πρόβλεψη ελάχιστων προϋποθέσεων στον κοινωνικό τομέα, κλπ.).

---

¹⁴ Πρόκειται για τους κανονισμούς που αφορούν την καθημερινή διαχείριση της ΚΓΠ, οι οποίοι δημοσιεύονται κατευθείαν στην ΕΕΕΚ σειρά L.

Όπως είδαμε, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα συμμόρφωσης με τις διατάξεις της κάθε οδηγίας το αργότερο μέχρι το τέλος της προθεσμίας που προβλέπει αυτή. Επίσης, όσο ακόμα διαρκεί η προθεσμία οφείλουν να μη λαμβάνουν μέτρα αντίθετα με το πνεύμα της οδηγίας. Οι διοικούμενοι μπορούν να επικαλεστούν τις διατάξεις της οδηγίας *μόνο μετά το πέρας της περιόδου μεταφοράς* στο εσωτερικό δίκαιο. Όπως και οι κανονισμοί, οι οδηγίες δημοσιεύονται αρχικά με τη μορφή εγγράφων COM έπειτα δημοσιεύονται με τη μορφή προτάσεων στη σειρά C της ΕΕΕΚ, και μετά τη θέσπισή τους, στη σειρά L της ΕΕΕΚ. Η δημοσίευση στη σειρά L της ΕΕΕΚ αποτελεί προϋπόθεση για την ισχύ τους όταν πρόκειται για οδηγίες του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου (συναπόφαση), ή οδηγίες του Συμβουλίου ή της Επιτροπής, που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη. Οι άλλες οδηγίες αρχίζουν να ισχύουν από την επίσημη κοινοποίησή τους στο κράτος μέλος αποδέκτη τους.

Απόφαση

Οι αποφάσεις προτείνονται από την Επιτροπή και εκδίδονται από το Συμβούλιο (στους τομείς όπου εφαρμόζεται η διαδικασία συναπόφασης, από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο) ή την Επιτροπή και *δεσμεύουν τον αποδέκτη τους*, ο οποίος μπορεί να είναι ορισμένα ή το σύνολο των κρατών μελών, επιχειρήσεις ή ακόμα και ιδιώτες (π.χ. απόφαση της Επιτροπής για την επιβολή χρηματικής ποινής σε επιχείρηση που παρέβη την κοινοτική νομοθεσία περί ανταγωνισμού, απόφαση του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος στον τομέα της εκπαίδευσης, κλπ.). Κατά κανόνα αποτελούν μέσα διοικητικής εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας. Οι αποφάσεις συνήθως δημοσιεύονται στην ΕΕΕΚ και αρχίζουν να ισχύουν από τη στιγμή που κοινοποιούνται στον αποδέκτη τους¹⁵.

Μη δεσμευτικές πράξεις

Συστάσεις και Γνώμες

Εκδίδονται από το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή, την ΟΚΕ και την ΕΤΠ και εκφράζουν μη δεσμευτικές απόψεις της Κοινότητας επί συγκεκριμένων θεμάτων, κυρίως με στόχο την ενθάρρυνση των κρατών μελών ή άλλων οικονομικών φορέων να υιοθετήσουν ορθές πρακτικές (οι οποίες δεν είναι, είτε εφικτό είτε σκόπιμο να επιβληθούν με τη λήψη κοινοτικών μέτρων). Συνήθως, δημοσιεύονται αρχικά με τη μορφή εγγράφου COM και έπειτα στη σειρά C της ΕΕΕΚ.

Ψηφίσματα

Εκδίδονται από το Κοινοβούλιο και/ή το Συμβούλιο και αποτελούν δηλώσεις πολιτικής βούλησης ή καθιερώνουν αρχές που διέπουν την κοινοτική δράση. Συνήθως δημοσιεύονται ως έγγραφα COM.

Λευκά και Πράσινα Βιβλία

Τα Λευκά και Πράσινα Βιβλία προετοιμάζονται και εκδίδονται από την Επιτροπή και δημοσιεύονται με τη μορφή εγγράφων COM.

Τα *Πράσινα Βιβλία* επικεντρώνονται σε ένα συγκεκριμένο τομέα ενδιαφέροντος στον οποίο η Κοινότητα δεν έχει παράγει ακόμα νομοθεσία και αποτελούν κυρίως έγγραφα διαβούλευσης

¹⁵ Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση αποφάσεων του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου (συναπόφαση) για τις οποίες η δημοσίευση στην ΕΕΕΚ αποτελεί προϋπόθεση της ισχύος τους.

με τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι καλούνται εντός μίας ορισμένης προθεσμίας να υποβάλουν τις απόψεις τους για τα νομοθετικά μέτρα που ενδεχομένως υιοθετηθούν. Συνήθως, ένα Πράσινο Βιβλίο οδηγεί στην έκδοση σχετικής ανακοίνωσης από την Επιτροπή, η οποία με τη σειρά της μπορεί να οδηγήσει στην υποβολή πρότασης για τη θέσπιση συγκεκριμένων νομοθετικών μέτρων.

Τα *Λευκά Βιβλία* χρησιμοποιούνται όπως και τα Πράσινα για την ανάπτυξη πολιτικής σε τομείς που δεν έχουν ρυθμιστεί ακόμα από την κοινοτική νομοθεσία. Η βασική τους διαφορά είναι ότι τα Λευκά Βιβλία αναφέρονται σε ευρύτερους τομείς, όπως το Λευκό Βιβλίο για την ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα και απασχόληση. Σε συνέχεια της έκδοσης ενός Λευκού Βιβλίου μπορεί να υποβληθούν συγκεκριμένες προτάσεις νομοθετικών μέτρων από την Επιτροπή.

Ανακοινώσεις

Οι ανακοινώσεις (communications) προετοιμάζονται και εκδίδονται από την Επιτροπή, συνήθως ως συνέχεια των διαβουλεύσεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς στο πλαίσιο της έκδοσης ενός Πράσινου Βιβλίου. Ορισμένες φορές δίνουν μια γενική άποψη της νομοθεσίας που σκοπεύει να προτείνει η Επιτροπή και ακολουθούνται από την υποβολή των σχετικών προτάσεων. Η Επιτροπή εκδίδει επίσης ανακοινώσεις με θέμα την ερμηνεία διατάξεων του κοινοτικού δικαίου από το ΔΕΚ ή άλλα μείζονα κοινοτικά θέματα. Οι ανακοινώσεις δημοσιεύονται ως έγγραφα COM και στη συνέχεια στη σειρά C της ΕΕΕΚ.

Η Επιτροπή δημοσιεύει επίσης ανακοινώσεις (notices) αποκλειστικά πληροφοριακού χαρακτήρα, όπου συνήθως παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σε θέματα κοινοτικής πολιτικής και ιδίως του δικαίου ανταγωνισμού.

Μελέτες

Οι μελέτες εκπονούνται συνήθως από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες κατά παραγγελία της Επιτροπής και παρουσιάζουν την κατάσταση ενός ορισμένου θέματος στην Κοινότητα. Ορισμένες φορές μπορεί να οδηγήσουν στην υποβολή προτάσεων της Επιτροπής για την λήψη νομοθετικών μέτρων από την Κοινότητα. Δεν απαιτείται επίσημη δημοσίευσή τους, αλλά μπορείτε να τις βρείτε στις ιστοσελίδες των σχετικών Γενικών Διευθύνσεων και Υπηρεσιών της Επιτροπής στο τμήμα «Publications» (δυστυχώς σπάνια στα ελληνικά). Επίσης πολλές από αυτές είναι διαθέσιμες από την ιστοσελίδα: <http://bookshop.europa.eu/>.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έξω από την καθημερινότητα των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών (ΤΠΑ);

Το 60%-75% όλων των νόμων και κανονισμών του ευρωπαϊκού δικαίου, εφαρμόζεται από τις ΤΠΑ. Είναι λοιπόν μάταιο να λέμε ότι η ΕΕ δε μας αφορά ή είναι μακριά και έξω από την καθημερινή μας δουλειά. Επιπλέον, όλοι οι νόμοι της ΕΕ υιοθετούνται με διαδικασίες στις οποίες μπορεί να συμμετέχει ενεργά ακόμα και ο μικρότερος Δήμος.

Οι πόλεις/περιφέρειες οφείλουν να εφαρμόζουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στους εθνικούς νόμους και σε ορισμένες περιπτώσεις οφείλουν να εφαρμόζουν τον ευρωπαϊκό νόμο ακόμη και όταν αυτός δεν συμπίπτει – τουλάχιστον όχι εντελώς – με τον εθνικό νόμο. Οι ΤΠΑ δεν είναι απλά αναγκασμένες να εφαρμόζουν ένα μεγάλο μέρος του κοινοτικού κεκτημένου, αλλά μπορούν ακόμη και να θεωρηθούν υπεύθυνες για τυχόν αποτυχία στην εφαρμογή του. Οφείλουν έτσι να αντιμετωπίσουν την κοινωνική και οικονομική πρόκληση του να ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δυστυχώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση σε πολλούς τομείς δεν διαθέτει τους απαραίτητους μηχανισμούς για την εφαρμογή των αποφάσεων που η ίδια λαμβάνει. Έτσι συχνά λέμε ότι οι αποφάσεις της εφαρμόζονται από τα Κράτη-Μέλη. Παρ' όλα αυτά, μετά από μία πιο κοντινή ματιά, εφόσον η εμβέλεια των δυνάμεων λήψεως αποφάσεων περιλαμβάνει όλους τους τομείς οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών, οι αποφάσεις της Ένωσης εφαρμόζονται όλο και περισσότερο από τις ΤΠΑ έστω και αν η νομική ευθύνη επιβαρύνει το κράτος-μέλος. Εκτός αυτού, ο ρόλος των ΤΠΑ δεν περιορίζεται μόνο στην εφαρμογή των νομοθεσιών, αλλά επίσης στην χάραξη και διατήρηση μιας επιθυμητής πορείας των νομοθεσιών.

Πεδίο δράσης των ΤΠΑ

Σε τομείς όπως η κοινωνική ένταξη, η αφομοίωση των μειονοτήτων ή η εργασία, πόλεις και περιφέρειες συνεισφέρουν σημαντικά στην επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων, καθώς επίσης και στην «διαδικασία δημιουργίας μιας στενότερης σχέσης ανάμεσα στους ανθρώπους της Ευρώπης». Η δραστηριότητα των πόλεων και περιφερειών που συνδέεται με την Ευρωπαϊκή ένωση υπερβαίνει την καθαρή εφαρμογή νομοθεσιών, η οποία σε πολλές περιπτώσεις δεν επιφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα στις συνθήκες και την ποιότητα ζωής των ευρωπαϊκών πολιτών.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι πόλεις και περιφέρειες αποτελούν το κοντινότερο επίπεδο διοίκησης για τους πολίτες και τις τοπικές επιχειρήσεις. Επομένως, οι πόλεις και περιφέρειες επιβαρύνονται με την αποστολή/ευθύνη παροχής πληροφοριών για το ευρύ κοινό, για ότι αφορά το να ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς επίσης και τις νομικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές που αυτό επιφέρει.

Με τι πόρους;

Λόγω της πολυπλοκότητάς του, το σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν περιορίζεται μόνο στην υιοθέτηση της νομοθεσίας, αλλά βασίζεται επίσης στην παροχή κίνητρων (προγράμματα ή άλλες ευκαιρίες χρηματοδότησης) προς τις τοπικές αρχές και τους παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών, με σκοπό την καλύτερη δυνατή επίτευξη του ευρωπαϊκού μοντέλου της κοινωνίας, όπως περιγράφεται στη συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περιγραφή των δυνατοτήτων χρηματοδότησης γίνεται στα κεφάλαια 2 και 3 του παρόντος Θεματικού Οδηγού.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΤΠΑ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Ιστορικό υπόβαθρο

Δεν είναι πάντα εύκολο, για μια ΤΠΑ, και ειδικότερα ένα μικρό Δήμο να επηρεάσει την εθνική νομοθεσία ή την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς να έχει κάποιο μόνιμο σημείο επαφής με τις Βρυξέλλες. Ως αποτέλεσμα η συνεργασία με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς αποδεικνύεται πολύ σημαντική για τις τοπικές αρχές. Το ρόλο αυτό αναλαμβάνουν συνήθως τα Γραφεία Βρυξελλών.

Τα πρώτα Γραφεία Βρυξελλών (γραφεία εκπροσώπησης των τοπικών αρχών) εμφανίστηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 80, περίπου 30 χρόνια μετά την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η δημιουργία της Επιτροπής των Περιφερειών (Συνθήκη του Μάαστριχτ 1992), ήταν το πρώτο βήμα προς την επίσημη αναγνώριση του ρόλου που παίζουν οι τοπικοί και περιφερειακοί παράγοντες στην ανάπτυξη της Ένωσης. Παρέχοντας το πλαίσιο εργασίας τους και βελτιώνοντας το επίπεδό τους, τα γραφεία Βρυξελλών άρχισαν να αναπτύσσονται. Μέσα από την συνεχή πολυπλοκότητα των μηχανισμών λήψης αποφάσεων, την υιοθέτηση νέων νόμων και την πολυσυζητημένη «έλλειψη διαφάνειας» στην ευρωπαϊκή κοινότητα, τα γραφεία Βρυξελλών έγιναν σταδιακά ακόμη πιο σημαντικά.

Ακόμη και αν διαφέρουν μεταξύ τους ως προς την δομή, το μέγεθος και την λειτουργία, η παρουσία και το έργο αυτών των γραφείων είναι σημαντικά στοιχεία τόσο για το τοπικό επίπεδο το οποίο αντιπροσωπεύουν, όσο και για την διαδικασία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γενικά

Ένας αριθμός διαφόρων παραγόντων καθορίζουν την φύση, τον ρόλο και τις λειτουργίες των γραφείων Βρυξελλών. Αυτοί οι παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο κατά τον καθορισμό των στόχων, όσο και κατά την εκτίμηση της απόδοσης κάποιου γραφείου.

Ένα τυπικό γραφείο Βρυξελλών, βρίσκεται στο κέντρο (κοντά στις εγκαταστάσεις των ευρωπαϊκών θεσμών), διαθέτει έναν αντιπρόσωπο και στηρίζεται από ένα ή δύο άλλα πρόσωπα κυρίως για διοικητικούς σκοπούς. Ένα σωστός χώρος συνεδριάσεων είναι επίσης απαραίτητος για τους λειτουργούς που έρχονται από την «πατρίδα», με σκοπό την πιο εύκολη εκτέλεση της εργασίας τους ανάμεσα στις διάφορες συναντήσεις και σεμινάρια. Ο χώρος αυτός είναι συχνά κοινός με άλλα γραφεία.

Τα [Γραφεία Βρυξελλών](#) των Εθνικών Ενώσεων τοπικών αρχών εκτελούν συνήθως λειτουργίες που συνδέονται περισσότερο με την νομική και πολιτική διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά με υποθέσεις χρηματοδοτήσεων κτλ.

Ρόλος

Οι οργανωμένες ΤΠΑ της ΕΕ δεν επιθυμούν απλά να την παθητική εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας: το να επηρεάζουν την εξέλιξη των ευρωπαϊκών υποθέσεων είναι πολύ σημαντικό για αυτές. Ως αποτέλεσμα, πολλές από αυτές διαθέτουν γραφεία Βρυξελλών, τα οποία παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην πρόσβαση πληροφοριών και την διαμόρφωση δικτύων. Γενικά, αυτές οι εθνικές ενώσεις έχουν βελτιώσει σημαντικά την συνεργασία τους με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τα σώματα αντιπροσωπίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως το Κογκρέσσο του Συμβουλίου της Ευρώπης, Το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης και η Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης.

Μια στενή συνεργασία με την κεντρική κυβέρνηση, είναι επίσης απόλυτα σημαντική για τις τοπικές αρχές. Ειδικότερα όταν πρόκειται για την εξέταση μιας κοινοτικής νομοθεσίας σε τοπικό επίπεδο ή ακόμη για ευκαιρίες των τοπικών και περιφερειακών αρχών να επηρεάσουν την εξέλιξη μιας εθνικής ή ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Και αυτό, επειδή οι επίσημοι αντιπρόσωποι του κράτους τους έχουν τακτικές και επίσημες επαφές με τους κινητήριους μοχλούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τον αποτελεσματικό επηρεασμό νέων νομοθετικών πρωτοβουλιών απαραίτητη είναι και μια στενή συνεργασία με λειτουργούς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (τακτικές επαφές τουλάχιστον με τα μέλη του ίδιου γεωγραφικού ή γλωσσολογικού κύκλου), με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (απαραίτητη για την παροχή πληροφοριών σε αρχικά στάδια για μελλοντικές νομοθεσίες) και την Επιτροπή των Περιφερειών (ως κύριο μέσο επίδρασης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για τις τοπικές αρχές, η ΕΤΠ έχει την δυνατότητα να εκφράζει την άποψη της για όλες τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που επηρεάζουν τους δήμους και τις περιφέρειες).

Το γραφείο Βρυξελλών αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα των ΤΠΑ, εξασφαλίζοντας το μέγιστο κέρδος από την συμμετοχή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρωταρχικοί ρόλοι είναι η επίβλεψη, η άσκηση πίεσης (lobby), η δικτύωση και η προώθηση.

Η «**επίβλεψη**» σημαίνει κυρίως την παρακολούθηση των εξελίξεων για ανερχόμενες νομοθεσίες, κυρίως σε σχέση με την **Επιτροπή** (που αποτελεί όπως είδαμε τον εισηγητή των νομοθεσιών) και το **Κοινοβούλιο** ιδιαίτερα στα θέματα όπου διαθέτει δικαίωμα συναπόφασης μαζί με το Συμβούλιο. Έτσι, το Γραφείο Βρυξελλών πρέπει να εκτιμά αυτές τις πληροφορίες και σε συνεργασία με άλλα γραφεία με κοινό τρόπο σκέψης να προσπαθεί να προσπαθεί να επηρεάσει στην τροποποίηση της νομοθεσίας ως προς το συμφέρον των ΤΠΑ.

Μια καλή γνώση των ευρωπαϊκών θεσμών είναι λοιπόν απαραίτητη για το Γραφείο Βρυξελλών. Οι γνωριμίες με ανθρώπους κλειδιά σε ένα συγκεκριμένο τομέα εργασίας είναι επίσης πολύ σημαντικές. Η απόκτηση αυτών των δεξιοτήτων αποτελεί μια χρονοβόρα διαδικασία. Η γνώση γύρω από το ποια Γενική Διεύθυνση συνδέεται με ποιο συγκεκριμένο τομέα εργασίας και ποιος εργάζεται πάνω σε αυτόν, είναι εξίσου απαραίτητη. Σημαντικό είναι επίσης να μαθαίνεις αν η συγκεκριμένη Γ.Δ. έχει επίσημες σχέσεις με τις τοπικές αρχές και αν όχι, το να προσπαθείς να δημιουργήσεις μπορεί να αποδειχτεί πολύ χρήσιμο. Είναι πολύ σημαντικό επίσης, τα Γραφεία να γίνονται γνωστά στους κύκλους που τους ενδιαφέρουν, έτσι ώστε οι λειτουργοί της ΕΕ να τους καλούν και να αναμειγνύονται στις εξελίξεις. Οι ανεπίσημες επαφές με ανθρώπους κλειδιά είναι πολύ βοηθητικές. Αυτοί οι άνθρωποι μπορεί σπάνια να κρατούν ψηλές θέσεις, αλλά παρ' όλα αυτά σε κρατούν ενήμερο για το τι συμβαίνει στην Επιτροπή.

Λειτουργία

Καθημερινές ασχολίες του Γραφείου Βρυξελλών αποτελούν η Επικοινωνία και Πληροφόρηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η μετάδοση στην πατρίδα πληροφοριών για τρέχοντα η μελλοντικά θέματα στις Βρυξέλλες. Υπάρχουν πολλοί τρόποι ανταλλαγής πληροφοριών

- Συμμετοχή ή οργάνωση διασκέψεων, συναντήσεων, σεμιναρίων και άλλων γεγονότων (συλλογή «σκληρών πληροφοριών»)
- Αποστολή ενημερωτικών εκθέσεων πάνω σε συγκεκριμένα γεγονότα ή σεμινάρια
- Απαντήσεις σε ερωτήματα
- Ανεπίσημη δικτύωση π.χ. μόνιμες προσωπικές επαφές που συχνά μετατρέπονται σε μεγάλης διάρκειας σχέσεις με λειτουργούς της ΕΕ, δημοσιογράφους και άλλους αντιπροσώπους, οι οποίοι μπορούν να δώσουν συμβουλές για την εξέλιξη πολιτικών της ΕΕ.

LOBBYING

Η λέξη lobbying προέρχεται από την βρετανική βουλευτική παράδοση. Το «lobby» βρίσκεται μπροστά στο κοινοβούλιο όπου τα μέλη συναντούν το κοινό, το οποίο προσπαθεί να εξηγήσει, να πείσει ή να ξεγελάσει τους βουλευτές να υποστηρίξουν η να εναντιωθούν σ' ένα συγκεκριμένο σκοπό. Το lobbying παραμένει μια μέθοδος επιρροής της πολιτικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων, για τις ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος ή για τις ομάδες άσκησης πίεσης. Συνοδεύεται από μία αρνητική εικόνα ενώ συχνά παρουσιάζεται ως απειλή προς την δημοκρατία εφόσον είναι περισσότερο προσιτό στους οικονομικά ισχυρούς θεσμούς και στις πολυεθνικές εταιρίες παρά στους κοινωνικά περιθωριοποιημένους, στους άνεργους ή στις ΤΠΑ. Παρ' όλα αυτά η δημοκρατία είναι ασφαλής όσο υπάρχουν τα πολιτικά κόμματα ή οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί (ΜΚΟ), οι τοπικές αρχές και άλλοι παράγοντες, οι οποίοι αναλαμβάνουν τα συμφέροντα των αδύναμων μελών της κοινότητας. Όσο μεγαλύτερος ο ανταγωνισμός μεταξύ των διαφόρων συμφερόντων, τόσο το καλύτερο για την δημοκρατία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την προϋπόθεση ότι ο ανταγωνισμός αυτός παραμένει ανοικτός σε όλους. Το lobbying από τις κυβερνήσεις και την κοινωνία των πολιτών συνεισφέρει στην ειρηνική αφομοίωση της Ευρώπης.

Η ανάγκη για lobbying σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλει (και/ή επηρεάζει) στην διαμόρφωση, στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή του 80% όλων των οικονομικών αποφάσεων και του 50% όλων των πολιτικών αποφάσεων που λαμβάνονται σήμερα στο εσωτερικό της Κοινότητας. Έτσι, όχι μόνο οι ιδιωτικές εταιρίες αλλά και ολόκληρη η κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών και ομοσπονδιών, χρειάζονται άμεση σύνδεση με τις Βρυξέλλες και τους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εξαιτίας της άμεσης σχέσης με τον πολίτη, οι τοπικές αρχές έχουν δίκαια κερδίσει την θέση τους στην διαδικασία λήψεως αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η παρουσία των τοπικών αρχών στις Βρυξέλλες είναι λοιπόν απαραίτητη, έτσι ώστε να είναι σε θέση να επηρεάζουν αποτελεσματικά την διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών, και να αντιδρούν ανάλογα σε ένα συνεχώς εναλλασσόμενο περιβάλλον.

Πράγματι, χιλιάδες εθνικές και διεθνείς ομάδες άσκησης πίεσης παρευρίσκονται στις Βρυξέλλες. Σύμφωνα με μία τελευταία καταμέτρηση στις Βρυξέλλες υπάρχουν 2.600 ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος και 850 αναγνωρισμένοι δημοσιογράφοι (πολύ περισσότεροι από την Ουάσινγκτον). Όλοι γνωρίζουν ότι οι επαφές και ο σωστός συγχρονισμός είναι τα στοιχεία-κλειδιά για τον επηρεασμό στην διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά τα γραφεία lobbying διαφέρουν μεταξύ τους ως προς την ποιότητα της δουλειάς τους: το σωστό lobbying χρειάζεται χρόνο και πείρα. Οι πληροφορίες πρέπει να μαζεύονται, να επιλέγονται, να αναλύονται, να συντάσσονται, να διανέμονται και να χρησιμοποιούνται στον σωστό χρόνο. Το lobbying είναι πολύπλοκο και απαιτεί τόσο την τέχνη της δημιουργίας σχέσεων όσο και την επιστήμη των επικοινωνιών.

Μέθοδοι του lobbying

Όποιες και να είναι οι μέθοδοι που θα χρησιμοποιηθούν ο καλύτερος σύμμαχος είναι ο σωστός συγχρονισμός. Το πώς θα περάσεις τις σωστές πληροφορίες, στον σωστό άνθρωπο και στον σωστό χρόνο. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η κατανόηση της νομοθεσίας και των σημείων κλειδιών, στα οποία η φωνή και οι απόψεις του οργανισμού που αντιπροσωπεύεις μπορούν να ακουστούν και να δώσουν συνέχεια σε πράξεις.

Σε πιο προσωπικό επίπεδο, απαραίτητη είναι και η κατανόηση της αξίας του χρόνου που διαθέτει το κάθε πρόσωπο επαφής, με σκοπό να του παρέχονται μόνο έγκυρες και συγκεκριμένες πληροφορίες που υποδεικνύουν σωστά το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Το lobbying απαιτεί μια συνεχή πολιτική στρατηγική. Η αναζήτηση συμμαχιών πρέπει να είναι όσο το περισσότερο ανοικτή ακόμη και σε αυτούς που είναι συχνά εναντίων σας. Η ανάπτυξη σχέσεων με άλλες τοπικές αντιπροσωπεύει και εθνικές ομοσπονδίες είναι εξίσου σημαντική με το να ανήκεις σε ένα ευρωπαϊκό οργανισμό όπως το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης ή η Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης. Το πλεονέκτημα δεν βρίσκεται μόνο στην μεγαλύτερη επιρροή που ασκεί ένας μεγαλύτερος αριθμός από αντιπροσωπεύει ΤΠΑ. Το πλεονέκτημα βρίσκεται κυρίως στην κατανόηση και γνωριμία με το προσωπικό των γραφείων, την εμπειρία τους και την ευκαιρία να μαθαίνεται γρηγορότερα η οποιαδήποτε πληροφορία για μελλοντικές πολιτικές. Παρ' όλα αυτά, η δικτύωση αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσει την δουλειά των ανεξάρτητων γραφείων. Η δικτύωση βοηθά στην αναζήτηση συνεργατών και συμμάχων σε ότι αφορά την υποβολή προτάσεων και σχεδίων για χρηματοδότηση.

Ανεπίσημες και επίσημες επαφές

Η προσωπική επαφή, βασισμένη σε αμοιβαία εμπιστοσύνη, είναι αναγκαία όχι μόνο όταν συζητάμε με την κεντρική διοίκηση στην χώρα μας, αλλά και στις Βρυξέλλες. Οι ΤΠΑ οφείλουν να έχουν στις Βρυξέλλες όσες προσωπικές επαφές έχουν και στην χώρα τους. Όσο καλύτερα δικτυωμένοι είστε, τόσο πιο εύκολα θα επιτύχετε. Παρά το γεγονός ότι το Γραφείο Βρυξελλών έχει δημιουργήσει αυτές τις επαφές, αυτές παραμένουν συχνά ανενεργές εάν δεν τις χρησιμοποιούν οι ΤΠΑ. Ένα ταξίδι στις Βρυξέλλες ή μια πρόσκληση σε εκπρόσωπο της Επιτροπής ως ομιλητή σε ένα συνέδριο στην χώρα σας δεν θα πρέπει να θεωρείται κάτι άχρηστο. Η διοίκηση στις Βρυξέλλες είναι και δική σας διοίκηση.

Αν θέλετε οι προσωπικές αυτές επαφές και συζητήσεις να μετρούν πραγματικά, με σκοπό μια αποτελεσματική δουλειά, αναγκαίο είναι να είστε συνεχώς ενημερωμένοι για την διαμόρφωση και υιοθέτηση πολιτικών στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι βασικές πληροφορίες, τις οποίες οφείλετε να γνωρίζετε, δημοσιεύονται από την Επιτροπή στην **Επίσημη Εφημερίδα** της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα συμπληρώματά της (τα αρχεία αυτά μπορούν να ανέλθουν και στις 40 000 κάθε χρόνο). Το Γραφείο Βρυξελλών παρακολουθεί τις εξελίξεις και σας τις μεταφέρει με σχετικές επιστολές.

Παράλληλα, άλλες πηγές πληροφόρησης αποτελούν οι **τακτικές εκθέσεις** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Επίσης χρήσιμες πηγές πληροφόρησης αποτελούν οι εκθέσεις του Ευρωκοινοβουλίου, της Επιτροπής των Περιφερειών και της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

Τέλος, χρήσιμο εργαλείο για την ενημέρωσή σας γύρω από την ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Συμμετοχή στις ομάδες εργασίας της Επιτροπής

Ένας καλός τρόπος να ακουστεί η άποψη των ΤΠΑ θα ήταν η συμμετοχή σε επίσημες ομάδες εργασίας. Στην Επιτροπή και μόνον, υπάρχουν χιλιάδες ομάδες εργασίας που καλύπτουν όλων των ειδών θέματα. Είναι επιθυμητό να συμμετέχετε σε αυτές τις ομάδες όταν και όπου είναι δυνατό, είτε ατομικά είτε σαν μέρος κάποιας συμμαχίας ή κάποιου συνδέσμου. Προσκλήσεις για την συμμετοχή σε τέτοιες ομάδες στέλνονται από την Επιτροπή στις Μόνιμες Αντιπροσωπείες των χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτές με την σειρά τους τις προωθούν στα υπουργεία της χώρας τους. Το ποιος θα συμμετάσχει είναι πλέον στα χέρια της κάθε χώρας.

Αν η σχέση του κάθε Δήμου με την εθνική κυβέρνηση δεν είναι καλή, τότε ίσως υπάρξουν δυσκολίες στην τοποθέτηση εμπειρογνομόνων στην εθνική αποστολή στις διάφορες ομάδες εργασίας της Επιτροπής. Έτσι, μια άλλη πιθανότητα είναι η αποστολή ενός ειδικού στην αποστολή ενός ευρωπαϊκού οργανισμού (όπως η Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης), σε ομάδες εργασίας που αφορούν τοπικές και περιφερειακές αρχές (διαχείριση απορριμμάτων κτλ). Αυτοί οι οργανισμοί κρατούν πάντα θέσεις στις ομάδες εργασίας. Παρ' όλα αυτά εθνικές κυβερνήσεις και βιομηχανίες είναι οι κυρίαρχοι συμμετέχοντες.

Ο ρόλος των ΤΠΑ στο ευρωπαϊκό lobbying

Lobbies, ομάδες ειδικού ενδιαφέροντος και παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών, προσπαθούν να κερδίσουν φιλίες και να ασκούν επιρροή στην διαμόρφωση πολιτικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρ' όλα αυτά, δεν πετυχαίνουν όλοι το ίδιο καλά τους στόχους τους, είτε είναι η εξασφάλιση μιας άδειας λειτουργίας είτε η αύξηση ενός ισολογισμού. Καμία ομάδα lobby δεν έχει τον απόλυτο έλεγχο των διαδικασιών. Απλά, κάποιες κατανοούν καλύτερα από τις άλλες, την διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ΤΠΑ έχουν πολύ πιο μικρή δυναμική για ευρωπαϊκές δραστηριότητες, πολύ λιγότερους πόρους και ικανότητες, και ένα περισσότερο τοπικό/ περιφερειακό ενδιαφέρον παρά ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Πολύ λίγες διαθέτουν το δικό τους γραφείο στις Βρυξέλλες, αλλά πολλές αντιπροσωπεύονται από τα γραφεία των εθνικών τους ενώσεων στις Βρυξέλλες.

Τα Γραφεία Βρυξελλών είναι καλύτερα εφοδιασμένα, διαθέτουν τους δικούς τους χώρους στις Βρυξέλλες, τα δικά τους lobby, και καλούνται να συμμετάσχουν σε ημιεπίσημες και επίσημες ευρωπαϊκές συναντήσεις. Μέσα από την συνεργασία τους με άλλες περιφέρειες της Ευρώπης, καταφέρνουν να παρουσιάζουν ένα ευρωπαϊκό πρόσωπο. Όμως, τα περισσότερα είναι πολύ λίγο οργανωμένα στη χώρα τους. Ο καθορισμός σύντομων λιστών με προτεραιότητες και στόχους αρχικά, και κριτικών αξιολογήσεων στην συνέχεια, καθίσταται δύσκολος λόγω του υπόβαθρου των κυβερνήσεών τους, με τους εκλεγμένους πολιτικούς και την δημοσιότητα στην χώρα τους. Η ευρωπαϊκή τους επίδοση είναι συχνά το αποτέλεσμα της αυτόνομης εργασίας των γραφείων τους στις Βρυξέλλες.

«**Lobbying**» σημαίνει να είσαι σε θέση να εξηγείς στους λειτουργούς που παίρνουν τις αποφάσεις, τις θέσεις των ΤΠΑ, με απώτερο σκοπό οι θέσεις αυτές να υιοθετούνται από τα αρχικά στάδια της νομοθεσίας. Αν όμως οι ίδιες οι ΤΠΑ δεν έχουν θέσεις, lobbying φυσικά δεν μπορεί να υπάρξει. Συχνά αποστέλλονται από το Γραφείο Βρυξελλών προς τις ΤΠΑ ερωτηματολόγια, προσκλήσεις και εκθέσεις. Οι ΤΠΑ θα πρέπει να ανταποκρίνονται σε αυτά τα αιτήματα και να συμμετέχουν στη διαδικασία. Είναι ο μόνος τρόπος να επηρεάσουν τις μελλοντικές ευρωπαϊκές νομοθεσίες.

Θα πρέπει να υποβάλλουν τις απόψεις τους με εκθέσεις οι οποίες θα πρέπει να είναι ξεκάθαρες, σύντομες και με νόημα. Πρέπει να τυπώνονται σε διαδεδομένες γλώσσες, τουλάχιστον όπως τα Αγγλικά. Η στήριξη των εκθέσεων μετά την ολοκλήρωσή τους είναι πολύ σημαντική. Πριν από αυτήν πρέπει να προηγούνται συζητήσεις με τους κατάλληλους λειτουργούς με σκοπό την γνωστοποίηση της θέσης. Μετά, πρέπει να ακολουθούν συναντήσεις με σκοπό την περαιτέρω εξήγηση ή βεβαίωση όταν και όπου η ενσάρκωσή της μπορεί να προκαλέσει πρόβλημα. Παράλληλα, καλό θα ήταν η έκθεση αυτή να κυκλοφορήσει και να συζητηθεί με κάποιους ή με όλους τους ακόλουθους: άλλες Γ.Δ., λειτουργούς από άλλους θεσμούς της ΕΕ, τα ΜΜΕ, πρεσβείες και μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Το ρόλο αυτόν μπορεί να τον επιτελέσει φυσικά το Γραφείο Βρυξελλών. Η σύνταξη όμως της Έκθεσης θα πρέπει να γίνεται από τις ίδιες τις ΤΠΑ.

Παράλληλα με την Επιτροπή, το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** αποτελεί επίσης ένα καλό μέσο άσκησης πίεσης για κάποια θέματα. Όπως ισχύει και με την Επιτροπή, το να γνωρίζεις τις επιτροπές του Κοινοβουλίου και ποιες από αυτές ασχολούνται με τι, είναι πολύ χρήσιμο. Σημαντικό είναι επίσης να ξέρεις τους κανόνες της διαδικασίας του Κοινοβουλίου, όπως επίσης και το ποιος Ευρωβουλευτής ανήκει στη συντονιστική ομάδα κάποιας επιτροπής. Το να γνωρίζεις έναν Ευρωβουλευτή ο οποίος είναι πρόθυμος να περάσει πληροφορίες γύρω από αποφάσεις συντονιστικών συναντήσεων είναι ένα μεγάλο συν. Τέτοιες πληροφορίες μπορεί να είναι γύρω από ανερχόμενες εκθέσεις, μελλοντικούς εισηγητές και τα πολιτικά τους κόμματα ή για δημόσιες ακροάσεις στις οποίες μπορεί να παρευρεθούν και ειδικοί από τις ΤΠΑ. Το Γραφείο Βρυξελλών οφείλει να προσπαθεί να επηρεάζει αυτές τις αποφάσεις είτε προσκαλώντας αντιπροσώπους από την χώρα τους ως ομιλητές στις ακροάσεις αυτές, ή ακόμη βεβαιώνοντας ότι αντιπρόσωποι της χώρας θα περιλαμβάνονται στην πλατφόρμα διοργάνωσης μίας συνάντησης. Ιδέες για ακροάσεις μπορούν εύκολα να προωθούνται στα μέλη του Κοινοβουλίου. Το γραφείο οφείλει να προσπαθεί να επηρεάζει τις εκθέσεις των μελών του κοινοβουλίου, τα οποία είναι επίσης πολύ βοηθητικά όταν πρόκειται για την διατύπωση γραπτού ή προφορικού ερωτήματος προς το Συμβούλιο ή την Επιτροπή. Οι καλές σχέσεις με μέλη του Κοινοβουλίου και τους βοηθούς τους είναι πάντα χρήσιμη. Ένας καλός βοηθός είναι εξίσου σημαντικός με έναν Ευρωβουλευτή.

Οι λειτουργοί στο Κοινοβούλιο είναι εξίσου σημαντικοί – εάν όχι και περισσότερο- με τα μέλη του κοινοβουλίου. Αυτό ισχύει τόσο για αυτούς που εργάζονται στα πολιτικά κόμματα όσο και για αυτούς που εργάζονται στις ειδικευμένες επιτροπές. Εάν γνωρίζουν ότι ένα γραφείο έχει κάτι να πει και είναι σωστά οργανωμένο, τότε επικοινωνούν με αυτό για περαιτέρω λεπτομέρειες.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι το πιο εύκολο για συνεργασία, από την στιγμή που εκπροσωπεί μόνο εθνικά συμφέροντα. Έχει μία μάλλον απόμακρη σχέση με τις ΤΠΑ. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου συζητούνται από τα «lobby» στο εσωτερικό του κάθε κράτους-μέλους. Όταν πια η απόφαση φτάσει στις Βρυξέλλες, η επιρροή που μπορεί να ασκηθεί είναι πολύ περιορισμένη. Η γραμματεία του Συμβουλίου (το διοικητικό σώμα του Συμβουλίου) πάντα παραπέμπει τα «lobby» στις Μόνιμες Αντιπροσωπίες των χωρών, για οποιαδήποτε απορία που αφορά συναντήσεις, ατζέντες ή άλλα θέματα. Ωστόσο, είναι πολύ σημαντικό να βρίσκεσαι στην λίστα ηλεκτρονικών επαφών της γραμματείας για να λαμβάνεις πληροφορίες για συναντήσεις κτλ.

Χρήσιμο είναι επίσης να γνωρίζεις ποιος ασχολείται με τι μέσα στις Μόνιμες Αντιπροσωπίες, με σκοπό τον διακανονισμό τακτικών συναντήσεων. Έτσι, υπάρχει πιθανότητα να μάθεις για το ποια θέματα θα αποτελέσουν προτεραιότητες στην επόμενη προεδρική ατζέντα. Αν μία χώρα έχει στα χέρια της την επόμενη προεδρία τότε το «lobbying» για συγκεκριμένα θέματα αποτελεί μία πιθανότητα. Η μελλοντική προεδρία θα θέσει σχεδόν σίγουρα ειδικά τμήματα για αυτά τα θέματα όπου θα εκπροσωπείται και θα συντονίζεται η δουλειά όλων των σχετικών υπουργείων. Μερικές φορές αυτή η διαδικασία ξεκινά ακόμη και 18 μήνες πριν από την επίσημη έναρξη της προεδρίας. Καλύτερα είναι λοιπόν το «lobby» να γίνεται στο εσωτερικό κάθε χώρας, παρ' όλο που οι Μόνιμες Αντιπροσωπίες θα παίξουν κάποιο ρόλο, ο οποίος ίσως και να μπορεί να επηρεαστεί.

Δικτύωση

«**Δικτύωση**» σημαίνει κυρίως την κτίση σχέσεων με άλλες αντιπροσωπίες τοπικών και περιφερειακών αρχών καθώς επίσης και με λειτουργούς της ΕΕ, μέσα από κοινωνικές και επίσημες προσωπικές επαφές. Κοινά ενδιαφέροντα, γούστα και χόμπι μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για το κτίσιμο μιας τέτοιας σχέσης.

Πρώθηση

Μερικά γραφεία διοργανώνουν δεξιώσεις, εκθέσεις τέχνης, εκθέσεις βιβλίου, μουσικές βραδιές, γεγονότα τα οποία μπορούν να αποτελέσουν γέφυρες για διαπολιτισμικές επαφές. Αυτές οι εκδηλώσεις έχουν ψηλό κόστος και έτσι τείνουν να διοργανώνονται από μεγαλύτερα γραφεία.

Τα γραφεία αυτά προωθούν τις γνώσεις τους γύρω από την ΕΕ στους δήμους/ περιφέρειες στη χώρα τους. Οργανώνονται ταχύρυθμα μαθήματα, σεμινάρια, συζητήσεις, κυκλοφορούν περιοδικές εκδόσεις και ενθαρρύνονται πρακτικές για λειτουργούς από την πατρίδα. Πολύ δημοφιλείς είναι και οι εκπαιδευτικές εκδρομές στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, οι οποίες είναι και πολύ αποτελεσματικές ιδιαίτερα όταν προηγηθούν ξεκάθαροι στόχοι. Η προετοιμασία αυτών των εκδρομών είναι εξαιρετικά σημαντική. Οι επαφές κλειδιά στις Βρυξέλλες είναι πιο πιθανόν να θυμούνται καλά οργανωμένες, σωστά πληροφορημένες και υπεύθυνα δεσμευμένες αποστολές.

Σχέσεις με τα ΜΜΕ

Τα ΜΜΕ πρέπει να γνωρίζουν αν το Γραφείο έχει κάτι να δηλώσει. Είναι πάντα χρήσιμο να γνωρίζεις ποιος δημοσιογράφος εργάζεται σε ποια θέματα.

Αποτελέσματα

Ο ορισμός του βαθμού αποτελεσματικότητας δεν είναι εύκολος. Συχνά σχετίζεται με αυτόν της επίδρασης, η οποία πάλι είναι σχετική με τον βαθμό πρόσβασης στις πληροφορίες των ευρωπαϊκών παραγόντων. Ωστόσο πρόσβαση δεν σημαίνει απαραίτητα επίδραση και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον ορισμό της αποτελεσματικότητάς τους, διαφέρουν.

Εάν δεν καθορίζονται συγκεκριμένοι στόχοι από την χώρα πόλη/ περιοχή/ ένωση το γραφείο Βρυξελλών θα έχει μικρά αποτελέσματα και αυτό ισχύει κατά κανόνα. Η ερώτηση παραμένει η ίδια: η βάση στην ίδια την χώρα θέλει πραγματικά ένα δυνατό γραφείο Βρυξελλών και είναι έτοιμη να το στηρίξει; Είναι πρόθυμη να απαντά στις απαιτήσεις του γραφείου Βρυξελλών, να δίνει πληροφορίες για εκθέσεις και ερωτήματα της Επιτροπής ή των μελών του Κοινοβουλίου; Είναι πρόθυμη να χρησιμοποιείται ως σημείο αναφοράς του Γραφείου Βρυξελλών (για οποιαδήποτε ερωτήματα των ΜΜΕ, των Μελών του Κοινοβουλίου, των λειτουργών της ΕΕ, κτλ); Φυσικά, το γραφείο Βρυξελλών πρέπει να ενημερώνεται για το αν και πότε γίνονται συναντήσεις με άτομα που λαμβάνουν αποφάσεις στην ΕΕ.

Το πόσο αποτελεσματικό είναι ένα γραφείο Βρυξελλών στην επίτευξη των στόχων του σε σχέση με πεδία πολιτικών ή χρηματοδοτήσεις, εξαρτάται από τους ίδιους τους στόχους που τέθηκαν από την βάση του γραφείου. Ένα γραφείο Βρυξελλών είναι όσο καλό όσο το θέλει η βάση του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Χρηματοδοτήσεις μέσω θεματικών δικτύων

Το έργο Pro-I3T συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες».

Εισαγωγή

Οι τοπικές αρχές αντιμετωπίζουν τακτικά νέα προβλήματα και εμπλέκονται στην εφαρμογή διαφόρων πολιτικών, οι οποίες συνδέονται συχνά με πολιτικές εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η δικτύωση δήμων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος αποτελεί σημαντικό μέσο πραγματοποίησης επίκαιρων συζητήσεων και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών. Η αδελφοποίηση δημιουργεί έναν ισχυρό δεσμό μεταξύ δήμων, και επομένως, οι δυνατότητες των δικτύων που δημιουργούνται από μια σειρά δεσμών αδελφοποιημένων πόλεων πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη θεματικής και μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ πόλεων. Η Επιτροπή στηρίζει την ανάπτυξη τέτοιων δικτύων μέσω του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» (Δράση 1, Μέτρο 1.2: Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων - http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/action1_measure1_en.php).

Τα πολυετή σχέδια για δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων παρέχουν μια ευκαιρία στα δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων να παρουσιάσουν ένα σχέδιο δράσης που ενσωματώνει ένα εύρος δραστηριοτήτων και να εστιάσουν το ενδιαφέρον τους σε θεματικά πεδία που έχουν αντίκτυπο σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και διακρίνονται από τον διαπολιτισμικό δυναμισμό και την δημιουργικότητα των τοπικών αρχών.

Πώς λειτουργεί στην πράξη;

Η αδελφοποίηση πόλεων αφορά κατ' αρχήν δύο αδελφοποιημένες πόλεις που συνδέονται μέσω διμερούς συμφωνίας αδελφοποίησης. Κάθε πόλη αναπτύσσει συχνά πολλαπλές σχέσεις αδελφοποίησης με άλλες πόλεις. Είναι συχνό φαινόμενο να επιδιώκεται η συνεύρεση αυτών των εταίρων στο πλαίσιο πολυμερών εκδηλώσεων. Αυτή η πολυμερής συνεργασία μπορεί να εκφράζεται μέσω σχεδίων ή μέσω εκδηλώσεων. Μια ενδιαφέρουσα εξέλιξη στον τομέα της αδελφοποίησης είναι η παγίωση αυτής της συνεργασίας μέσω της δημιουργίας ενός δικτύου.

Υπογράφεται έτσι μια συμφωνία μεταξύ ορισμένων πόλεων (άμεσα ή έμμεσα αδελφοποιημένων μεταξύ τους), η οποία θέτει μακροπρόθεσμους στόχους για αυτήν τη συνεργασία. Μπορεί επίσης να δημιουργηθεί μια χαλαρή διοικητική δομή για τον απαιτούμενο συντονισμό.

Στόχος είναι η παροχή στήριξης προσαρμοσμένης στις ανάγκες των ήδη παγιωμένων δικτύων αδελφοποιημένων πόλεων.

Τα πολυετή σχέδια για δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να παρέχουν στα ήδη παγιωμένα δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων την ευκαιρία να αναπτύξουν περισσότερο βιώσιμη, ουσιαστική, στρατηγική και δομημένη συνεργασία. Επιπλέον, τους επιτρέπει να επικεντρωθούν σε σημαντικούς θεματικούς τομείς, συναφείς τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προσδίδοντας έτσι επιπλέον δυναμισμό πνεύματος και δημιουργικότητα στο πεδίο των αδελφοποιήσεων πόλεων.

Τι είναι οι αδελφοποιήσεις;

Ο ορισμός που έχει επικρατήσει για τις αδελφοποιήσεις, είναι ότι «Αδελφοποίηση είναι η προσέγγιση δύο κοινοτήτων που επιδιώκουν με αυτό τον τρόπο να λειτουργήσουν με ευρωπαϊκή προοπτική, προκειμένου να αντιμετωπίζουν τα προβλήματά τους και να αναπτύσσουν μεταξύ τους ολοένα στενότερους δεσμούς φιλίας». Σήμερα ωστόσο (και θα το δούμε πιο αναλυτικά παρακάτω), οι αδελφοποιήσεις αφορούν συχνά περισσότερους από δύο εταίρους (στην περίπτωση μας Δήμους). Πρακτικά λοιπόν, οι αδελφοποιήσεις είναι "συμφωνίες συνεργασίας" δύο ή περισσότερων Δήμων από διαφορετικά κράτη, με βάση τις οποίες, τα "συμβαλλόμενα μέρη" προχωρούν στην πραγματοποίηση κοινών δράσεων, με ευρωπαϊκή διάσταση, για την προώθηση της αμοιβαίας γνώσης και κατανόησης μεταξύ πολιτών και μεταξύ πολιτισμών.

Ποιον σκοπό εξυπηρετούν οι αδελφοποιήσεις;

Γνωρίζοντας κανείς τους κύριους σκοπούς των αδελφοποιήσεων, είναι σε θέση να υποβάλλει προτάσεις χρηματοδότησης δράσεων που θέλει να πραγματοποιήσει στα πλαίσια μιας αδελφοποίησης, οι οποίες θα είναι εντός των στόχων τους οποίους επιδιώκει να επιτύχει η ΕΕ με τις αδελφοποιήσεις, και άρα θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.

Είναι λοιπόν σημαντικό να γνωρίζουμε ότι η ΕΕ, χρηματοδοτώντας τις δράσεις αδελφοποίησης επιδιώκει την ανάπτυξη της φιλίας, συνεργασίας και αμοιβαίας ευαισθητοποίησης μεταξύ των λαών της Ευρώπης, με τρόπο που να:

- επιτυγχάνεται η ενεργός συμμετοχή των πολιτών σε τοπικό επίπεδο
- ενθαρρύνονται οι πολίτες να εμπλακούν περισσότερο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην ανάπτυξη της ενεργού συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά
- ενισχύεται η δέσμευση των συμμετεχόντων στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

(Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε τον οδηγό του προγράμματος, http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/programme_guide_en.php, ενότητα IV.1.1 Ειδικά χαρακτηριστικά).

Όπως γίνεται κατανοητό, δύο είναι οι κύριοι άξονες των στόχων της ΕΕ: η συμμετοχή του πολίτη και η Ευρωπαϊκή διάσταση¹⁶. Εάν ένας Δήμος ζητήσει χρηματοδότηση για μια δράση που δεν βασίζεται πάνω στους δύο αυτούς άξονες, το πιθανότερο είναι ότι δεν θα λάβει την αιτούμενη χρηματοδότηση.

¹⁶ Είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο δίνουμε την περιφέρεια "ευρωπαϊκή διάσταση" στις δράσεις μας. Ένα πολύ απλό παράδειγμα που θα μας βοηθήσει να το καταλάβουμε είναι το εξής: Μια πολιτιστική εκδήλωση (χορευτικά ή χορωδίες) δεν έχει ευρωπαϊκή διάσταση. Εάν στην ίδια εκδήλωση φέρουμε έναν ευρωβουλευτή να μας μιλήσει για τη σημασία του πολιτισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή έναν καθηγητή να μας μιλήσει για την ιστορία του χορού ή του τραγουδιού στην Ευρώπη, τότε αυτόματα η εκδήλωσή μας, χωρίς επιπλέον κόστος, αποκτά την πολυπόθητη ευρωπαϊκή διάσταση, που θα μας φέρει και την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Τι είναι τα δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων;

Ας πάρουμε το υποθετικό παράδειγμα δύο ομάδων πόλεων. Από τη μία είναι οι πόλεις Α, Β και Γ, οι οποίες είναι αδελφοποιημένες μεταξύ τους και από την άλλη οι πόλεις 1, 2 και 3, οι οποίες είναι αδελφοποιημένες μεταξύ τους. Ας θεωρήσουμε ότι η πόλη Α αδελφοποιείται στη συνέχεια με την πόλη 1. Έτσι οι δύο ομάδες πόλεων, αποτελούν έναν κοινό δεσμό. Θα μπορούσαν λοιπόν οι πόλεις Α, Β, Γ, 1, 2 και 3 να δημιουργήσουν ένα δίκτυο αδελφοποιημένων πόλεων, για να ανταλλάσσουν απόψεις για κάποιο θέμα κοινού τους ενδιαφέροντος.

Με λίγα λόγια, η δημιουργία ενός δικτύου αδελφοποιημένων πόλεων, αποτελεί μια διαδικασία, κατά την οποία δύο αδελφοποιημένες πόλεις «συστήνουν» η μία στην άλλη τις γνώσεις τους, δημιουργώντας έτσι μια μεγάλη παρέα με κοινά ενδιαφέροντα.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι σε ένα δίκτυο αδελφοποιημένων πόλεων, δεν είναι υποχρεωτικό όλα τα μέλη (πόλεις) του δικτύου να είναι αδελφοποιημένα με όλα τα μέλη. Αρκεί κάθε μέλος να έχει έστω και έναν δεσμό αδελφοποίησης με κάποιο άλλο μέλος. Μάλιστα, ακόμα και η δεδηλωμένη πρόθεση μιας πόλης να αδελφοποιηθεί με κάποια άλλη, αρκεί για να μπορέσει να γίνει μέλος σε ένα θεματικό δίκτυο, πριν καν ακόμα υπογραφεί η συμφωνία αδελφοποίησης.

Πρέπει όλα τα μέλη ενός θεματικού δικτύου να είναι υποχρεωτικά από κράτος μέλος της ΕΕ;

Αδελφοποίηση μπορεί να γίνει με οποιαδήποτε πόλη του κόσμου. Κατ' επέκταση και στα θεματικά δίκτυα μπορούν να συμμετέχουν και πόλεις από χώρες εκτός ΕΕ. Πρέπει ωστόσο να σημειώσουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί ΜΟΝΟ τις δράσεις που γίνονται στα πλαίσια αδελφοποιήσεων με Δήμους από τις παρακάτω χώρες: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο, Κροατία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Αλβανία, Μαυροβούνιο, Σερβία και Βοσνία Ερζεγοβίνη.

Για να είναι ένα θεματικό δίκτυο επιλέξιμο προς χρηματοδότηση, η ΕΕ απαιτεί να αποτελείται από εταιίρους από τουλάχιστον 4 από τις παραπάνω χώρες, εκ των οποίων, τουλάχιστον ένα μέλος του δικτύου να είναι από χώρα μέλος της ΕΕ. Αφού καλυφθούν αυτές οι προϋποθέσεις, στο δίκτυο μπορούν να συμμετέχουν και πόλεις από άλλες χώρες.

Οι αιτούντες οργανισμοί δεν πρέπει να είναι αποκλειστικά Δήμοι. Μπορεί να είναι και:

- τοπικές/περιφερειακές αρχές ή
- ενώσεις που εκπροσωπούν τοπικές αρχές ή
- μη κερδοσκοπικές οργανώσεις ή επιτροπές αδελφοποίησης που διαθέτουν νομική προσωπικότητα και εκπροσωπούν τοπικές αρχές.

Πώς χρηματοδοτούνται οι δράσεις του δικτύου;

Όπως και κάθε άλλη δημόσια δράση, έτσι και οι δράσεις στα πλαίσια των αδελφοποιήσεων, δεν μπορούν να λειτουργήσουν χωρίς την απαραίτητη χρηματοδότηση. Καλό θα είναι λοιπόν, ο κάθε ενδιαφερόμενος Δήμος να προβλέπει ένα ποσό στον ετήσιο προϋπολογισμό του, προκειμένου να μπορεί να παρέχει κάποια τουλάχιστον οικονομική υποστήριξη στις δράσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των αδελφοποιήσεών του. Επίσης, ορισμένες δράσεις, μπορεί να χρηματοδοτούνται από προγράμματα των εθνικών κυβερνήσεων ή από ιδρύματα. Ωστόσο η υποστήριξη αυτή δεν μπορεί και δεν πρέπει να καλύπτει όλες τις ανάγκες.

Για το λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους πολίτες», το οποίο έχει ως σκοπό την προώθηση της ενεργού συμμετοχής του ευρωπαϊού πολίτη στα κοινά. Στόχος του προγράμματος είναι να δώσει στους πολίτες την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και απόψεις και να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση μιας Ευρώπης ακόμα πιο προσιτής και ενωμένης στο πλαίσιο της πολιτισμικής της πολυμορφίας και να αναπτύξουν κατ' αυτόν τον τρόπο την έννοια της ιθαγένειας της ΕΕ, το αίσθημα ευρωπαϊκής ταυτότητας συμβάλλοντας παράλληλα στο διαπολιτισμικό διάλογο. Το πρόγραμμα, μεταξύ άλλων υποστηρίζει και τη θεματική δικτύωση αδελφοποιημένων πόλεων (http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/action1_measure1_en.php).

Θα πρέπει εδώ να τονίσουμε ότι η υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί κατά κανόνα «συγχρηματοδότηση», δηλ. ο αιτών Δήμος υποχρεούται να χρηματοδοτήσει ένα συγκεκριμένο μέρος των δαπανών της προβλεπόμενης δράσης. Αυτό ισχύει κανονικά για τα περισσότερα σχέδια που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Για να χρηματοδοτηθούν οι δράσεις ενός δικτύου αδελφοποιημένων πόλεων, θα πρέπει να:

- ενσωματώνουν ένα εύρος δραστηριοτήτων σχετικά με το(τα) θέμα(-τα) κοινού ενδιαφέροντος τα οποία πρόκειται να εξετασθούν στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων του προγράμματος και είναι συναφή με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση,
- παραγάγουν εργαλεία επικοινωνίας στο πλαίσιο των εκδηλώσεων αυτών, με στόχο την προώθηση δομημένης και βιώσιμης θεματικής δικτύωσης και διάδοσης των αποτελεσμάτων των δράσεων,
- έχουν καθορισμένες ομάδες-στόχους για τις οποίες τα επιλεγμένα θέματα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αφορούν μέλη της κοινότητας που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα (δηλαδή, εμπειρογνώμονες, τοπικές ενώσεις, πολίτες και ομάδες πολιτών τους οποίους το θέμα αφορά άμεσα κ.λπ.),
- αποτελούν τη βάση για μελλοντικές πρωτοβουλίες και δράσεις μεταξύ των συμμετεχουσών πόλεων με αντικείμενο τα ζητήματα που εξετάζονται ή ενδεχομένως μελλοντικά ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος.

Ένα σχέδιο πρέπει να προβλέπει τα εξής:

- τη συμμετοχή δήμων από 4 τουλάχιστον συμμετέχουσες χώρες, μία εκ των οποίων να είναι κράτος μέλος της ΕΕ.
- τη συμμετοχή τουλάχιστον 30 προσκεκλημένων συμμετεχόντων. «Προσκεκλημένοι συμμετέχοντες» είναι οι αλλοδαποί συμμετέχοντες που αποστέλλονται από τους εταίρους.
- το 30% των συμμετεχόντων κάθε εκδήλωσης να προέρχεται από επιλέξιμες χώρες εκτός της χώρας υποδοχής.

Η μέγιστη διάρκεια ενός σχεδίου είναι 24 μήνες, ενώ η μέγιστη διάρκεια μιας εκδήλωσης είναι 21 ημέρες. Κάθε σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει τρεις (3) τουλάχιστον εκδηλώσεις.

Χρηματοδότηση

Το μέγιστο επιλέξιμο ποσό για επιδότηση σχεδίου στο πλαίσιο αυτού του μέτρου είναι 150.000 ευρώ. Το ελάχιστο επιλέξιμο ποσό είναι 10.000 ευρώ.

Η επιδότηση υπολογίζεται βάσει κατ' αποκοπή χρηματοδότησης. Το σύστημα των κατ' αποκοπή τιμών απλουστεύθηκε βάσει των αποτελεσμάτων στατιστικής ανάλυσης σχεδίων του 2008 και του 2009. Οι ημερήσιες τιμές για τις διάφορες χώρες, καθώς και ο υπολογισμός της απόστασης που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για τον υπολογισμό της επιδότησης, καταργούνται. Το νέο σύστημα κατ' αποκοπή τιμών βασίζεται αποκλειστικά στον αριθμό των συνολικών συμμετεχόντων (τοπικών και διεθνών) – ο οποίος καθορίζεται ανά «εύρος» συμμετεχόντων - και στον αριθμό των ημερών. Οι ίδιες παράμετροι ισχύουν για όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα

Ο υπολογισμός της συνολικής αιτούμενης επιδότησης προκύπτει από συνδυασμό:

- των συνολικών αιτούμενων ποσών για κάθε εκδήλωση,
- του αιτούμενου ποσού για εργαλεία επικοινωνίας, εφόσον συντρέχει περίπτωση,
- του αιτούμενου ποσού για έξοδα συντονισμού, εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Να σημειωθεί επίσης ότι σε αυτό το μέτρο εφαρμόζεται προχρηματοδότηση 50% της συνολικής επιδότησης.

Τι δράσεις χρηματοδοτούνται;

Αυτό που θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας είναι ότι η αδελφοποίηση αποτελεί ένα πολύ ευέλικτο εργαλείο, καθώς μπορεί να εστιάσει σε ένα εξαιρετικά ευρύ φάσμα θεμάτων, ενώνοντας τους ανθρώπους από διάφορα μέρη της Ευρώπης και δίνοντάς τους μια ευκαιρία για από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων, ανταλλαγή απόψεων και κατανόηση διαφορετικών αντιλήψεων που αφορούν οποιοδήποτε θέμα, για το οποίο υπάρχει αμοιβαίο ενδιαφέρον ή ανησυχία.

Μπορεί για παράδειγμα να βοηθήσει τους νέους να συνεργαστούν με τους εταίρους τους από τις άλλες χώρες και να ανακτήσουν την αυτοπεποίθησή τους. Μπορεί να βοηθήσει τους πάντες να κατανοήσουν καλύτερα τι είναι η Ευρώπη και ποια είναι η σημασία της σήμερα, καθώς και πού μπορεί να μας οδηγήσει το μέλλον.

Οι δράσεις αδελφοποίησης ενδέχεται να οδηγήσουν σε συγκεκριμένα σχέδια για θέματα όπως η διαχείριση των υδατικών πόρων, η οικονομική ανάπτυξη ή η βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών. Επιπλέον, έχει σημειωθεί αύξηση των αδελφοποιήσεων μεταξύ πολλών εταίρων, κάθε ένας από τους οποίους προέρχεται από άλλη χώρα της Ευρώπης. Με αυτούς και με άλλους τρόπους, η ανάπτυξη των ευρωπαϊκών συνεργασιών καθιστά εφικτή την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών μεταξύ πολιτών και δήμων.

Σήμερα, η αδελφοποίηση συμβάλλει στη δημιουργία της έννοιας της κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας – κάτι που δεν μπορεί ποτέ κανείς να το επιβάλλει. Επιπλέον, η συνεργασία των πολιτών, με στόχο τη συζήτηση και την αντιμετώπιση πολύπλοκων προβλημάτων σε φιλικό κλίμα, αποτελεί επίσης έκφραση μιας ιδιαίτερα ενεργούς συμμετοχής του ευρωπαίου πολίτη στα κοινά.

Υπάρχουν πολλά παραδείγματα καλών πρακτικών αδελφοποίησης που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων – τέχνη και πολιτισμός, νέοι, συμμετοχή στα κοινά, αειφόρος ανάπτυξη, τοπικές δημόσιες υπηρεσίες, τοπική οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική συμμετοχή, αλληλεγγύη κ.λπ. Εδώ παρακάτω σας παρουσιάζουμε μερικά:

- **Ενώνοντας τους λαούς της Ευρώπης: Μαθήματα ξένων γλωσσών για ενήλικες.** Οι πόλεις Cardiff (Ην. Βασίλειο) και Heilbronn (Γερμανία) ανέλαβαν ένα φιλόδοξο έργο, που συνδύασε μαθήματα αγγλικών με εκμάθηση διαφορετικών ευρωπαϊκών πολιτισμών. Η ιδέα αφορούσε στην ανταλλαγή ιστοριών από τις περιοχές καταγωγής των συμμετεχόντων, σε συνεργασία με τους καθηγητές ξένων γλωσσών. Οι ιστορίες μοιράστηκαν μεταξύ των ομάδων, δημιουργώντας έτσι μια ανταλλαγή διαφορετικών εθίμων και τρόπων ζωής. Το πρόγραμμα περιελάμβανε συναντήσεις για ανταλλαγή των ιστοριών και εξάσκηση στη γλώσσα εργασίας. Το έργο και οι ιστορίες παρουσιάστηκαν σε διεθνές φεστιβάλ ανάγνωσης.
- **Τέχνη και πολιτισμός: Πολιτιστική ανταλλαγή μέσα από την τέχνη.** Οι πόλεις Tata (Ουγγαρία), Svodín (Σλοβακία) και Sovata (Ρουμανία) διοργανώνουν κάθε χρόνο ένα κέντρο τεχνών. Το κέντρο αυτό φιλοξενεί την πρώτη εβδομάδα του Αυγούστου πάνω από 20 νέους των τριών πόλεων. Με ένα νέο θέμα κάθε μέρα, οι συμμετέχοντες εργάζονται σε διαφορετικές καλλιτεχνικές τεχνικές, ανταλλάσσοντας απόψεις και μεθόδους. Την τελευταία ημέρα, οι εκκολαπτόμενοι καλλιτέχνες παρουσιάζουν το έργο τους στους κατοίκους της περιοχής σε μια δημόσια έκθεση. Η ιδέα αυτή ενισχύει την αίσθηση του «ανήκειν» στην Ευρώπη και παρέχει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να μάθουν περισσότερα για την κοινή πολιτιστική τους κληρονομιά.
- **Νεολαία: Σχολεία για την αλληλεγγύη.** Οι πόλεις Kuusankoski (Φινλανδία) και Vologda (Ρωσία) οργανώνουν ανταλλαγές φοιτητών. Σε μία από αυτές τις ανταλλαγές οι φιλανδικής καταγωγής φοιτητές ανακαίνισαν ένα παλιό ρωσικό σχολείο. Τα πρωινά αφιερώνονταν στις κατασκευαστικές εργασίες και τα απογεύματα σε επισκέψεις σε άλλα σχολεία ή πολιτιστικές δραστηριότητες. Χάρis σε αυτό το έργο, ανακαινίστηκαν πλήρως όλες οι αθλητικές εγκαταστάσεις του σχολείου, ενώ οι φοιτητές που φιλοξενούνταν από ρωσικές οικογένειες γνώρισαν πολλά για τον πολιτισμό της Ρωσίας.

- **Ιθαγένεια: Ένα τοπικό κοινοβούλιο νεολαίας.** Οι αδελφοποιημένες πόλεις Alsómcsolád (Ουγγαρία) και Marefalva (Ρουμανία) αποφάσισαν να αναπτύξουν τη συνεργασία τους. Για αρκετά χρόνια, υπήρχε στην Alsómcsolád μια τοπική κυβέρνηση νεολαίας και οι εταίροι τους θέλησαν να υιοθετήσουν αυτό το σύστημα. Οι νέοι από την Alsómcsolád ταξίδεψαν στη Ρουμανία για να παρουσιάσουν τη λειτουργία της τοπικής τους αυτοδιοίκησης. Για μία εβδομάδα, οι νέοι από τις δύο πόλεις εργάστηκαν από κοινού για το πώς να δημιουργήσουν μια παρόμοια δομή στην πόλη Marefalva.
- **Κοινωνική ένταξη: Γνωρίζοντας καλύτερα τους μετανάστες εργαζόμενους.** Οι πόλεις Carrickmacross (Ιρλανδία) και Carhaix-Plouguer (Γαλλία) διοργανώνουν τακτικά πολιτιστικές ανταλλαγές. Το 2005 αποφάσισαν να συμπεριλάβουν στις εκδηλώσεις τους, τη συμμετοχή μεταναστών εργαζομένων. Οι συμμετέχοντες παρουσίασαν χορούς και τραγούδια από τις χώρες τους, ενώ ένα μικρό βιβλιοπωλείο και μια έκθεση φωτογραφίας είχαν αφιέρωμα στους Γάλλους εταίρους κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους στο Carrickmacross. Επίσης, οργανώθηκαν αρκετές συναντήσεις όπου οι συμμετέχοντες εξέφρασαν τις απόψεις και εμπειρίες τους από τη ζωή στη νέα τους κοινότητα.
- **Αειφόρος ανάπτυξη: Ευαισθητοποίηση των νέων για τη βιώσιμη ανάπτυξη.** Οι αδελφοποιημένες πόλεις Sint-Truiden (Βέλγιο) και Duras (Γαλλία) οργανώνουν ανταλλαγές φοιτητών. Το 2006 οι Γάλλοι φοιτητές φιλοξενήθηκαν στο Βέλγιο για να ενημερωθούν για την αειφόρο ανάπτυξη. Οι φοιτητές από τις δύο πόλεις συζήτησαν για το περιβάλλον, την αναπτυξιακή συνεργασία, τη βιολογική γεωργία και την απασχόληση των ατόμων με αναπηρίες με τη συμμετοχή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και παλαιότερων μελών της κοινότητας. Οι νέοι διενήργησαν έρευνες και επισκέφτηκαν με ποδήλατο βιολογικά αγροκτήματα, μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, καθώς και ένα τεχνικό λύκειο, όπου διδάσκεται η βιομηχανική συσκευασία και παραγωγή βιολογικών προϊόντων.
- **Βελτίωση των παρεχόμενων τοπικών υπηρεσιών: Από κοινού οικοδόμηση μιας φιλόδοξης κοινωνικής πολιτικής.** Οι αδελφοποιημένες πόλεις Zutphen και Deventer (Ολλανδία) και Tartu (Εσθονία) ανέπτυξαν από κοινού μια πολιτική για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και υγειονομικών αναγκών του γηράσκοντος πληθυσμού. Το έργο έφερε σε επαφή τους δημόσιους υπαλλήλους από τις τρεις πόλεις και περιελάμβανε επισκέψεις σε ιδρύματα, παρουσιάσεις και συζητήσεις. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν συνεδρίες κατάρτισης για τους επαγγελματίες υγειονομικής περίθαλψης της Εσθονίας.
- **Τοπική οικονομική ανάπτυξη: Ετήσιες επισκέψεις για την τόνωση της καινοτομίας στη γεωργία.** Οι πόλεις Ede (Ολλανδία) και Chrudim (Τσεχική Δημοκρατία), αδελφοποιημένες για πάνω από 10 χρόνια, σύστησαν μια κοινή ομάδα εργασίας για τη γεωργία. Κάθε χρόνο από το 2001, 8 αγρότες από το Ede ταξιδεύουν στο Chrudim (και το αντίστροφο), συναντώνται με τους ομολόγους τους και περιφερειακούς φορείς και μαθαίνουν τις νέες μεθόδους που χρησιμοποιούνται στο κράτος-εταίρο. Τα θέματα που καλύπτουν είναι: η οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και αγροτικών συνεταιρισμών, η κοινοτική πολιτική και η εκπαίδευση στον τομέα της γεωργίας.

- **Αλληλεγγύη: Ανακαίνιση ενός νέου κέντρου για τους ηλικιωμένους.** Η πόλη Vlist (Ολλανδία) συμμετέχει σε έργο ανασυγκρότησης της αδελφοποιημένης της πόλης Bac (Σερβία) διαμορφώνοντας ένα παλιό σχολικό κτίριο σε μια νέα κοινότητα για τους ηλικιωμένους. Οι δημόσιοι υπάλληλοι της Vlist παρείχαν τεχνική εμπειρογνωμοσύνη για την υποστήριξη και βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων ατόμων, ιδιαίτερα στον αγώνα κατά της φτώχειας. Σημαντικό ρόλο στο σχέδιο είχαν εθελοντές και άνεργοι, καθώς πρόσθετος σκοπός του έργου ήταν η συμμετοχή τους σε μια δραστηριότητα που θα βοηθούσε να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να αισθάνονται πιο ενεργοί στη δική τους κοινότητα.

Όλα τα θεματικά δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων που έχουν χρηματοδοτηθεί τα τελευταία χρόνια, καταχωρούνται στην [βάση δεδομένων EVE](#), στην οποία μπορείτε να βρείτε πολλά τέτοια παραδείγματα.

Πότε υποβάλλεται μια αίτηση χρηματοδότησης των δράσεων ενός θεματικού δικτύου;

Οι καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης δράσεων στα πλαίσια του προγράμματος "Ευρώπη για τους Πολίτες" δημοσιεύονται πολύ νωρίς στην ιστοσελίδα του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA). Για το 2012, οι καταληκτικές ημερομηνίες έχουν δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2012/index_en.php.

Πώς υποβάλλεται μια αίτηση χρηματοδότησης;

Δεκτές γίνονται μόνο οι αιτήσεις που υποβάλλονται με τη χρήση της σχετικής ηλεκτρονικής φόρμας: http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php. Αφού επιλέξετε την ηλεκτρονική φόρμα που αντιστοιχεί στη δράση για την οποία θέλετε να κάνετε αίτηση, http://eacea.ec.europa.eu/eforms/documents/citizenship/europe_for_citizens_2011_en_1.4.pdf, τη σώνετε στον υπολογιστή σας και ξεκινάτε να τη συμπληρώνετε. Η φόρμα σας καθοδηγεί βήμα-βήμα. Μπορείτε να τη σώνετε και να συνεχίζετε τη συμπλήρωσή της άλλη μέρα. Καλό είναι όμως να μην τη μεταφέρετε από υπολογιστή σε υπολογιστή γιατί κάποια στοιχεία μπορεί να χαθούν. Σημειώστε ότι το Part A της φόρμας της αίτησης (Identification of the applicant and the other organisation(s) participating in the project) καθώς και το Part B (Organisation and activities) πρέπει να συμπληρωθούν χωριστά για κάθε ένα εταίρο. Άρα η αίτησή μας θα πρέπει να περιλαμβάνει τόσα Part A και Part B όσοι είναι και οι εταίροι. Η υπόλοιπη αίτηση (Parts C, D και E) θα πρέπει να συμπληρωθούν μόνο μια φορά. Η φόρμα δεν θα σας αφήσει να την υποβάλλετε εάν δεν είναι συμπληρωμένη σωστά και αν δεν έχουν επισυναφθεί όλα τα απαραίτητα έγγραφα (υπεύθυνη δήλωση και προϋπολογισμός). Εάν παρουσιαστούν προβλήματα με τη χρήση της φόρμας, μπορείτε να αναζητήσετε λύσεις στον οδηγό χρήσης της φόρμας: http://eacea.ec.europa.eu/eforms/documents/culture/operating_grant_eform_2012_user_guide_version_1.pdf. Εάν δεν βρείτε τη λύση στον παραπάνω οδηγό, μπορείτε να επικοινωνήσετε με το τηλέφωνο: 003222990705, ή να στείλετε την ερώτησή σας με e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση: EACEA-HELPDESK@EC.EUROPA.EU. Δείτε επίσης ποιος άλλος μπορεί να σας βοηθήσει, παρακάτω, στην ενότητα 4.11.

Μπορώ να συμπληρώσω την αίτηση στα ελληνικά;

Ναι. Η ηλεκτρονική φόρμα μπορεί να συμπληρωθεί στα ελληνικά εκτός από τα πεδία της εκείνα, τα οποία ρητώς αναφέρουν ότι πρέπει να συμπληρωθούν σε άλλη γλώσσα (το πεδίο C.5 της φόρμας για παράδειγμα αναφέρει ρητώς ότι θα πρέπει να συμπληρωθεί στα αγγλικά, τα γαλλικά ή τα γερμανικά). Θα πρέπει ωστόσο να λάβετε υπόψη σας ότι εάν συμπληρώσετε την αίτησή σας στα ελληνικά, οι αξιολογητές θα πρέπει να τη μεταφράσουν στα αγγλικά για να μπορέσουν να τη μελετήσουν. Η μετάφραση μπορεί να μη μεταφέρει επακριβώς το νόημα όσων θέλετε να παρουσιάσετε με την αίτησή σας. Επιπλέον, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη ότι εκτιμάται και η προσπάθεια όσων συμπληρώνουν την αίτηση στα αγγλικά ή τα γαλλικά, γλώσσες τις οποίες μιλούν όλοι οι αξιολογητές. Επομένως, αν και υπάρχει η δυνατότητα και είναι δικαίωμά σας να συμπληρώνετε την αίτηση στα ελληνικά, συνίσταται εφόσον υπάρχει η δυνατότητα, η αίτηση να συμπληρώνεται στα αγγλικά ή τα γαλλικά.

Τι να προσέξω για να είναι επιτυχής η αίτηση;

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει πολλές αιτήσεις για χρηματοδότηση δράσεων, αλλά ο διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι περιορισμένος: για το λόγο αυτό, η αίτηση μας δεν πρέπει απλώς να τηρεί όλες τις τυπικές προϋποθέσεις, αλλά και να έχει προετοιμαστεί πολύ προσεκτικά και να τηρεί κάποιος βασικούς "κανόνες":

- **Σύμπνοια με τις προτεραιότητες της ΕΕ:** Η αίτησή μας πρέπει να διευκρινίζει ξεκάθαρα τον τρόπο με τον οποίο η δράση που προτείνουμε συμβάλλει στην προσέγγιση της Ευρώπης και των πολιτών (και αντιστρόφως). Θα πρέπει επίσης να αφορά θέματα, τα οποία περιλαμβάνονται στην ατζέντα της ΕΕ. Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα αναφέρει τις πιο μακροπρόθεσμες προτεραιότητές του (για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στον οδηγό του προγράμματος, http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/programme_guide_en.php). Υπάρχουν ωστόσο και ετήσιες προτεραιότητες, οι οποίες αναφέρονται επίσης στον οδηγό του προγράμματος, ο οποίος ενημερώνεται τακτικά.
- **Συμμετοχή των πολιτών:** Δεν μπορεί να υπάρξει χρηματοδότηση μιας δράσης αδελφοποίησης από την ΕΕ, εάν δεν εξασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή των πολιτών. Οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι και οι δημόσιοι υπάλληλοι μπορεί να αποτελούν συχνά την κινητήρια δύναμη πίσω από διάφορα σχέδια, αλλά δεν πρέπει να είναι τα μόνα άτομα που εμπλέκονται. Πρέπει να συμμετέχουν επίσης σχολεία, αθλητικά κέντρα, ομάδες δραστηριοτήτων αναψυχής, σύλλογοι των ηλικιωμένων και άλλοι φορείς της τοπικής κοινότητας.
- **Ανάδειξη:** Θα πρέπει η αίτησή μας να καταδεικνύει ότι η κάθε δράση και η χρηματοδότησή της από την ΕΕ θα προβάλλεται επαρκώς, έτσι ώστε κάθε πολίτης να αισθάνεται ότι εμπλέκεται σε αυτή και επωφελείται από την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Για παράδειγμα, μπορείτε να πείτε ότι θα τοποθετήσετε σχετικές πινακίδες στην είσοδο του δημαρχείου και να δημοσιεύετε πληροφορίες για την αδελφοποίηση στην τοπική εφημερίδα και το δικτυακό τόπο της πόλης σας. Είναι σημαντικό να προβάλλετε τον αντίκτυπο και τα οφέλη της αδελφοποίησης στο ευρύτερο κοινό και ιδίως στα μέσα ενημέρωσης, προκειμένου να δημιουργήσετε μια ακριβή εικόνα για την αδελφοποίησή σας και τη χρηματοδοτούμενη δράση.

- **Ευρωπαϊκή διάσταση των δράσεων:** Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μια επιτυχημένη δράση στα πλαίσια μιας αδελφοποίησης πρέπει να συμβάλλει στην ενδυνάμωση της ενεργούς συμμετοχής του ευρωπαϊκού πολίτη στα κοινά, δημιουργώντας δεσμούς μεταξύ των πολιτών, συμβάλλοντας στην προώθηση της ευρωπαϊκής ενότητας και στη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας. Δίνοντας στους ανθρώπους τη δυνατότητα να γνωρίσουν την καθημερινότητα των άλλων, να εξετάσουν και να συζητήσουν σημαντικά σύγχρονα προβλήματα και να ανακαλύψουν νέους πολιτισμούς και τη γλώσσα των εταίρων τους, η αδελφοποίηση βοηθά τους πολίτες να συνειδητοποιήσουν ότι ανήκουν σε μια κοινότητα αξιών. Είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο δίνουμε την περίφημη "ευρωπαϊκή διάσταση" στις δράσεις μας. Ένα πολύ απλό παράδειγμα που θα μας βοηθήσει να το καταλάβουμε είναι το εξής: Μια πολιτιστική εκδήλωση (χορευτικά ή χορωδίες) δεν έχει ευρωπαϊκή διάσταση. Εάν στην ίδια εκδήλωση φέρουμε έναν ευρωβουλευτή να μας μιλήσει για τη σημασία του πολιτισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή έναν καθηγητή να μας μιλήσει για την ιστορία του χορού ή του τραγουδιού στην Ευρώπη, τότε αυτόματα η εκδήλωσή μας, χωρίς επιπλέον κόστος, αποκτά την πολυπόθητη ευρωπαϊκή διάσταση, που θα μας φέρει και την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.
- **Ξεκάθαροι κοινοί στόχοι:** Τι θέλουμε να πετύχουμε με αυτή τη δράση για την οποία ζητάμε χρηματοδότηση; Αυτό πρέπει να είναι το πρώτο ερώτημα όταν ζητάτε χρηματοδότηση για μια δράση. Εάν εμείς δεν ξέρουμε τι και γιατί θέλουμε να το κάνουμε και δεν το παρουσιάσουμε ξεκάθαρα στην αίτησή μας, γιατί κάποιος να μας χρηματοδοτήσει τη δράση μας; Μαζί με τον εταίρο μας πρέπει να καθορίσουμε λοιπόν σαφείς στόχους και τύπους δραστηριοτήτων. Αν δεν γίνει αυτό, η δράση μπορεί να αποτύχει, εξαιτίας παρανοήσεων ή λανθασμένων αντιλήψεων. Και οι αξιολογητές το γνωρίζουν αυτό καλύτερα από τον καθένα.
- **Μεθοδολογία:** Γιατί επιλέγουμε να κάνουμε αυτή τη δράση και όχι κάποια άλλη; Γιατί επιλέγουμε να την κάνουμε με αυτόν τον τρόπο; Πώς αυτή η δράση θα μας βοηθήσει να πετύχουμε καλύτερα το στόχο μας; Όλα αυτά τα ερωτήματα θα πρέπει να τα απαντάμε στην αίτησή μας, προκειμένου να πείσουμε τους αξιολογητές ότι ξέρουμε ακριβώς τι, γιατί και πώς θέλουμε να το κάνουμε, και ότι αξίζει να μας το χρηματοδοτήσουν.
- **Ισότιμη συμμετοχή όλων των ηλικιών και των κατηγοριών πολιτών:** Νέοι, ηλικιωμένοι, γυναίκες, άτομα με ειδικές ανάγκες, μετανάστες. Η συμμετοχή όλων αυτών των κατηγοριών στη δράση μας, μας εξασφαλίζει επιπλέον πόντους στην αξιολόγηση και βοηθάει στη χρηματοδότηση της δράσης μας. Θα πρέπει λοιπόν στην αίτησή μας να γράφουμε με ποιο τρόπο όλες ή κάποιες από αυτές τις ομάδες θα εμπλακούν στη δράση.
- **Ευρωπαϊκή επικαιρότητα:** Οι δράσεις που αναπτύσσονται μέσω των δεσμών αδελφοποίησης θα πρέπει να βοηθούν τους πολίτες να ενημερώνονται για τα τρέχοντα ευρωπαϊκά θέματα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους νέους. Τα θέματα αυτά μπορεί να αφορούν το περιβάλλον, το μέλλον της Ευρώπης, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ειρήνη, την κοινωνική συμμετοχή... ή ακόμα και το ποδόσφαιρο ή άλλα αθλήματα! Στην αίτησή μας, καλό θα είναι να δείχνουμε ότι η δράση μας θα προωθήσει τη συζήτηση γύρω από θέματα της ευρωπαϊκής επικαιρότητας μεταξύ των πολιτών.

- **Βιωσιμότητα:** Ένας αποτελεσματικός δεσμός αδελφοποίησης πρέπει να έχει την ιδιότητα να αντέχει στο πέρασμα του χρόνου και να μην αντικατοπτρίζει μόνο τη διάθεση που επικρατεί τις ημέρες κατά τις οποίες πραγματοποιείται η δράση μας. Πώς το εξασφαλίζουμε αυτό; Οι δράσεις για τις οποίες ζητάμε χρηματοδότηση δεν θα πρέπει να γίνονται απλά για να γίνουν, αλλά να εντάσσονται μέσα σε ένα μακρόπνοο σχέδιο. Ένας δεσμός αδελφοποίησης μπορεί να δημιουργήσει ένα ιδανικό περιβάλλον, στο πλαίσιο του οποίου θα αναπτυχθούν νέες τεχνικές συνεργασίας. Η ανταλλαγή εμπειριών, καθώς και η από κοινού εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων, μπορούν να οδηγήσουν στην ανεύρεση λύσεων ή σε βελτιώσεις. Και αυτό θα πρέπει να φαίνεται ξεκάθαρα στην αίτησή μας.
- **Προϋπολογισμός:** Η τελευταία συμβουλή είναι να προσέχετε τα οικονομικά. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έξοδα και να συντάσσεται με μεγάλη προσοχή, σύμφωνα με τις οδηγίες του οδηγού του προγράμματος, http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/programme_guide_en.php).

Μπορώ να στείλω την αίτησή μου με το ταχυδρομείο/fax/e-mail;

Όχι. Η αποστολή μιας αίτησης χρηματοδότησης με οποιοδήποτε άλλο τρόπο εκτός από τη χρήση της ηλεκτρονικής φόρμας αίτησης, θα σημάνει την αυτόματη απόρριψή της. Οι ειδικές φόρμες "[NΟΜΙΚΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ](http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm)" και "[ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ](http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm)" (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm) και (http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm) διατίθενται σε μορφή PDF, συμπληρώνονται ηλεκτρονικά και μετά πρέπει να εκτυπωθούν, να υπογραφούν και να αποσταλούν με το ταχυδρομείο.

Πώς θα είμαι σίγουρος ότι η αίτησή μου έχει αποσταλεί σωστά;

Καταρχήν, με το που υποβάλλετε την ηλεκτρονική φόρμα της αίτησης, λαμβάνετε έναν κωδικό αριθμό, ο οποίος αποτελεί επιβεβαίωση της υποβολής της αίτησής σας. Αργότερα θα λάβετε και μια απόδειξη παραλαβής με τον αριθμό πρωτοκόλλου για το έργο σας, μόλις η αίτησή σας καταγραφεί οριστικά μαζί με τα συνοδευτικά της έγγραφα. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι οι αξιολογητές παραλαμβάνουν αρκετές εκατοντάδες αιτήσεις και άρα η διαδικασία καταγραφής μπορεί να πάρει λίγο χρόνο. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να είμαστε υπομονετικοί. Κατά τη διαδικασία καταγραφής των αιτήσεων στο μητρώο, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν απαντάει σε ερωτήματα που αφορούν εάν μια συγκεκριμένη αίτηση έχει παραληφθεί σωστά.

Μπορώ να υποβάλλω πολλές αιτήσεις ταυτόχρονα ή πρέπει μόνο μία;

Ένας Δήμος μπορεί να υποβάλει διάφορες προτάσεις με την προϋπόθεση ότι τα έργα είναι πραγματικά ξεχωριστά, διαφορετικά. Διπλή χρηματοδότηση για την ίδια δράση απαγορεύεται αυστηρά από τον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ.

Ποιοι είναι οι πιο συνηθισμένοι λόγοι για τους οποίους απορρίπτεται μια αίτηση;

Παλαιότερα οι πιο συνηθισμένοι λόγοι για τους οποίους απορριπτόταν μια αίτηση ήταν τα λάθη στη συμπλήρωσή της. Πλέον με την ηλεκτρονική φόρμα υποβολής της αίτησης τα λάθη αυτά μειώθηκαν κατακόρυφα καθώς η φόρμα δεν σας αφήνει να την υποβάλλετε εάν δεν είναι συμπληρωμένη σωστά και αν δεν έχουν επισυναφθεί όλα τα απαραίτητα έγγραφα (υπεύθυνη δήλωση και προϋπολογισμός). Πλέον οι πιο συχνοί λόγοι απόρριψης μιας αίτησης είναι οι εξής:

- αποστολή της αίτησης μετά από την προκαθορισμένη καταληκτική ημερομηνία
- λανθασμένη ή ελλιπή συμπλήρωση των συνοδευτικών εγγράφων "[NOMIKH ONTOTHTA](#)" και "[ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ](#)", μη αποστολή τους ή αποστολή τους μετά από την προκαθορισμένη καταληκτική ημερομηνία
- μη συμμόρφωση της αίτησης με έναν ή περισσότερους από τους κανόνες που αναφέρονται παραπάνω στο σημείο 4.5
- συμμετοχή μη επιλέξιμων εταίρων στην αίτηση.

Γιατί τόση γραφειοκρατία;

Είναι λογικό από τη στιγμή που κάνουμε μια αίτηση ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ μιας δράσης μας, ότι θα πρέπει να υποστούμε κάποιου είδους γραφειοκρατία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνει μερικές εκατοντάδες αιτήσεις χρηματοδότησης δράσεων και χρηματοδοτεί κάποιες δεκάδες από αυτές. Είναι λογικό να θέλει να εξασφαλίσει ότι τα χρήματα δίνονται σε δράσεις που επιτελούν τους σκοπούς της και υλοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ο μόνος τρόπος να το εξασφαλίσει αυτό, είναι να ζητήσει εξ αρχής όσο το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη δράση που χρηματοδοτεί αλλά και με τους οργανισμούς που λαμβάνουν τη χρηματοδότηση.

Έχοντας σημειώσει αυτά τα σημεία, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η ΕΕ γνωρίζει πολύ καλά ότι πολλές από τις αιτήσεις χρηματοδότησης συντάσσονται από μη επαγγελματίες ή από μη έμπειρους επαγγελματίες. Έτσι προσπαθεί και να απλοποιεί συνεχώς τη διαδικασία της αίτησης, αλλά και να είναι όσο το δυνατόν ελαστική στη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων.

Ποιος μπορεί να με βοηθήσει;

Αναφέραμε παραπάνω, ποιος μπορεί να σας βοηθήσει να βρείτε έναν εταίρο για την πραγματοποίηση μιας νέας αδελφοποίησης. Ποιος όμως μπορεί να σας βοηθήσει στη σύνταξη μιας αίτησης χρηματοδότησης μιας δράσης σας; Κατά σειρά προτεραιότητας, θα πρέπει να απευθύνεστε στους παρακάτω:

1. **Εθνικά σημεία επαφής:** Αποστολή των [εθνικών σημείων επαφής](#) είναι να ενημερώνουν ένα ευρύ φάσμα πιθανών δικαιούχων σχετικά με το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες», να παράσχουν στήριξη σε υποψήφιους διενέργειας σχεδίων, να παρακολουθούν τις εξελίξεις στον τομέα της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά σε εθνικό επίπεδο και να ενημερώνουν σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το Εθνικό σημείο επαφής για την Κύπρο είναι ο Αναπτυξιακός Οργανισμός ΤΑΛΩΣ
Διογένους 1, Block A, 4ος Όροφος
Λευκωσία.
1512 Λευκωσία
Τ.Θ 21722
Κύπρος
E-mail: info@sep-cyprus.com
Τηλέφωνο: +357 22454333
Fax: +357 22660009
<http://www.sep-cyprus.com/>

Το Εθνικό σημείο επαφής για την Ελλάδα είναι το Υπουργείο Εσωτερικών
Αντώνιος Καρβούνης
Σταδίου 27, 10183, Αθήνα,
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 2103744735
Fax: +30 2103744731, +30 2103744713
E-mail: a.karvounis@ypes.gr / antonioskarvounis@gmail.com

2. **Εθνικές Ενώσεις Δήμων:** (Ένωση Δήμων Κύπρου για την Κύπρο και Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για την Ελλάδα). Η εθνική σας ένωση μπορεί να σας ενημερώσει για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στα πλαίσια του προγράμματος Ευρώπη για τους Πολίτες. Μπορεί επίσης να σας δώσει χρήσιμες πληροφορίες ή συμβουλές για τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις αδελφοποίησης. Οι περισσότερες εθνικές ενώσεις τοπικών και περιφερειακών κυβερνήσεων είναι μέλη του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών και διαθέτουν ένα "συντονιστή αδελφοποιήσεων", ρόλος του οποίου είναι να σας συμβουλεύει και να σας καθοδηγεί σε όλα τα θέματα που αφορούν τη σύναψη μιας αδελφοποίησης και την πραγματοποίησης δράσεων στα πλαίσια αυτής.

Συντονίστρια αδελφοποιήσεων για την Κύπρο είναι η:

κα Κάλια Μαρτίδη
Λειτουργός Ένωσης Δήμων
Τηλ: +357 22445232
Fax: + 357 22 677 230
E-mail: martides@ucm.org.cy

Συντονίστρια αδελφοποιήσεων για την Ελλάδα είναι η:

κα Αφροδίτη Παναγιωτοπούλου
Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας
Τηλ.: +30 2103899615
Fax: +30 2103820807
E-mail: panagiotopoulou@kedke.gr

3. **Ευρωπαϊκή Επιτροπή:** Εάν κανένας από τους παραπάνω δεν μπορεί να απαντήσει τις ερωτήσεις σας ή να σας καθοδηγήσει επαρκώς, τότε μπορείτε να επικοινωνήσετε απευθείας με τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού, μέσω των στοιχείων επαφής που παρέχονται στην ιστοσελίδα: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/tools/contacts_en.php

Πώς θα μάθω αν η αίτησή μου έγινε δεκτή;

Τα αποτελέσματα των αιτήσεων χρηματοδότησης δράσεων στα πλαίσια του προγράμματος "Ευρώπη για τους Πολίτες" δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Εκτελεστικού Οργανισμού, Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA), ακριβώς δίπλα στις καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής των αιτήσεων και τα χρήσιμα έγγραφα αιτήσεων. Για παράδειγμα, τα αποτελέσματα επιλογής για το 2011, έχουν δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2011/index_en.php. Η Ευρωπαϊκή επιτροπή σας αποστέλλει επίσης επίσημη επιστολή με το αποτέλεσμα της αίτησής σας.

Πότε βγαίνουν τα αποτελέσματα της αίτησής μου;

Χρειάζονται περίπου δύο μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων, για να γίνουν γνωστά τα αποτελέσματα. Όπως σημειώσαμε και παραπάνω τα αποτελέσματα των αιτήσεων χρηματοδότησης δράσεων στα πλαίσια του προγράμματος "Ευρώπη για τους Πολίτες" δημοσιεύονται αμέσως στην ιστοσελίδα του Εκτελεστικού Οργανισμού, Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA), ακριβώς δίπλα στις καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής των αιτήσεων και τα χρήσιμα έγγραφα αιτήσεων. Αν λοιπόν κάποιος παρακολουθεί τη σχετική ιστοσελίδα, μπορεί να ενημερωθεί άμεσα για το αποτέλεσμα της αίτησής του.

Η αίτησή μου δεν έγινε δεκτή. Τι να κάνω;

Αφού λάβετε την επίσημη επιστολή απόρριψης της αίτησής σας, θα πρέπει να πάρετε την αίτησή σας και την επιστολή και να τις δείξετε σε κάποιον από τους λειτουργούς που μπορούν να σας βοηθήσουν. Αυτοί θα μπορούν να σας εξηγήσουν τι κάνατε λάθος και τι θα πρέπει να διορθώσετε εάν θέλετε να ξαναυποβάλετε την αίτησή σας σε κάποια από τις επόμενες καταληκτικές ημερομηνίες του προγράμματος.

Η πρότασή μου έγινε δεκτή. Πώς προχωράω;

Μαζί με τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης, η Ευρ. Επιτροπή δημοσιεύει στην ιστοσελίδα http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/about_citizenship_en.php και ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα που θα ακολουθηθεί για τις δράσεις οι οποίες επιλέχθηκαν να χρηματοδοτηθούν. Το χρονοδιάγραμμα συνήθως περιλαμβάνει τρία βήματα:

- Αποστολή της επίσημης επιστολής χρηματοδότησης της δράσης
- Σύναψη της σύμβασης
- Έναρξη του έργου/της δράσης.

Εν πάση περιπτώσει, από τη στιγμή που η αίτησή σας γίνει δεκτή, θα πρέπει άμεσα να αρχίσετε να ετοιμάζετε για την υλοποίηση του έργου ή της δράσης σας, προκειμένου όταν πλησιάζουν οι ημερομηνίες υλοποίησης, να είστε έτοιμοι και να μπορέσετε να υλοποιήσετε τις συμβατικές σας υποχρεώσεις χωρίς προβλήματα.

Τι πρέπει να προσέξω για να θεωρηθεί επιτυχημένη η υλοποίησή της δράσης μου;

Ουσιαστικά ο μόνος κανόνας που θα πρέπει να ακολουθήσετε, είναι ο απόλυτος σεβασμός των όσων είχατε σημειώσει στην αίτηση χρηματοδότησης της δράσης σας. Οι συναντήσεις, τα ταξίδια, οι αριθμοί των συμμετεχόντων, τα χρονοδιαγράμματα, τα παραδοτέα και τα έξοδα θα πρέπει να ακολουθούν την αίτησή σας όσο πιο πιστά γίνεται. Εάν κατά την υλοποίηση θέλετε να αλλάξετε οποιοδήποτε σημείο της δράσης (ημερομηνία υλοποίησης, αριθμός συμμετεχόντων, κόστος κλπ), θα πρέπει να ενημερώσετε γραπτώς τον υπάλληλο που υπέγραψε την επίσημη επιστολή έγκρισης χρηματοδότησης και να πάρετε την άδειά του. Αλλιώς η αλλαγή μπορεί να θεωρηθεί μη σύμφωνη με τις συμβατικές σας υποχρεώσεις και να χάσετε χρήματα από τη χρηματοδότηση της δράσης σας.

Τι πρέπει να κάνω για να πάρω τα χρήματά μου;

Για να πάρετε τα χρήματα σας, θα πρέπει με τη λήξη του έργου ή της δράσης σας να υποβάλλετε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλες εκείνες τις εκθέσεις υλοποίησης και τα δικαιολογητικά, τα οποία οφείλετε να υποβάλετε με βάση τη σύμβαση χρηματοδότησής σας.

Προσοχή: για να μη βρεθείτε προ δυσάρεστων εκπλήξεων, φροντίστε κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου ή της δράσης σας, να συγκεντρώνετε όλα εκείνα τα στοιχεία, τα οποία αποδεικνύουν ότι οι δράσεις σας πραγματοποιήθηκαν (φωτογραφίες, αποδείξεις, εισιτήρια, κάρτες επιβίβασης, λίστες συμμετεχόντων με τις υπογραφές των συμμετεχόντων κάθε δράσης κλπ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Χρηματοδοτήσεις μέσω άλλων προγραμμάτων

Το έργο Pro-I3T συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες».

Εισαγωγή

Λίγα λόγια για...

Το σκοπό: Ο Οδηγός Ευρωπαϊκών Χρηματοδοτήσεων μέσω άλλων προγραμμάτων στο θεματικό τομέα Εκπαίδευση και Νεολαία έχει συνταχθεί προκειμένου να ικανοποιήσει μια βασική ανάγκη: να μπορέσει να υποδείξει στους χρήστες του, τον απλούστερο και ταχύτερο δρόμο από μια ιδέα έργου προς το καταλληλότερο Ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο, το οποίο θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει την υλοποίηση της ιδέας αυτής. Το περιεχόμενο, η μεθοδολογία και η λογική του Οδηγού προσανατολίζονται όλα στο στόχο ικανοποίησης της βασικής αυτής ανάγκης.

Θεματικά Δίκτυα: Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές εμπλέκονται στην εφαρμογή διαφόρων πολιτικών. Η δικτύωση Δήμων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος αποτελεί σημαντικό μέσο πραγματοποίησης επίκαιρων συζητήσεων και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών. Για το λόγο αυτό, η ΕΕ συγχρηματοδοτεί την ανάπτυξη τέτοιων δικτύων μέσω του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες» (Δράση 1, Μέτρο 1.2: Δίκτυα αδελφοποιημένων πόλεων -

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/action1_measure1_en.php). Ένα δίκτυο αδελφοποιημένων πόλεων θα μπορούσε να επικεντρωθεί σε θέματα Εκπαίδευσης και Νεολαίας. Το δεύτερο κεφάλαιο του παρόντος οδηγού παρουσιάζει το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες» και εξηγεί λεπτομερώς το πώς μια ιδέα για έργο ή δράση θα μπορούσε να διατυπωθεί σωστά και να χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα αυτό. Το σχετικό κείμενο είναι επίσης διαθέσιμο στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα: http://www.european-grants.eu/ThematicTopics-Χρηματοδοτήσεις_μέσω_θεματικών_δικτύων.GR.THEMATIC.01.02.GR.

Επομένως, σε αυτό το Κεφάλαιο του Οδηγού δεν θα συμπεριλάβουμε περιγραφή του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες».

Το περιεχόμενο: Προσπαθήσαμε να συμπεριλάβουμε στον Οδηγό, ένα εξαντλητικό κατάλογο όλων των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ (επιδοτήσεις, προγράμματα, κλπ). Εξαιρέσαμε εκείνα τα Ταμεία που διαθέτουν τα χρήματα απευθείας στον κράτη μέλη της ΕΕ (Διαρθρωτικά Ταμεία, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Κοινή Γεωργική Πολιτική κλπ), αλλά ακόμη και από αυτά τα Ταμεία, συμπεριλάβαμε στον Οδηγό όσα υποπρογράμματα έχουν διακρατική διάσταση.

Τη μεθοδολογία: Κατά τη διαδικασία σύνταξης του Οδηγού, δεν ακολουθήσαμε πάντα τον πιο «πολιτικά ορθό» τρόπο κατηγοριοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων. Ακολουθώντας την βασική ιδέα του έργου Pro-I3T, αρχικά εντοπίσαμε 15 θεματικές ενότητες. Ακολουθώντας, τα χρηματοδοτικά μέσα δεν κατηγοριοποιήθηκαν σε αυτές τις ενότητες σύμφωνα με τη νομική τους βάση, αλλά σύμφωνα με τον πιο δαιμονοποιημένο τρόπο, ο οποίος μπορεί να οδηγήσει το χρήστη του Οδηγού από μια ιδέα για έργο ή δράση, προς το καταλληλότερο Ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο, το οποίο θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει την υλοποίηση της ιδέας αυτής. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο κάποια χρηματοδοτικά μέσα περιλαμβάνονται σε περισσότερες από μία θεματικές ενότητες. Γνωρίζοντας ότι οι περισσότεροι τελικοί χρήστες του παρόντος Οδηγού δεν θα είναι έμπειροι, κύριος σκοπός μας ήταν πάντα να διευκολύνουμε την προσπάθειά τους, και όχι να μένουμε προσκολλημένοι σε μια επιστημονική μεθοδολογία που θα περιέπλεκε τις αναζητήσεις τους.

Όλα τα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα της θεματικής ενότητας Εκπαίδευση και Νεολαία, παρουσιάζονται εδώ παρακάτω:

Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση - Lifelong Learning Programme

Το Νοέμβριο του 2006 εγκρίθηκε η θέσπιση του προγράμματος για την κοινοτική δράση στον τομέα της δια βίου μάθησης για την περίοδο 2007-2013, το οποίο έχει ως γενικό στόχο να συμβάλει στην ανάπτυξη της Κοινότητας ως προηγμένης κοινωνίας βασισμένης στη γνώση, με βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, καλύτερες και περισσότερες θέσεις απασχόλησης και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή, διασφαλίζοντας, παράλληλα, ικανοποιητική προστασία του περιβάλλοντος για τις μελλοντικές γενιές.

Το πρόγραμμα, που θεσπίστηκε με την απόφαση 1720/2006/EK και στο οποίο συγχωνεύτηκαν τα προγράμματα: Σωκράτης, Leonardo da Vinci, Tempus III, Jean Monnet «Ηλεκτρονική μάθηση» (eLearning), καθώς και η πρωτοβουλία «Europass», έχει ως ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 6.970.000.000 ευρώ, προκειμένου να επιτύχει σε 7 έτη ενίσχυση τόσο των ανταλλαγών, όσο και της κινητικότητας μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κοινότητα, έτσι ώστε να καταστούν παγκόσμιο σημείο ποιοτικής αναφοράς.

Το πρόγραμμα «δια βίου μάθηση» απευθύνεται σε:

- μαθητές, σπουδαστές, εκπαιδευόμενους και ενήλικους διδασκόμενους·
- εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές και άλλο προσωπικό που ασχολείται με οποιαδήποτε πτυχή της δια βίου μάθησης·
- άτομα που βρίσκονται στην αγορά εργασίας·
- ιδρύματα ή οργανισμούς που παρέχουν δυνατότητες μάθησης στο πλαίσιο του προγράμματος ή των επί μέρους προγραμμάτων του·
- πρόσωπα και φορείς αρμόδιους για συστήματα και πολιτικές που αφορούν οποιαδήποτε πτυχή της δια βίου μάθησης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο·
- επιχειρήσεις, κοινωνικούς εταίρους και τις οργανώσεις τους σε όλα τα επίπεδα, όπου περιλαμβάνονται οι επαγγελματικές οργανώσεις και τα εμπορικά και βιο-μηχανικά επιμελητήρια·
- φορείς που παρέχουν υπηρεσίες προσανατολισμού, συμβουλευτικής και πληροφόρησης σχετικά με οποιαδήποτε πτυχή της δια βίου μάθησης·
- ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της δια βίου μάθησης, όπου περιλαμβάνονται οι ενώσεις σπουδαστών, εκπαιδευομένων, μαθητών, δασκάλων, γονέων και ενήλικων διδασκόμενων·
- ερευνητικά κέντρα και φορείς που ασχολούνται με ζητήματα σχετικά με τη δια βίου μάθηση·
- μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, εθελοντικούς φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις («ΜΚΟ»).

Το πρόγραμμα «δια βίου μάθηση» στηρίζει τις ακόλουθες δράσεις:

- κινητικότητα των προσώπων στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης·
- διμερείς και πολυμερείς εταιρικές σχέσεις·
- πολυμερή σχέδια ειδικά για την προώθηση της ποιότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω της διακρατικής μεταφοράς καινοτομίας·
- μονομερή και εθνικά σχέδια·
- πολυμερή σχέδια και δίκτυα·
- παρατήρηση και ανάλυση των πολιτικών και των συστημάτων στον τομέα της δια βίου μάθησης, δημιουργία και συνεχής βελτίωση του υλικού αναφοράς, όπου περιλαμβάνονται οι έρευνες, οι στατιστικές, οι αναλύσεις και οι δείκτες, δράση για την υποστήριξη της διαφάνειας και της αναγνώρισης των τυπικών προσόντων και της προηγούμενης μάθησης και δράση για τη στήριξη της συνεργασίας στη διασφάλιση ποιότητας·

- λειτουργικές επιχορηγήσεις για την υποστήριξη ορισμένων λειτουργικών και διοικητικών δαπανών των θεσμών και ενώσεων που ενεργοποιούνται στον τομέα του προγράμματος «δια βίου μάθηση»·
- άλλες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προαγωγή των στόχων του προγράμματος («συνοδευτικά μέτρα»).

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/llp/index_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm.

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA),
LIFELONG LEARNING PROGRAMME Unit

Avenue du Bourget 1, B 1140, Brussels, Belgium

e-mail: eacea-info@ec.europa.eu

http://eacea.ec.europa.eu/llp/tools/contacts_llp_en.php

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Η επίτευξη των στόχων του προγράμματος επιδιώκεται με την εφαρμογή τεσσάρων τομεακών προγραμμάτων και τεσσάρων εγκάρσιων προγραμμάτων, τα οποία παρουσιάζονται εδώ παρακάτω:

Comenius

Το τομεακό Πρόγραμμα Comenius αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασής της, ιδίως μέσω της ενθάρρυνσης της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σχολικής και προσχολικής εκπαίδευσης με την επιχορήγηση σχολικών συμπράξεων και δράσεων διακρατικής κινητικότητας μαθητών και εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και δραστηριοτήτων ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης εκπαιδευτικών. Επίσης, υποστηρίζει τους νέους ώστε να αποκτήσουν συνείδηση της ποικιλομορφίας των ευρωπαϊκών πολιτισμών, καθώς και γνώσεις και δεξιότητες απαραίτητες για την προσωπική τους ανάπτυξη, τη μελλοντική εργασιακή τους απασχόληση και τη δραστηριοποίησή τους ως ενεργών πολιτών.

Οι επιχειρησιακοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- βελτίωση της ποιότητας και ποσοτική αύξηση της κινητικότητας που αφορά μαθητές και εκπαιδευτικό προσωπικό στα διάφορα κράτη μέλη·
- βελτίωση της ποιότητας και ποσοτική αύξηση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ σχολείων από διαφορετικά κράτη μέλη, κατά τρόπον ώστε τουλάχιστον 3.000.000 μαθητές να συμμετάσχουν σε κοινές εκπαιδευτικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του προγράμματος·
- ενθάρρυνση της εκμάθησης σύγχρονων ξένων γλωσσών·
- υποστήριξη της ανάπτυξης καινοτόμου περιεχομένου, υπηρεσιών, παιδαγωγικών μεθόδων και πρακτικής για τη δια βίου μάθηση με βάση τις ΤΠΕ·
- ενίσχυση της ποιότητας και της Ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης των δασκάλων·
- υποστήριξη βελτιώσεων στις παιδαγωγικές προσεγγίσεις και στη διαχείριση των σχολείων.

Το Comenius υποστηρίζει διάφορες δράσεις συνεργασίας μεταξύ όλων όσων δραστηριοποιούνται στη σχολική εκπαίδευση στην Ευρώπη:

- Οι [Συμπράξεις Comenius Regio](#) χρηματοδοτούν την περιφερειακή συνεργασία στη σχολική εκπαίδευση και προωθούν την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών μεταξύ των αρχών περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη. Σκοπός τους είναι να βοηθήσουν τις αρχές περιφερειακής ή τοπικής αυτοδιοίκησης που είναι αρμόδιες για τη σχολική εκπαίδευση να βελτιώσουν τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες για τα παιδιά σχολικής ηλικίας.
- Τα [Πολυμερή Σχέδια Comenius](#) αναλαμβάνονται από ομίλους ιδρυμάτων που συνεργάζονται για να βελτιώσουν την αρχική ή ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτικών και άλλων κατηγοριών προσωπικού της σχολικής εκπαίδευσης ώστε να αναπτύξουν στρατηγικές ή να ανταλλάξουν εμπειρίες για να βελτιωθεί η ποιότητα διδασκαλίας και μάθησης στην τάξη.
- Τα [Πολυμερή Δίκτυα Comenius](#) προωθούν τη δικτύωση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οργανισμών. Έχουν σχεδιασθεί για να προωθήσουν την ευρωπαϊκή συνεργασία και την καινοτομία σε συγκεκριμένους θεματικούς τομείς ιδιαίτερης σημασίας για τη σχολική εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό πλαίσιο.
- Τα [Συνοδευτικά Μέτρα COMENIUS](#) στοχεύουν στην υποστήριξη διάφορων δραστηριοτήτων οι οποίες, αν και δεν είναι επιλέξιμες στο βασικό πλαίσιο του Προγράμματος Comenius, συμβάλουν σαφώς στην επίτευξη των στόχων του.
- Το [eTwinning](#) είναι μια [ηλεκτρονική πλατφόρμα](#), η οποία δεν χρηματοδοτεί σχέδια, αλλά προωθεί τη σχολική συνεργασία στην Ευρώπη, μέσω της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), παρέχοντας υποστήριξη, εργαλεία και υπηρεσίες, προκειμένου να διευκολύνουν τα σχολεία να διαμορφώσουν βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες συνεργασίες σε οποιοδήποτε μάθημα.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/index_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/llp/index_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

UNION OF CYPRUS MUNICIPALITIES

ERASMUS

Το ERASMUS, αποτελεί την ναυαρχίδα των προγραμμάτων εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προώθηση της κινητικότητας και της συνεργασίας στην Ανώτατη εκπαίδευση σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το Πρόγραμμα ERASMUS δίνει την ευκαιρία σε φοιτητές, καθηγητές και προσωπικό Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης να μετακινηθούν στην Ευρώπη για να σπουδάσουν, να κάνουν πρακτική άσκηση ή να διδάξουν και να επιμορφωθούν αντίστοιχα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία. Ακόμα και στελέχη του επιχειρηματικού κόσμου που καλούνται από Ιδρύματα Ανωτάτης Εκπαίδευσης για να διδάξουν στο εξωτερικό μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσω του Προγράμματος.

Οι ατομικές υποτροφίες δίδονται μέσω των [Εθνικών Οργάνων](#), ενώ για τις ακόλουθες κεντρικές δράσεις του Erasmus, που αποσκοπούν στην υποστήριξη σχεδίων συνεργασίας, τη διαχείριση την έχει ο EACEA:

- Τα [πολυμερή σχέδια Erasmus](#) παρέχουν υποστήριξη για τη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και μεταξύ των εν λόγω ιδρυμάτων και άλλων συναφών ενδιαφερόμενων συμμετεχόντων. Οι αιτούντες πρέπει να επιλέξουν μία από τις ακόλουθες προτεραιότητες: 1) Συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεων. 2) Κοινωνική διάσταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. 3) Στρατηγικές κινητικότητας και άρση εμποδίων στην κινητικότητα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. 4) Υποστήριξη στην ατζέντα εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. 5) Υποστήριξη στην ατζέντα εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης:
- Τα [ακαδημαϊκά δίκτυα Erasmus](#) έχουν σχεδιαστεί για να προωθήσουν την ευρωπαϊκή συνεργασία και την καινοτομία σε συγκεκριμένους θεματικούς τομείς. Συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μέσω του προσδιορισμού και της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής διάστασης εντός ενός δεδομένου ακαδημαϊκού κλάδου, της προώθησης της καινοτομίας και της ανταλλαγής μεθοδολογιών και καλών πρακτικών.
- Τα [Συνοδευτικά Μέτρα ERASMUS](#) έχουν ως στόχο την υποστήριξη διάφορων δραστηριοτήτων οι οποίες, αν και δεν είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του κύριου Προγράμματος Erasmus, συνεισφέρουν εμφανώς ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του. Τα σχέδια πρέπει να είναι καινοτόμα, αυτόνομα και θα πρέπει να έχουν ως στόχο τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, την υλοποίηση της κινητικότητας Erasmus, τη διάδοση των αποτελεσμάτων των σχεδίων, την προώθηση διατομεακών συνεργειών μεταξύ των δράσεων του Προγράμματος διά Βίου Μάθηση κα.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/lip/erasmus/index_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/lip/erasmus/erasmus_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/lip/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/lip/funding/2013/index_en.php

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Leonardo da Vinci

Το Πρόγραμμα Leonardo da Vinci ξεκίνησε το 1995 και απευθύνεται σε φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Σκοπός του προγράμματος είναι η αύξηση της ποιότητας, της ελκυστικότητας και της επίδοσης των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τη βελτίωση των συστημάτων διαφάνειας, πληροφόρησης και επαγγελματικού προσανατολισμού, την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων.

Το πρόγραμμα έχει ιδιαίτερη συμβολή στην ανάπτυξη και δοκιμή του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) και την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων.

Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- Υποστήριξη των ατόμων σε δραστηριότητες κατάρτισης για την απόκτηση και τον εμπλουτισμό γνώσεων, δεξιοτήτων και προσόντων που διευκολύνουν την προσωπική εξέλιξη, την απασχολησιμότητα και τη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας,
- Υποστήριξη ποιοτικών βελτιώσεων και καινοτομιών στα συστήματα και στις πρακτικές της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης,
- Ενίσχυση της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και της κινητικότητας για τους εργοδότες, τους αυτοαπασχολούμενους και η διευκόλυνση της κινητικότητας των μαθητευομένων.

Το πρόγραμμα Leonardo da Vinci εμπεριέχει και χρηματοδοτεί τις ακόλουθες δράσεις:

- [Κινητικότητα για άτομα σε αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση \(Initial Vocational Training-IVT\)](#) που απευθύνεται σε μαθητευόμενους, μαθητές επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε τμήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε επίπεδο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- [Κινητικότητα για άτομα σε συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση \(People in Labour Market-PLM\)](#) που απευθύνεται σε ανέργους, εργαζομένους, αυτοαπασχολούμενους, εργοδότες και γενικότερα άτομα τα οποία αποτελούν μέρος του εργατικού δυναμικού.
- [Κινητικότητα για τους επαγγελματίες/εκπαιδευτές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης \(Vocational and Educational Training Professionals-VETPRO\)](#) που απευθύνεται σε καθηγητές δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού, εργασιακούς συμβούλους, στελέχη διαχείρισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού σε επιχειρήσεις, κ.α.), οι οποίοι παρακολουθούν συμβατά με την ειδικότητά τους προγράμματα κατάρτισης σε μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα.
- [Πιστοποιητικό Κατάρτισης \(Mobility Certificate\)](#) που απονέμεται κατόπιν αξιολόγησης σε φορείς που έχουν υλοποιήσει προγράμματα κινητικότητας, των οποίων το περιεχόμενο θεωρείται εξαιρετικής ποιότητας, τόσο ως προς το σχεδιασμό, τη διοικητική και οικονομική παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος κατάρτισης όσο και ως προς την επιχειρησιακή επάρκεια του φορέα.
- [Προπαρασκευαστικές Επισκέψεις \(Preparatory Visits\)](#) που αφορούν επίσκεψη ενός ατόμου (ή δύο ατόμων σε ειδικές περιπτώσεις) του φορέα αποστολής σε ένα ή δύο μελλοντικά ιδρύματα-εταίρους υποδοχής, προκειμένου να σχεδιάσουν από κοινού ένα σχέδιο αποκεντρωμένων ή κεντρικών δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Leonardo da Vinci.

- [Ανάπτυξη καινοτομίας \(Development of innovation\)](#) που αποσκοπεί στη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την παραγωγή καινοτόμων προσεγγίσεων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, όπως εκπαιδευτικό υλικό, μαθήματα και μεθοδολογίες.
- [Πολυμερή Σχέδια Μεταφοράς Καινοτομίας \(Transfer of Innovation\)](#) για τη διάχυση των πλέον ελπιδοφόρων εξελίξεων.
- [Θεματικά δίκτυα \(Thematic networks\)](#) για συνεργασία σε θέματα προτεραιότητας.
- [Συνοδευτικά μέτρα \(Accompanying measures\)](#) για την προώθηση των αποτελεσμάτων άλλων έργων του προγράμματος.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/leonardo/index_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/llp/leonardo/leonardo_da_vinci_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Grundtvig

Μέσω του Προγράμματος Grundtvig η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιχορηγεί δράσεις για την προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας, της ποιότητας, της καινοτομίας και της ευρωπαϊκής διάστασης σε όλους τους τομείς εκπαίδευσης ενηλίκων.

Το Πρόγραμμα Grundtvig απευθύνεται σε κάθε ίδρυμα /οργανισμό που δραστηριοποιείται στην εκπαίδευση ενηλίκων (ανεξαρτήτως αν ανήκει στην τυπική, μη τυπική ή άτυπη εκπαίδευση), καθώς και στο προσωπικό και τους εκπαιδευόμενους των φορέων εκπαίδευσης ενηλίκων.

Ειδικούς στόχους του προγράμματος αποτελούν η ανταπόκριση στην εκπαιδευτική πρόκληση του γηράσκοντος πληθυσμού της Ευρώπης και η παροχή μαθησιακών ευκαιριών σε ενήλικες για βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους.

Οι επιχειρησιακοί στόχοι του προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

- Βελτίωση της ποιότητας και της προσβασιμότητας σε προγράμματα κινητικότητας σε όλη την Ευρώπη, για άτομα που ασχολούνται με την εκπαίδευση ενηλίκων και αύξηση της συμμετοχής τους, με στόχο την κινητικότητα τουλάχιστον 7.000 ατόμων ανά έτος μέχρι το 2013
- Βελτίωση της ποιότητας και αύξηση του αριθμού των συμπράξεων μεταξύ οργανισμών που συμμετέχουν στην εκπαίδευση ενηλίκων σε ολόκληρη την Ευρώπη.
- Υποστήριξη προς άτομα από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο κοινωνικής περιθωριοποίησης, ιδιαίτερα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και σε όσους εγκατέλειψαν τις σπουδές τους χωρίς να κατορθώσουν να αποκτήσουν τα βασικά εφόδια, με απώτερο στόχο να τους δοθούν εναλλακτικές ευκαιρίες πρόσβασης στην εκπαίδευση ενηλίκων.
- Διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων πρακτικών στην εκπαίδευση ενηλίκων και μεταφορά τους, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς εμπειρίας από μια συμμετέχουσα χώρα σε μια άλλη.
- Υποστήριξη της ανάπτυξης καινοτόμου περιεχομένου, υπηρεσιών, παιδαγωγικών και πρακτικών στη δια βίου μάθηση, μέσω των τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ICT).
- Βελτίωση των παιδαγωγικών προσεγγίσεων και της διοίκησης των οργανισμών που παρέχουν εκπαίδευση ενηλίκων.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/grundtvig/index_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/llp/grundtvig/grundtvig_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Δια Βίου Μάθηση – Εγκάρσιο Πρόγραμμα (Lifelong Learning - Transversal Programme)

Οι ειδικοί στόχοι του εγκαρσίου προγράμματος είναι:

- προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας σε τομείς που καλύπτουν δύο ή περισσότερα τομιακά επί μέρους προγράμματα·
- προώθηση της ποιότητας και της διαφάνειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών.

Το εγκάρσιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες τέσσερις βασικές δραστηριότητες στον τομέα της διά βίου μάθησης: συνεργασία και καινοτομία στον τομέα των πολιτικών, προώθηση της εκμάθησης γλωσσών, ανάπτυξη καινοτόμου περιεχομένου, υπηρεσιών, παιδαγωγικών μεθόδων και πρακτικής με βάση τις ΤΠΕ, και διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος ή προηγούμενων σχετικών προγραμμάτων καθώς και ανταλλαγή καλών πρακτικών.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/structure/transversal_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/llp/index_en.php

Το εγκάρσιο πρόγραμμα καλύπτει τέσσερις τύπους δραστηριοτήτων:

Βασική Δραστηριότητα 1 - Συνεργασία σε Θέματα Πολιτικής και Καινοτομίας (Policy cooperation and innovation)

(α) Επισκέψεις μελέτης για ειδικούς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και για αρμόδιους για τη λήψη αποφάσεων (κινητικότητα)

Η συγκεκριμένη δράση εστιάζεται στην προώθηση πνεύματος αλληλοδιδασκαλίας μεταξύ ομοτίμων, δηλαδή στην παρατήρηση, στις ανταλλαγές και στην αμοιβαία μάθηση σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος σε επίπεδο ΕΕ. Η δράση αυτή ενθαρρύνει την εξέταση σχετικών θεμάτων και αναπτύσσει ποιοτικές προσεγγίσεις, με την παράλληλη προώθηση της διαφάνειας στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δίνεται στην αύξηση της συμμετοχής των αρμόδιων για τη χάραξη πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων.

(β) Πολυμερή σχέδια

- Στήριξη για διεθνικά σχέδια συνεργασίας με στόχο την ανάπτυξη μέτρων διά βίου μάθησης για την ενσωμάτωση των Ρομά.
- Δίκτυα.
  - ο Προώθηση στρατηγικών διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων διαδρομών μεταξύ των διάφορων τομέων της εκπαίδευσης και κατάρτισης.
  - ο Στήριξη σε δραστηριότητες δικτύου με στόχο την ευαισθητοποίηση για τις πλέον επιτυχημένες εμπειρίες στην κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομά, περιλαμβανομένων πολιτισμικών, γλωσσικών και κοινωνικών πτυχών.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/structure/policy_en.html

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc92_en.htm

http://eacea.ec.europa.eu/llp/ka1/policy_cooperation_innovation_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Βασική Δραστηριότητα 2 – Γλώσσες (Languages)

Οι γλωσσικές δεξιότητες είναι απαραίτητες για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας, του διαπολιτισμικού διαλόγου και της κοινωνικής συνοχής, καθώς και για την προώθηση της προσωπικής ανάπτυξης. Δημιουργούν ευκαιρίες ανακάλυψης άλλων αξιών, πεπειθήσεων και συμπεριφορών. Στο στρατηγικό πλαίσιο «ΕΚ 2020»⁸⁶, η βελτίωση της εκμάθησης γλωσσών θεωρείται προτεραιότητα για τη βελτίωση της ποιότητας και της αποδοτικότητας της εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη.

Οι γλωσσικές δεξιότητες είναι επίσης απαραίτητες για την κινητικότητα των ευρωπαίων πολιτών και των επιχειρήσεων. Οι πρακτικές γλωσσικές και διαπολιτισμικές δεξιότητες είναι καθοριστικής σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη και τη βελτίωση των θέσεων απασχόλησης, καθώς βελτιώνουν την απασχολησιμότητα και βοηθούν τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά άλλες επιχειρήσεις στην παγκόσμια αγορά.

- **Πολυμερή σχέδια:** Τα πολυμερή εγκάρσια σχέδια πρέπει να εξετάζουν τουλάχιστον δύο από τους τέσσερις εκπαιδευτικούς τομείς που καλύπτονται από τα τομεακά προγράμματα του προγράμματος για τη διά βίου μάθηση. Τα σχέδια συμβάλλουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τα πλεονεκτήματα της εκμάθησης γλωσσών και τον πολυγλωσσικό χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος τους είναι η προώθηση της πρόσβασης σε πόρους εκμάθησης γλωσσών, καθώς και η ανάπτυξη και διάδοση υλικού και μέσων εκμάθησης γλωσσών για δοκιμή της εκμάθησης γλωσσών. Ανάλογα με την περίπτωση, χρησιμοποιούν το κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τις γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- **Δίκτυα:** Τα εγκάρσια δίκτυα συμβάλλουν στην εφαρμογή γλωσσικών πολιτικών στην Ευρώπη. Προωθούν την εκμάθηση γλωσσών και τη γλωσσική πολυμορφία, υποστηρίζουν την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με καινοτόμους τεχνικές και ορθές πρακτικές, ιδίως μεταξύ των αρμοδίων λήψης αποφάσεων και των βασικών επαγγελματιών του τομέα της εκπαίδευσης, και προσαρμόζουν και διαδίδουν τα προϊόντα προγενέστερων σχεδίων σε δυνητικούς τελικούς χρήστες (δημόσιες αρχές, επαγγελματίες, επιχειρήσεις, φοιτητές γλωσσών κ.λπ.). Με τον τρόπο αυτό συμβάλλουν στις μακροπρόθεσμες αλλαγές των εκπαιδευτικών συστημάτων.
- **Άλλες πρωτοβουλίες,** συμπεριλαμβανομένης της προώθησης, του marketing, της διαφήμισης και των εκστρατειών ενημέρωσης, καθώς και συνέδρια, μελέτες και με την ανάπτυξη στατιστικών δεικτών στον τομέα της εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας

Οι προτεραιότητες για τις δράσεις καθορίζονται σε ετήσια βάση και οι πρωτοβουλίες είναι ανοικτές σε κάθε οργανισμό ή ίδρυμα που εργάζεται σε αυτούς τους τομείς. Κάθε γλώσσα (παγκοσμίως) είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση στο πλαίσιο αυτών των πολυμερών σχεδίων και δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών περιφερειακών ή μειονοτικών γλωσσών.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/structure/language_en.html

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc94_en.htm

http://eacea.ec.europa.eu/llp/ka2/languages_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):
http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:
http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Βασική Δραστηριότητα 3 – Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) (Information and Communications Technologies)

Η προώθηση των ΤΠΕ για τη μάθηση αποτελεί στόχο του προγράμματος Δια Βίου Μάθηση γενικώς, και ιδίως των επιμέρους προγραμμάτων Comenius, Erasmus, Grundtvig και Leonardo. Η βασική δραστηριότητα «ΤΠΕ» συμπληρώνει τα προγράμματα αυτά, καλύπτοντας τις ΤΠΕ για τις μαθησιακές ανάγκες σε δύο ή περισσότερους από τους σχετικούς τομείς.

Εστιάζεται στη δυναμική των ΤΠΕ ως καταλύτη της κοινωνικής και εκπαιδευτικής καινοτομίας και αλλαγής. Αντικείμενό της δεν είναι η τεχνολογία αλλά οι τρόποι βελτίωσης της μαθησιακής διαδικασίας μέσω των ΤΠΕ (π.χ. καινοτομία στις παιδαγωγικές μεθόδους και στις προσεγγίσεις μάθησης· επανένταξη ατόμων που εγκατέλειψαν το σχολείο· ενσωμάτωση ευκαιριών τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης· ευέλικτη διά βίου μάθηση για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και του κοινωνικοοικονομικού διαχωρισμού).

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:
http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/structure/ict_en.html
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc96_en.htm
http://eacea.ec.europa.eu/llp/ka3/information_communication_technologies_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:
http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):
http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:
http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Βασική Δραστηριότητα 4 – Διάδοση και Αξιοποίηση Αποτελεσμάτων (Dissemination and exploitation of results)

Η βασική δραστηριότητα «Διάδοση και αξιοποίηση αποτελεσμάτων» απηχεί την αυξανόμενη συνειδητοποίηση, τόσο από τους αρμοδίους για τη χάραξη πολιτικής όσο και από τους επαγγελματίες του κλάδου, της αναγκαιότητας εξασφάλισης μέγιστου αντικτύπου από τα σχέδια και τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ για τη στήριξη της νέας στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την υλοποίηση του στρατηγικού πλαισίου «ΕΚ 2020».

Πρωταρχικός στόχος της βασικής δραστηριότητας 4, συνεπώς, είναι να συμβάλει στη δημιουργία ενός πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων σε τοπικό, τομεακό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, σε συνέργεια με δραστηριότητες επικοινωνίας. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας βασικής δραστηριότητας συμπληρώνουν τις δράσεις για τη διάδοση και την αξιοποίηση συγκεκριμένων αποτελεσμάτων στο πλαίσιο των τομεακών προγραμμάτων και άλλων βασικών δραστηριοτήτων.

Για το τελευταίο έτος του προγράμματος διά βίου μάθησης, η εν λόγω δράση θα επικεντρωθεί στην καταγραφή και την άντληση διδαγμάτων από τα 7 έτη εφαρμογής του προγράμματος, καθώς και στην ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων του. Τα σχέδια στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα πρέπει να προτείνουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε δύο ή περισσότερους διαφορετικούς τομείς του προγράμματος διά βίου μάθησης.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/structure/valorisation_en.html

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc98_en.htm

http://eacea.ec.europa.eu/llp/ka4/dissemination_exploitation_results_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/llp/funding/2013/index_en.php

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Jean Monnet

Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος Jean Monnet είναι:

- η παρότρυνση δραστηριοτήτων διδασκαλίας, έρευνας και προβληματισμού στον τομέα των σπουδών ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·
- η υποστήριξη ενός κατάλληλου φάσματος ιδρυμάτων και ενώσεων, που εστιάζο-νται σε ζητήματα σχετικά με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και στην εκπαίδευση και κατάρτιση σε μια ευρωπαϊκή προοπτική.

Οι επιχειρησιακοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- η ενίσχυση της αριστείας στη διδασκαλία, την έρευνα και τον προβληματισμό στις σπουδές για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός και εκτός της Κοινότητας·
- η ανταλλαγή γνώσεων και συνειδητοποίηση, από τους ειδικευμένους πανεπιστημιακούς και τους ευρωπαίους πολίτες γενικότερα, όσον αφορά θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·
- η υποστήριξη βασικών ευρωπαϊκών ιδρυμάτων που ασχολούνται με θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·
- η υποστήριξη ευρωπαϊκών θεσμών και ενώσεων υψηλής ποιότητας που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc88_en.htm

http://eacea.ec.europa.eu/llp/jean_monnet/jean_monnet_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

http://ec.europa.eu/education/jean-monnet/doc609_en.htm

Tempus IV

Γενικός στόχος του προγράμματος είναι η υποστήριξη του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις γειτονικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Το πρόγραμμα Tempus προωθεί την θεσμική συνεργασία και επικεντρώνεται στη μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμό των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις χώρες εταίρους. Συμβάλλει σε ένα χώρο συνεργασίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που περιλαμβάνει την ΕΕ και χώρες εταίρους σε ευρύτερη γειτνίαση. Ειδικότερα, το πρόγραμμα συμβάλλει στην προώθηση της εθελοντικής σύγκλισης με τις εξελίξεις της ΕΕ στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που απορρέουν από την στρατηγική της «Ευρώπης 2020», από το Στρατηγικό Πλαίσιο για την Ευρωπαϊκή Συνεργασία στην Εκπαίδευση και την Κατάρτιση («ΕΚ 2020») και τη διαδικασία της Μπολόνια.

Τα δύο κύρια μέσα για τη συνεργασία στο πλαίσιο του προγράμματος Tempus είναι τα ακόλουθα:

- κοινά σχέδια: σχέδια με ανιούσα προσέγγιση που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση σε θεσμικό (πανεπιστημιακό) επίπεδο. Τα κοινά σχέδια αποσκοπούν στη μεταφορά γνώσης ανάμεσα στα πανεπιστήμια, στους οργανισμούς και στους φορείς της ΕΕ και των χωρών εταίρων καθώς και μεταξύ διαφόρων οντοτήτων από τις χώρες εταίρους, εφόσον ενδείκνυται·
- διαρθρωτικά μέτρα: σχέδια που επιδιώκουν να συμβάλουν στην ανάπτυξη και τη μεταρρύθμιση των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε χώρες εταίρους καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας και της συνάφειάς τους και στην αύξηση της εθελοντικής σύγκλισής τους με τις εξελίξεις στην ΕΕ. Τα διαρθρωτικά μέτρα αφορούν παρεμβάσεις που προορίζονται για την υποστήριξη της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του στρατηγικού πλαισίου ανάπτυξης σε εθνικό επίπεδο.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/tempus_en.htm

http://eacea.ec.europa.eu/tempus/programme/about_tempus_en.php

http://eacea.ec.europa.eu/tempus/index_en.php

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://eacea.ec.europa.eu/tempus/tools/contacts_eu_member_states_en.php

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/tempus/index_en.php

Erasmus Mundus

Το Erasmus Mundus είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα συνεργασίας και κινητικότητας που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης και την προώθηση του διαλόγου και της κατανόησης μεταξύ λαών και πολιτισμών μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες. Στόχοι του προγράμματος Erasmus Mundus είναι η βελτίωση της ποιότητας της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης, η προώθηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως κέντρου αριστείας μάθησης ανά τον κόσμο και η προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με Τρίτες Χώρες, όπως επίσης και η ανάπτυξη των Τρίτων Χωρών στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα Erasmus Mundus παρέχει υποστήριξη σε:

- ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης που επιθυμούν να υλοποιήσουν κοινά προγράμματα μεταπτυχιακού ή διδακτορικού επιπέδου ([Δράση 1](#)) ή να διαμορφώσουν συμπράξεις συνεργασίας με αντίστοιχα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης από ευρωπαϊκές και συγκεκριμένες τρίτες χώρες ([Δράση 2](#))
- φοιτητές, ερευνητές και ακαδημαϊκό προσωπικό που επιθυμούν να διανύσουν περίοδο σπουδών / έρευνας / διδασκαλίας στο πλαίσιο των ανωτέρω αναφερόμενων κοινών προγραμμάτων ή συμπράξεων συνεργασίας ([Δράση 1](#) και [Δράση 2](#))
- οποιοδήποτε οργανισμό που δραστηριοποιείται στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και επιθυμεί να αναπτύξει σχέδια που στοχεύουν στην βελτίωση της ελκυστικότητας, του προφίλ, της προβολής και της εικόνας της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης σε παγκόσμιο επίπεδο ([Δράση 3](#)).

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/index_en.html

<http://eacea.ec.europa.eu/static/en/mundus/index.htm>

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/national-structures_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/call_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

Νεολαία εν δράσει (Youth In Action)

Το πρόγραμμα Νεολαία εν δράσει αποσκοπεί να παράσχει στους νέους ευκαιρίες για ομαδικές ανταλλαγές και εθελοντική εργασία, καθώς και να ενισχύσει τη συνεργασία και να στηρίξει ένα φάσμα δραστηριοτήτων στον τομέα της νεολαίας. Αποσκοπεί επίσης στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων στη δημόσια ζωή, ιδίως των νέων με λιγότερες ευκαιρίες και εκείνων με αναπηρία, καθώς και του πνεύματος πρωτοβουλίας τους, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργικότητάς τους.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην:

- προώθηση της ενεργού συμμετοχής των νέων ως πολιτών γενικότερα και ως ευρωπαίων πολιτών ειδικότερα·
- ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της ανεκτικότητας μεταξύ των νέων, ιδίως με σκοπό να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- ενίσχυση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των νέων σε διάφορες χώρες·
- βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων που υποστηρίζουν τις δραστηριότητες των νέων και ανάπτυξη των δυνατοτήτων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στον τομέα της νεολαίας·
- ανάπτυξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας.

Στην προοπτική αυτή, το πρόγραμμα ορίζει γενικούς και ειδικούς στόχους που υλοποιούνται μέσω πέντε δράσεων:

- [Δράση 1 - Νεολαία για την Ευρώπη](#)
- [Δράση 2 - Ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία](#)
- [Δράση 3- Νεολαία στον κόσμο](#)
- [Δράση 4 - Συστήματα υποστήριξης των νέων](#)
- [Δράση 5 - Υποστήριξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας](#)

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/youth/youth-in-action-programme/doc74_en.htm

http://eacea.ec.europa.eu/youth/programme/index_en.htm

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://ec.europa.eu/youth/orphans/contact-list_en.htm?cs_mid=152#sectNAS

http://ec.europa.eu/youth/youth/doc152_en.htm

Ή με τον:

Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

http://ec.europa.eu/youth/orphans/contact-list_en.htm?cs_mid=152

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες:

http://eacea.ec.europa.eu/youth/programme/index_en.htm

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/calls/grants_en.html

Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη - 7ο ΠΠ (7th FP)

Η πλήρης ονομασία του 7ου ΠΠ είναι έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη. Θα διαρκέσει επτά χρόνια, από το 2007 έως το 2013. Το πρόγραμμα διαθέτει συνολικό προϋπολογισμό άνω των € 50 δισ. Το ποσό αυτό συνιστά σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο πρόγραμμα-πλαίσιο, το 6ο ΠΠ (αύξηση 41 % σε τιμές 2004, 63 % σε τρέχουσες τιμές), γεγονός που αντικατοπτρίζει την υψηλή προτεραιότητα της έρευνας στην Ευρώπη. Πράγματι, το 7ο ΠΠ αποτελεί βασικό εργαλείο στην αντιμετώπιση των αναγκών της Ευρώπης όσον αφορά σε θέσεις εργασίας και ανταγωνισμό, και στη διατήρηση της ηγετικής θέσης στην παγκόσμια οικονομία της γνώσης. Τα χρήματα (στο μεγαλύτερο ποσοστό) θα διατεθούν σε επιχορηγήσεις προς ερευνητικούς φορείς σε ολόκληρη την Ευρώπη και εκτός αυτής, για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης. Οι επιχορηγήσεις διατίθενται βάσει προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων και κατόπιν εξέτασης από ομότιμους κριτές, με ισχυρό ανταγωνισμό. Για να είναι συμπληρωματικές στα εθνικά ερευνητικά προγράμματα, οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το 7ο ΠΠ οφείλουν να διαθέτουν «ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία». Ένας βασικός παράγοντας της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας είναι η διεθνικότητα πολλών δραστηριοτήτων: τα ερευνητικά έργα εκτελούνται από κοινοπραξίες με εταιρείες προερχόμενες από διαφορετικές χώρες, ευρωπαϊκές και άλλες· οι υποτροφίες στο 7ο ΠΠ προϋποθέτουν κινητικότητα εκτός εθνικών συνόρων. Μάλιστα, πολλές ερευνητικές προκλήσεις (π.χ. η έρευνα σύντηξης κ.λπ.), είναι τόσο περίπλοκες που μόνο σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορούν να αντιμετωπιστούν. Ωστόσο, στο 7ο ΠΠ περιέχεται μια νέα δράση για «μεμονωμένες ομάδες» χωρίς υποχρέωση για διεθνική συνεργασία. Στην περίπτωση αυτή, η «ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία» έγκειται στην αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των επιστημόνων στη στοιχειώδη έρευνα «αιχμής» από το εθνικό στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Το 7ο ΠΠ είναι ο φυσικός διάδοχος του προηγούμενου προγράμματος, του 6ου ΠΠ, και είναι το αποτέλεσμα πολυετών διαβουλεύσεων με την ερευνητική κοινότητα από τον δημόσιο αλλά και τον ιδιωτικό τομέα, με οικονομικούς παράγοντες αλλά και φορείς χάραξης πολιτικής στην Ευρώπη. Το 7ο ΠΠ είναι εξίσου μεγαλύτερο και εκτενέστερο από τους προκατόχους του. Είναι ακόμα πιο ευέλικτο, με αρκετά απλοποιημένες διαδικασίες. Τα προγράμματα-πλαίσια για την έρευνα έχουν δύο βασικούς στρατηγικούς στόχους:

- να ενισχύσουν την επιστημονική και την τεχνολογική βάση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, και
- να ενθαρρύνουν την ανταγωνιστικότητά της διεθνώς, με παράλληλη προώθηση της έρευνας που υποστηρίζει τις πολιτικές της ΕΕ.

Στο 7ο ΠΠ μπορεί να συμμετέχει ένα ευρύ φάσμα οργανισμών και ατόμων:

- ερευνητικές ομάδες σε πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα·
- εταιρείες που σκοπεύουν να καινοτομήσουν·
- μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)·
- ενώσεις ή όμιλοι ΜΜΕ·
- φορείς δημόσιας ή κρατικής διοίκησης (τοπικής, περιφερειακής ή εθνικής)·
- πρωτόπειροι ερευνητές (μεταπτυχιακοί φοιτητές)·
- έμπειροι ερευνητές·
- ιδρύματα που συντηρούν ερευνητικές υποδομές διεθνικού ενδιαφέροντος·
- οργανισμοί και ερευνητές από τρίτες χώρες·
- διεθνείς οργανισμοί·
- οργανισμοί της κοινωνίας των πολιτών.

Το 7^ο ΠΠ υλοποιείται μέσω της χρήσης διαφόρων μηχανισμών χρηματοδότησης. Αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

- Τα **συνεργατικά έργα** είναι ερευνητικά έργα με σαφώς προσδιορισμένους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους και συγκεκριμένα αναμενόμενα αποτελέσματα (όπως είναι η ανάπτυξη νέας γνώσης ή τεχνολογίας για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας). Πραγματοποιούνται από κοινοπραξίες που απαρτίζονται από συμμετέχοντες από διαφορετικές χώρες, και από τις επιχειρήσεις και τα πανεπιστήμια.
- Ο μηχανισμός χρηματοδότησης **δίκτυα αριστείας** σχεδιάστηκε για ερευνητικά ιδρύματα που επιθυμούν να συνδυάσουν και να ενοποιήσουν λειτουργικά ένα σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων και των ικανοτήτων τους σε ένα δεδομένο πεδίο, με σκοπό τη δημιουργία στο πεδίο αυτό ενός ευρωπαϊκού «εικονικού κέντρου για την έρευνα». Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από την εφαρμογή ενός «κοινού προγράμματος δραστηριοτήτων» που βασίζεται στην ενοποιημένη και συμπληρωματική χρήση πόρων από ολόκληρες ερευνητικές μονάδες, τμήματα, εργαστήρια ή μεγάλες ομάδες. Η υλοποίηση αυτού του Κοινού Προγράμματος Δραστηριοτήτων θα απαιτήσει την επίσημη δέσμευση εκ μέρους των οργανισμών που ενοποιούν μέρος των πόρων και των δραστηριοτήτων τους.
- **Δράσεις συντονισμού και στήριξης:** Πρόκειται για δράσεις που δεν καλύπτουν την έρευνα αυτή καθαυτή, αλλά το συντονισμό και τη δικτύωση έργων, προγραμμάτων και πολιτικών. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει για παράδειγμα:
  - δραστηριότητες συντονισμού και δικτύωσης, διάδοση και χρήση της γνώσης
  - δραστηριότητες όπως μελέτες ή ομάδες εμπειρογνομόνων που επικουρούν την εφαρμογή του ΠΠ
  - στήριξη για διεθνική πρόσβαση σε μείζονες ερευνητικές υποδομές
  - δράσεις για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ, της κοινωνίας των πολιτών και των δικτύων αυτών
  - στήριξη για συνεργασία με άλλους ευρωπαϊκούς ερευνητικούς μηχανισμούς (π.χ. «έρευνα αιχμής»).
- **Μεμονωμένα έργα:** Έργα που υλοποιούνται από μεμονωμένες εθνικές ή πολυεθνικές ερευνητικές ομάδες, με επικεφαλής έναν «κύριο ερευνητή», και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ).
- **Υποστήριξη της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών:** Κατάρτιση και επαγγελματική εξέλιξη για ερευνητές από ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους ερευνητικούς εταίρους αυτής, μέσα από ένα φάσμα δράσεων στήριξης που πήραν το όνομα τους από την Marie Curie.
- **Έρευνα προς όφελος συγκεκριμένων ομάδων – ιδίως ΜΜΕ:** Ερευνητικά έργα και έργα τεχνολογικής ανάπτυξης όπου το μεγαλύτερο μέρος της έρευνας υλοποιείται από φορείς όπως πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα ή άλλες νομικές οντότητες, προς όφελος συγκεκριμένων ομάδων, ιδίως των ΜΜΕ ή των οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών και των δικτύων αυτών.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

http://ec.europa.eu/research/fp7/home_en.html

http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm?pg=understanding

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://www.cordis.europa.eu/fp7/ncp_en.html

Η μία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες υποστήριξης του 7^{ου} ΠΠ:

www.cordis.europa.eu/fp7/get-support_en.html

Θα πρέπει επίσης να επισκεφθείτε την: CORDIS - Υπηρεσία Πληροφοριών Κοινοτικής Έρευνας και Ανάπτυξης, έναν ιστοχώρο πληροφοριών, αφιερωμένο στην ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη (E & A) και τη μεταφοράς τεχνογνωσίας:

http://cordis.europa.eu/guidance/welcome_en.html

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/fp7_calls:efp7_SESSION_ID=cmZyQG LCGIjMzpKLrBr1JqFM15zP6NSnFmQPxnRygTqvgGJLYdlb!2017552818

Τα ειδικά προγράμματα αποτελούν τα πέντε βασικά δομικά στοιχεία του 7ου ΠΠ:

Συνεργασία (Cooperation)

Ο πυρήνας του 7ου ΠΠ, που αντιπροσωπεύει τα δύο τρίτα του συνολικού προϋπολογισμού, είναι το πρόγραμμα Συνεργασία. Ενισχύει τη συνεργατική έρευνα σε ολόκληρη την Ευρώπη και σε άλλες χώρες εταίρους με προγράμματα διεθνικών κοινοπραξιών της βιομηχανίας και των πανεπιστημίων. Η έρευνα θα πραγματοποιηθεί σε δέκα βασικούς θεματικούς τομείς:

- Υγεία
- Τρόφιμα, γεωργία και αλιεία, και βιοτεχνολογία
- Τεχνολογίες πληροφοριών και της επικοινωνίας
- Νανοεπιστήμες, νανοτεχνολογίες, υλικά και νέες τεχνολογίες παραγωγής
- Ενέργεια
- Περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος)
- Μεταφορές (συμπεριλαμβανομένης της αεροναυτικής)
- Κοινωνικοοικονομικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
- Διάστημα
- Ασφάλεια

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://cordis.europa.eu/fp7/cooperation/home_en.html

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://www.cordis.europa.eu/fp7/ncp_en.html

Η μία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες υποστήριξης του 7ου ΠΠ:

www.cordis.europa.eu/fp7/get-support_en.html

Θα πρέπει επίσης να επισκεφθείτε την: CORDIS - Υπηρεσία Πληροφοριών Κοινοτικής Έρευνας και Ανάπτυξης, έναν ιστοχώρο πληροφοριών, αφιερωμένο στην ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη (E & A) και τη μεταφοράς τεχνογνωσίας:

http://cordis.europa.eu/guidance/welcome_en.html

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/fp7_calls:efp7_SESSION_ID=cmZyQG LCGIjMzpKLrBr1JqFM15zP6NSnFmQPxnRygTqvgGJLYdlb!2017552818

Ιδέες (Ideas)

Το πρόγραμμα Ιδέες θα υποστηρίξει την «έρευνα αιχμής» αποκλειστικά στη βάση της επιστημονικής αριστείας. Η έρευνα μπορεί να διεξαχθεί σε οποιονδήποτε τομέα της επιστήμης ή της τεχνολογίας, μεταξύ των οποίων είναι η μηχανική, οι κοινωνικοοικονομικές και οι ανθρωπιστικές επιστήμες. Σε αντίθεση με το πρόγραμμα Συνεργασία, δεν υπάρχει υποχρέωση για συνεργασίες μεταξύ κρατών. Τα έργα υλοποιούνται από «μεμονωμένες ομάδες» με κέντρο έναν «κύριο ερευνητή». Το πρόγραμμα εφαρμόζεται μέσω του νέου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ - www.erc.europa.eu).

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://cordis.europa.eu/fp7/ideas/home_en.html

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://www.cordis.europa.eu/fp7/ncp_en.html

Η μία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες υποστήριξης του 7ου ΠΠ:

www.cordis.europa.eu/fp7/get-support_en.html

Θα πρέπει επίσης να επισκεφθείτε την: CORDIS - Υπηρεσία Πληροφοριών Κοινοτικής Έρευνας και Ανάπτυξης, έναν ιστοχώρο πληροφοριών, αφιερωμένο στην ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη (E & A) και τη μεταφοράς τεχνογνωσίας:

http://cordis.europa.eu/guidance/welcome_en.html

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/fp7_calls:efp7_SESSION_ID=cmZyQG_LCGIjMzpKLrBr1JqFM15zP6NSnFmQPxnRygTqvgGJLYdlb!2017552818

Άνθρωποι (People)

Το πρόγραμμα «Άνθρωποι» παρέχει υποστήριξη για την κινητικότητα και την επαγγελματική εξέλιξη των ερευνητών, τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και διεθνώς. Εφαρμόζεται μέσα από μια σειρά δράσεων Marie Curie, παρέχοντας υποτροφίες και άλλα μέτρα για να βοηθήσει τους ερευνητές να βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους:

- Αρχική κατάρτιση ερευνητών – Δίκτυα Marie Curie
- Εταιρικές σχέσεις και δίοδοι επικοινωνίας μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων
- Συγχρηματοδότηση τοπικών, εθνικών και διεθνών προγραμμάτων κινητικότητας
- Διευρωπαϊκές υποτροφίες
- Διεθνής διάσταση: υποτροφίες εσωτερικού και εξωτερικού, μηχανισμός διεθνούς συνεργασίας, επιχορηγήσεις επανένταξης
- Βραβεία Marie Curie. http://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/index_en.htm

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://cordis.europa.eu/fp7/people/home_en.html

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://www.cordis.europa.eu/fp7/ncp_en.html

Η μία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες υποστήριξης του 7ου ΠΠ:

www.cordis.europa.eu/fp7/get-support_en.html

Θα πρέπει επίσης να επισκεφθείτε την: CORDIS - Υπηρεσία Πληροφοριών Κοινοτικής Έρευνας και Ανάπτυξης, έναν ιστοχώρο πληροφοριών, αφιερωμένο στην ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη (E & A) και τη μεταφοράς τεχνογνωσίας:

http://cordis.europa.eu/guidance/welcome_en.html

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/apply-now/open-calls/index_en.htm

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/fp7_calls:efp7_SESSION_ID=cmZyQG_LCGIjMzpKlRBr1JqFM15zP6NSnFmQPxnRygTqvgGJLYdlb!2017552818

Ικανότητες (Capacities)

Το πρόγραμμα Ικανότητες ενισχύει τις ερευνητικές ικανότητες που χρειάζεται η Ευρώπη αν πρόκειται να καταστεί ακμάζουσα οικονομία με βάση τη γνώση. Καλύπτει τις εξής δραστηριότητες:

- Υποδομές έρευνας
- Έρευνα προς όφελος των ΜΜΕ
- Περιφέρειες της γνώσης
- Ερευνητικό δυναμικό
- Ενσωμάτωση της επιστήμης στον κοινωνικό ιστό
- Ειδικές δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://cordis.europa.eu/fp7/capacities/home_en.html

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://www.cordis.europa.eu/fp7/ncp_en.html

Η μία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες υποστήριξης του 7ου ΠΠ:

www.cordis.europa.eu/fp7/get-support_en.html

Θα πρέπει επίσης να επισκεφθείτε την: CORDIS - Υπηρεσία Πληροφοριών Κοινοτικής Έρευνας και Ανάπτυξης, έναν ιστοχώρο πληροφοριών, αφιερωμένο στην ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη (E & A) και τη μεταφοράς τεχνογνωσίας:

http://cordis.europa.eu/guidance/welcome_en.html

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/fp7_calls:efp7_SESSION_ID=cmZyQG_LCGIjMzpKlRBr1JqFM15zP6NSnFmQPxnRygTqvgGJLYdlb!2017552818

Πυρηνική έρευνα (Nuclear Research)

Το πρόγραμμα για την πυρηνική έρευνα και τις δραστηριότητες κατάρτισης θα συνδυάζει έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη, διεθνή συνεργασία, διάδοση τεχνικών πληροφοριών, και δραστηριότητες εκμετάλλευσης, αλλά και κατάρτιση. Δύο ειδικά προγράμματα έχουν σχεδιαστεί:

- το πρώτο πρόγραμμα περιλαμβάνει: έρευνα για την ενέργεια σύντηξης (συγκεκριμένα του ITER), και πυρηνική σχάση και ακτινοπροστασία·
- το δεύτερο πρόγραμμα καλύπτει τις δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης πυρηνικών αποβλήτων και του περιβαλλοντικού αντίκτυπου, της τεχνικής πυρηνικής ασφάλειας και της υλικής πυρηνικής ασφάλειας. Εκτός από τις άμεσες δράσεις στον πυρηνικό τομέα, το ΚΚΕρ πραγματοποιεί έρευνα σε μια σειρά άλλων τομέων για να προσφέρει επιστημονική και τεχνολογική υποστήριξη στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://cordis.europa.eu/fp7/euratom/home_en.html

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://www.cordis.europa.eu/fp7/ncp_en.html

Η μία από τις υπόλοιπες υπηρεσίες υποστήριξης του 7ου ΠΠ:

www.cordis.europa.eu/fp7/get-support_en.html

Θα πρέπει επίσης να επισκεφθείτε την: CORDIS - Υπηρεσία Πληροφοριών Κοινοτικής Έρευνας και Ανάπτυξης, έναν ιστοχώρο πληροφοριών, αφιερωμένο στην ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη (E & A) και τη μεταφοράς τεχνολογίας:

http://cordis.europa.eu/guidance/welcome_en.html

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/fp7_calls:efp7_SESSION_ID=cmZyQG_LCGijMzpKlRBr1JqFM15zP6NSnFmQPxnRygTavqGJLYdlb!2017552818

Κοινό Κέντρο Ερευνών (Joint Research Centre - JRC)

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) διεξάγει βασική έρευνα και προσφέρει τεχνογνωσία και επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ένας από τους κύριους ρόλους του συνίσταται στην προώθηση των τεχνολογιών που προκύπτουν από τα αποτελέσματα της έρευνας, ώστε να παραχθεί βιομηχανική προστιθέμενη αξία και να προαχθούν οι κοινοτικές πολιτικές στον τομέα της καινοτομίας. Το JRC, που ιδρύθηκε πριν από 43 έτη για να εξασφαλίσει ευρωπαϊκή ειδικευση στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, εξελίχθηκε με την πάροδο του χρόνου σε ένα τεράστιο, πολυδύναμο ερευνητικό ίδρυμα με διαφοροποιημένες δραστηριότητες, πλήρως ενσωματωμένο στην Επιτροπή.

Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτού του ειδικού προγράμματος είναι ότι προτείνει ολοκληρωμένη προσέγγιση της επιστημονικής και τεχνολογικής υποστήριξης των πολιτικών. Με την εν λόγω προσέγγιση αναμένεται να βελτιωθεί, σε πολλά πεδία, η κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ τεχνολογικής ανάπτυξης, επιστημονικών εξελίξεων, καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας, αφενός, και διαφορετικών ρυθμιστικών και πολιτικών προσεγγίσεων, αφετέρου.

Οι δράσεις του JRC διαρθρώνονται με κύριους άξονες τα ακόλουθα θέματα πολιτικής:

- ευημερία στην κοινωνία έντασης γνώσης·
- αλληλεγγύη και υπεύθυνη διαχείριση πόρων·
- ασφάλεια και ελευθερία·
- η Ευρώπη ως παγκόσμιος εταίρος.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://cordis.europa.eu/fp7/jrc/home_en.html

www.jrc.ec.europa.eu/

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του Κοινού Κέντρου Ερευνών:

<http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=6420>

Ή το Κοινό Κέντρο Ερευνών:

<http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=2060>

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

<http://web.jrc.ec.europa.eu/callsfortender/>

Erasmus Νέοι Επιχειρηματίες (Erasmus for Young Entrepreneurs)

Το Erasmus Νέοι Επιχειρηματίες βοηθά φιλόδοξους Ευρωπαίους επιχειρηματίες να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να ξεκινήσουν και/ ή να διευθύνουν με επιτυχία μία μικρή επιχείρηση στην Ευρώπη. Νέοι επιχειρηματίες συναντώνται και ανταλλάσσουν γνώσεις και επιχειρηματικές ιδέες με έναν έμπειρο επιχειρηματία, κοντά στον οποίο μένουν και συνεργάζονται για μία περίοδο 1-6 μηνών. Η διαμονή χρηματοδοτείται κατά ένα μέρος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το πρόγραμμα ενθαρρύνει τη συμμετοχή:

- [Φιλόδοξων ή νέων επιχειρηματιών](#)
- [Έμπειρων επιχειρηματιών](#)

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

<http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php>

<http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?cid=18>

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

<http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?cid=05>

Ή το Erasmus for Young Entrepreneurs Support Office

<http://www.firstelements.com.cy/web/guest/home>

Πληροφορίες για το πώς μπορείτε να συμμετέχετε στο πρόγραμμα διατίθενται εδώ:

<http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?cid=4>

Συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τρίτων Χωρών στον Τομέα της Ανώτερης Εκπαίδευσης (Co-operation with industrialised countries)

Από το 2006, η ΕΕ έχει θεσπίσει χρηματοδοτικό μηχανισμό για τη συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες και τις λοιπές υψηλού εισοδήματος χώρες και εδάφη. Η χρηματοδότηση στηρίζει μεταξύ άλλων την προώθηση της συνεργασίας, των εταιρικών σχέσεων και των κοινών επιχειρήσεων μεταξύ οικονομικών, πανεπιστημιακών και επιστημονικών παραγόντων από ολόκληρη την Ένωση και τις χώρες εταίρους, καθώς και την προώθηση των δεσμών σε προσωπικό επίπεδο, των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των πνευματικών ανταλλαγών και ενίσχυση της αλληλοκατανόησης πολιτιστικών παραδόσεων και πολιτισμών, ιδίως σε επίπεδο οικογένειας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την εξασφάλιση και ενίσχυση της ενωσιακής συμμετοχής στο Erasmus Mundus και συμμετοχή στις ευρωπαϊκές εκθέσεις του εκπαιδευτικού τομέα.

Στηρίζει επίσης την προώθηση συνεργατικών σχεδίων σε τομείς όπως η έρευνα, η επιστήμη και η τεχνολογία, ο αθλητισμός και ο πολιτισμός, η ενέργεια (ιδίως από ανανεώσιμες πηγές), οι μεταφορές, τα περιβαλλοντικά θέματα (μεταξύ των οποίων οι κλιματικές μεταβολές, τα τελωνεία, τα χρηματοοικονομικά θέματα, τα νομικά θέματα και τα θέματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και κάθε άλλο θέμα αμοιβαίου ενδιαφέροντος της Ένωσης και των χωρών εταίρων, καθώς και την υποστήριξη συγκεκριμένων πρωτοβουλιών, μεταξύ των οποίων οι ερευνητικές εργασίες, οι μελέτες, τα πρότυπα σχέδια ή τα κοινά έργα, που επιδιώκουν να επιτύχουν με αποδοτικό και ευέλικτο τρόπο τους στόχους συνεργασίας που προκύπτουν από την εξέλιξη των διμερών σχέσεων της Ένωσης με τις χώρες εταίρους ή που αποσκοπούν στο να δώσουν ώθηση στην περαιτέρω εμπέδωση και επέκταση των διμερών σχέσεων με αυτές.

Συνεργασία έχει αναπτυχθεί με τις παρακάτω χώρες:

- [ΕΕ-ΗΠΑ](#)
- [ΕΕ-Καναδάς](#)
- [ΕΕ-Αυστραλία](#)
- [ΕΕ-Νέα Ζηλανδία](#)
- [ΕΕ-Ιαπωνία](#)
- [ΕΕ-Κορέα](#)

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/industrialised_en.htm

http://eacea.ec.europa.eu/bilateral_cooperation/index_en.php

http://eacea.ec.europa.eu/about/programmes_delegated_to_eacea_en.php#bilateral

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_contacts_en.php

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://eacea.ec.europa.eu/extcoop/index_en.php

Προπαρασκευαστική Δράση στον Τομέα του Αθλητισμού (Preparatory Actions in the field of sport)

Η δράση στηρίζει διακρατικά σχέδια που υποβάλλονται από δημόσιους οργανισμούς ή οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και αποσκοπούν στον εντοπισμό και τη δοκιμή κατάλληλων δικτύων και ορθών πρακτικών στο χώρο του αθλητισμού, στους ακόλουθους τομείς:

- προαγωγή σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας,
- προαγωγή της εκπαίδευσης και κατάρτισης στον αθλητισμό,
- προαγωγή των θεμελιωδών ευρωπαϊκών αξιών μέσω της ενθάρρυνσης αθλητισμού για άτομα με αναπηρία,
- προαγωγή της ισότητας των φύλων στον αθλητισμό.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/sport/preparatory_actions/doc745_en.htm

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/sport/preparatory_actions/doc743_en.htm

http://ec.europa.eu/sport/preparatory_actions/calls-for-proposals_en.htm

JESSICA

Το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA (Κοινός Ευρωπαϊκός Πόρος για Αειφόρες Επενδύσεις στα Αστικά Κέντρα - Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas), είναι ένας νέος τρόπος χρησιμοποίησης των χρηματοδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αναπτύχθηκε από την Ε.Ε. και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ), σε συνεργασία με την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB), και βοηθάει στην προώθηση βιώσιμων επενδύσεων και στην προαγωγή της ανάπτυξης σε αστικές περιοχές. Χρηματοδοτεί -μεταξύ άλλων- πανεπιστημιακά κτίρια, καθώς και ιατρικές, βιοτεχνολογικές και άλλες εξειδικευμένες εγκαταστάσεις.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/jessica_en.cfm

<http://www.eib.org/products/>

<http://www.eib.org/products/jessica/index.htm>

Οι προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

<http://www.eib.org/products/jessica/eoi/index.htm>

Interreg IVC

Το Πρόγραμμα INTERREG IVC, που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), παράσχει χρηματοδότηση για τη διαπεριφερειακή συνεργασία στην Ευρώπη. Εγκρίθηκε το Σεπτέμβριο 2007 και υλοποιείται κατά τη διάρκεια της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013. Αποτελεί συνέχεια αντίστοιχου Προγράμματος της περιόδου 2002-2006. Ο γενικός στόχος του Προγράμματος είναι να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των περιφερειακών πολιτικών και μηχανισμών. Κάθε έργο στηρίζεται στην ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των εταίρων, που ιδεατά είναι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη των τοπικών και περιφερειακών πολιτικών των περιοχών τους. Οι τομείς ενδιαφέροντος είναι η καινοτομία και η οικονομία της γνώσης, το περιβάλλον και η πρόληψη κινδύνων. Ως εκ τούτου, το Πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση του οικονομικού εκσυγχρονισμού και της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη. Τα τυπικά εργαλεία ανταλλαγής εμπειριών είναι δραστηριότητες δικτύωσης, όπως θεματικά εργαστήρια, σεμινάρια. Συνέδρια, έρευνες και εκπαιδευτικές επισκέψεις. Οι εταίροι των έργων συνεργάζονται για την ανάδειξη και τη μεταφορά καλών πρακτικών. Τα πιθανά αποτελέσματα των έργων περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, συστάσεις σε ζητήματα πολιτικών, στρατηγικές κατευθύνσεις ή σχέδια δράσης. Το INTERREG IVC επιτρέπει επίσης την πιλοτική εφαρμογή πρακτικών, αλλά μόνο αν αυτές συμπληρώνουν την ανταλλαγή εμπειριών.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος υλοποιούνται δύο τύποι έργων: Έργα Περιφερειακών Πρωτοβουλιών και Έργα Κεφαλαιοποίησης. Τα **Έργα Περιφερειακών πρωτοβουλιών** ενθαρρύνουν τους εταίρους να εργαστούν πάνω σε ένα θέμα κοινής περιφερειακής πολιτικής στο πλαίσιο των θεματικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος. Θα πρέπει να εστιάζουν ιδιαίτερα στην ανταλλαγή εμπειρίας και στον προσδιορισμό και την ανάλυση και διάδοση των ορθών πρακτικών στον τομέα πολιτικής, με τον οποίο καταπιάνεται το έργο. Τα **Έργα Κεφαλαιοποίησης** εδράζονται σε ήδη αναγνωρισμένες καλές πρακτικές. Σκοπός τους είναι να μεταφέρουν αυτές τις καλές πρακτικές σε Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ανάπτυξης σχεδίων δράσης και της εμπλοκής των αρμοδίων φορέων.

Το INTERREG υποστηρίζει δράσεις που ανήκουν σε δύο ευρείες θεματικές: Η πρώτη είναι η «καινοτομία και οικονομία της γνώσης», και η δεύτερη είναι «το περιβάλλον και η πρόληψη κινδύνων». Στη θεματική «καινοτομία και οικονομία της γνώσης» το Interreg IVC χρηματοδοτεί –μεταξύ άλλων- την απασχόληση, το ανθρώπινο κεφάλαιο και την εκπαίδευση.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε:

<http://www.interreg4c.eu/>

http://www.interreg4c.eu/innovation_knowledge.html

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ένα από τα Εθνικά Σημεία Επαφής του προγράμματος:

http://www.interreg4c.eu/country_specific_information.html

Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με τη Γραμματεία του προγράμματος:

http://www.interreg4c.eu/contacts_jts.html

Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα:

http://www.interreg4c.eu/accueil_en.html

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Μεθοδολογία υποβολής προτάσεων χρηματοδότησης

Το έργο Pro-I3T συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες».

Εισαγωγή

Μία από τις πρώτες ερωτήσεις κάθε Τοπικής και Περιφερειακής Αρχής (ΤΠΑ) σχετικά με τα ευρωπαϊκά θέματα, είναι πώς μπορούν να χρηματοδοτηθούν για την ανάπτυξη των υποδομών της πόλης ή της περιφέρειάς τους από «τις Βρυξέλλες». Όμως, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι οι περισσότερες χρηματοδοτήσεις που παρέχει η ΕΕ για ανάπτυξη υποδομών δεν καταβάλλονται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά μέσω των εθνικών αρχών των κρατών μελών. Αυτό ισχύει για τις περισσότερες επιδοτήσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων της διαρθρωτικής πολιτικής της ΕΕ, και οι οποίες αποτελούν, με χρηματικά κριτήρια, το σημαντικότερο μέρος των ενισχύσεων της ΕΕ για τις ΤΠΑ.

Η Επιτροπή όμως, παρέχει επιδοτήσεις και απευθείας στις ΤΠΑ για την εφαρμογή άλλων πολιτικών όπως ο πολιτισμός, η εκπαίδευση, η κατάρτιση, το περιβάλλον, η προστασία των καταναλωτών κλπ μέσω των λεγόμενων ανταγωνιστικών προγραμμάτων. Μέσω των προγραμμάτων αυτών, μπορούν να χρηματοδοτηθούν και ορισμένες υποδομές, σύμφωνα με όσα θα σας παραθέσουμε σε αυτό το κείμενο.

Εάν ενδιαφέρεστε για επιδότηση από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, καλό θα ήταν να συμβουλευθείτε τις Ενότητες 2 και 3 του παρόντος Θεματικού Οδηγού.

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Η Επιτροπή, διαθέτει για τα θέματα για τα οποία παρέχει απευθείας επιδοτήσεις έναν καθορισμένο από την αρχή του οικονομικού έτους προϋπολογισμό. Τα χρήματα αυτά κατανέμονται ανά Γενική Διεύθυνση ή υπηρεσία της Επιτροπής, ανάλογα με τα θέματα τα οποία αυτές χειρίζονται (π.χ. έρευνα και τεχνολογία, περιβάλλον, κλπ.). Έτσι, δημοσιεύονται περιοδικά στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τις αντίστοιχες ιστοσελίδες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ή προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Οι προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων γίνονται συνήθως στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων υφιστάμενων προγραμμάτων, πρωτοβουλιών ή χρηματοδοτικών μέσων της Κοινότητας. Στην περίπτωση αυτή, η υπηρεσία της Επιτροπής που θα πραγματοποιήσει την αξιολόγηση των προτάσεων λαμβάνει καταρχήν υπόψη το κονδύλι που διαθέτει για τη χρηματοδότηση σχεδίων και αποφασίζει εκ των προτέρων κατά προσέγγιση για τον αριθμό των σχεδίων που θα χρηματοδοτηθούν. Αυτό φυσικά επηρεάζει και το ποσό κατά το οποίο σκοπεύει να επιδοτήσει το κάθε σχέδιο (δηλ. όσο περισσότερα σχέδια θέλει να χρηματοδοτήσει τόσο μειώνεται το ποσό της χρηματοδότησής τους).

Σημαντικά κριτήρια για την επιλογή ενός σχεδίου είναι ο καινοτόμος χαρακτήρας του, η προστιθέμενη του αξία, η συμμετοχή φορέων από περισσότερα κράτη μέλη, η χρήση νέων τεχνολογιών, ο βαθμός προώθησης των στόχων του κοινοτικού προγράμματος ή πρωτοβουλίας (π.χ. απασχόληση, βιώσιμη ανάπτυξη, εξοικονόμηση ενέργειας, πολιτιστική κληρονομιά, κλπ.) και της ιδέας της ευρωπαϊκής ενοποίησης, η προβλεπόμενη διάδοση και η δυνατότητα μεταφοράς των αποτελεσμάτων του, η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η Επιτροπή *συγχρηματοδοτεί* τις επιλέξιμες δαπάνες και ο φορέας υλοποίησης του σχεδίου καλείται να συμβάλει κι αυτός με ίδιους πόρους σε ένα ποσοστό των εξόδων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του σχεδίου (η κοινοτική χρηματοδότηση δηλαδή δεν είναι 100%).

Η διαδικασία ξεκινά με τη δημοσίευση από την Επιτροπή σχετικής πρόσκλησης στην Επίσημη Εφημερίδα. Συνεπώς, όσοι επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για κοινοτική χρηματοδότηση στα πλαίσια κάποιου προγράμματος, καλό θα είναι να παρακολουθούν τις σχετικές δημοσιεύσεις στο τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας και να ενημερώνονται έγκαιρα ώστε να διαθέτουν τον απαιτούμενο χρόνο για την προετοιμασία του φακέλου, την εξεύρεση εταίρων, κλπ. Στην πρόσκληση αυτή γίνεται κατά κανόνα μία συνοπτική περιγραφή του αντικείμενου, των κριτηρίων επιλεξιμότητας, της προβλεπόμενης διάρκειας της σύμβασης, του μέγιστου ύψους της χρηματοδότησης και των προθεσμιών υποβολής.

Οι ενδιαφερόμενοι χρειάζεται να ζητήσουν το τεύχος συγγραφής των υποχρεώσεων προκειμένου να έχουν σαφέστερη εικόνα του πλαισίου της σύμβασης που καλούνται να συνάψουν με την Επιτροπή. Τις περισσότερες φορές διατίθενται και οδηγοί προγραμμάτων ή πρωτοβουλιών για τους υποψηφίους, είτε σε έντυπη μορφή ή σε ηλεκτρονική από το Διαδίκτυο.

Εισαγωγή στις προτάσεις έργων

Η πρόταση έργου είναι μια λεπτομερής περιγραφή μιας σειράς από δραστηριότητες που στοχεύουν στην επίλυση ενός συγκεκριμένου προβλήματος. Η πρόταση θα πρέπει να περιλαμβάνει μια λεπτομερή εξήγηση των παρακάτω:

- αιτιολόγηση του έργου
- δραστηριότητες και χρονοδιάγραμμα εφαρμογής
- μεθοδολογία, και
- τους ανθρώπινους, υλικούς και οικονομικούς πόρους που απαιτούνται.

Η πρόταση έργου πρέπει να είναι μια λεπτομερής καταγραφή του σχεδιασμού του έργου. Είναι ένα μέσο για την παρουσίαση του έργου στον έξω κόσμο, σε μια μορφή που το καθιστά άμεσα αναγνωρίσιμο και αποδεκτό.

Προκειμένου κάποιος να είναι σε θέση να γράψει μια πρόταση έργου, θα πρέπει να έχει μια πλήρη κατανόηση των ακολούθων:

- το ρόλο της πρότασης έργου και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με κάθε στάδιο
- πώς λειτουργεί ένα έργο και μια πρόταση έργου από την άποψη της οργάνωσης
- πώς οι προτάσεις έργων ταιριάζουν με τη διαχείριση του έργου, και
- πώς πρέπει να είναι δομημένη μια καλή πρόταση έργου.

Σκοπός αυτού του Κεφαλαίου του θεματικού οδηγού είναι να δώσει τη δυνατότητα στους χρήστες:

- να βελτιώσουν την ικανότητα ανάπτυξης ποιοτικών προτάσεων έργων
- να μάθουν πώς να διαχειρίζονται τα έργα σε έναν οργανισμό, και
- να καταλάβουν την αξία ενός έργου ως εργαλείο για την περαιτέρω επίτευξη της αποστολής του οργανισμού.

Οι προκλήσεις που προκύπτουν από αυτές τις θεματικές, μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις ομάδες:

1) Βελτίωση των ικανοτήτων και οργανωτικές διαδικασίες

- Εκμάθηση τεχνικών συγγραφής προτάσεων, καθώς και ανάπτυξη των δεξιοτήτων σχεδιασμού και συγγραφής επιτυχών προτάσεων για έργα
- Δημιουργία συστημάτων και προτύπων που σχετίζονται με την ανάπτυξη έργων.

2) Κατανόηση του ρόλου των προτάσεων έργων στη διαχείριση των ίδιων των έργων

- Η πρόταση έργου είναι εργαλείο - όχι στόχος. Θα πρέπει να ακολουθείται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια, και οι όποιες αποκλίσεις θα πρέπει να γίνονται μόνο όταν είναι απαραίτητο.
- Η συγγραφή μιας πρότασης είναι μόνο μία από τις φάσεις της διαχείρισης του έργου. Είναι μία από τις πολυάριθμες δράσεις που σχηματίζουν μια λογική ακολουθία γεγονότων που συνήθως αναφέρεται ως κύκλος έργου.

3) Διεξαγωγή προπαρασκευαστικών εργασιών πριν από τη συγγραφή μιας πρότασης

- Μια καλή πρόταση έργου είναι το τελικό προϊόν μιας συμμετοχικής διαδικασίας που περιλαμβάνει σημαντική μελέτη, συζήτηση και μάθηση από τις εμπειρίες του παρελθόντος.

Εισαγωγή στα έργα

Ένα έργο είναι μια σειρά από δραστηριότητες που στοχεύουν στην επίλυση ενός προβλήματος. Από τη σκοπιά της διαχείρισης έργων, ένα έργο είναι οποιαδήποτε σειρά από δραστηριότητες που περνούν από τον κύκλο έργου. Σημειώστε ότι οι Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές (ΤΠΑ) ασκούν και δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των έργων. Είναι πολύ σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι **έργα δεν είναι (και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να χρηματοδοτούνται από την ΕΕ ως τέτοια):**

- παλιές δραστηριότητες που επαναλαμβάνονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο σε περιοδική βάση
- δραστηριότητες χωρίς σαφώς καθορισμένους στόχους
- δραστηριότητες που μπορούν να επαναληφθούν οπουδήποτε και ανά πάσα στιγμή, ή
- τακτικές οργανωτικές δραστηριότητες (π.χ. συνεδριάσεις ενός δημοτικού ή διοικητικού συμβουλίου).

Κάθε κύκλος έργου μπορεί να χωριστεί στις ακόλουθες έξι φάσεις:

- **Φάση 1:** Αξιολόγηση των αναγκών και των ευκαιριών
- **Φάση 2:** Προσδιορισμός μιας ιδέας έργου
- **Φάση 3:** Σχεδιασμός του έργου
- **Φάση 4:** Χρηματοδότηση του έργου
- **Φάση 5:** Υλοποίηση των δραστηριοτήτων
- **Φάση 6:** Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων

Όλες οι τοπικές και περιφερειακές αρχές (ΤΠΑ) θα πρέπει να έχουν μια καλά καθορισμένη οργανωτική στρατηγική, σύμφωνα με την οποία μπορούν να αξιολογήσουν τις σχετικές ανάγκες και τις ευκαιρίες (Φάση 1 του κύκλου του έργου). Πολλές ιδέες για έργα θα εμφανιστούν στη συνέχεια. Από αυτές, οι ΤΠΑ θα επιλέξουν μία, την οποία θα ήθελαν να εφαρμόσουν (Φάση 2 του κύκλου του έργου). Οι φάσεις του έργου, στη συνέχεια ακολουθούν λογικά μέσα από τα στάδια του σχεδιασμού, της χρηματοδότησης, της υλοποίησης και της αξιολόγησης.

Ο σχεδιασμός του έργου (Φάση 3 του κύκλου του έργου) αποτελείται από δύο στοιχεία:

- διαμόρφωση του έργου (διαμόρφωση των στοιχείων του έργου), και
- συγγραφή της πρότασης έργου (μετατροπή του έργου σε έγγραφο).

Ο σχεδιασμός του έργου είναι αποτέλεσμα τόσο της διαμόρφωσης του έργου, όσο και της πρότασης του έργου. Και τα δύο βήματα είναι απαραίτητα προκειμένου να υπάρχει ένα καλοσχεδιασμένο έργο.

Διαμόρφωση του έργου - διαμόρφωση των στοιχείων του έργου

Πριν να γραφτεί ένα έργο, τα επιμέρους στοιχεία του θα πρέπει να αναπτυχθούν. Οι **εκτιμήσεις διαμόρφωσης** βοηθούν στην ανάπτυξη των στοιχείων του έργου, όπως φαίνεται παρακάτω:

Εκτιμήσεις Διαμόρφωσης

Βήμα	Στοιχείο	Εκτιμήσεις
1	Προσδιορισμός του στόχου, των σκοπών, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και των ομάδων-στόχων	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορικό του έργου • Καθορισμένοι στόχοι και σκοποί • Κοινωνικό όραμα του οργανισμού • Αναμενόμενα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα • Δικαιούχοι του προγράμματος • Προβλήματα που θα επιλυθούν με το έργο
2	Περιεχόμενο του έργου	<ul style="list-style-type: none"> • Θεματική και κύρια θέματα που πρέπει να καλυφθούν • Επιλεγμένες μέθοδοι για την επίτευξη του στόχου και των σκοπών • Δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν • Περαιτέρω ανάγκες για τη συνέχεια του έργου
3	Χώροι υλοποίησης και χρονοδιάγραμμα δραστηριοτήτων	<ul style="list-style-type: none"> • Χώροι των δραστηριοτήτων • Διάρκεια του έργου • Ημερομηνίες έναρξης και λήξης του έργου • Προγράμματα δραστηριοτήτων • Συνοπτικό χρονοδιάγραμμα του έργου
4	Πόροι	<ul style="list-style-type: none"> • Ανθρώπινοι πόροι • Οικονομικοί πόροι • Υλικοτεχνική υποδομή
5	Πηγές εσόδων/εξόδων	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολικός προϋπολογισμός του έργου • Αναλυτικός προϋπολογισμός ανά δραστηριότητα και είδη κόστους • Ρυθμός και μορφή συνεισφορών • Πιθανοί χρηματοδότες και πηγές εσόδων
6	Περιγραφή του οργανισμού που υλοποιεί και των εταίρων του	<ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του οργανισμού που υλοποιεί • Ανάλυση της ικανότητας και της εμπειρίας • Περιγραφή των εταίρων • Ανάλυση της ικανότητας και της εμπειρίας των εταίρων
7	Ομάδα έργου και υπεύθυνοι	<ul style="list-style-type: none"> • Συντονιστής • Μέθοδοι επικοινωνίας μεταξύ των εταίρων • Μέθοδοι επικοινωνίας με τον έξω κόσμο
8	Παρακολούθηση, αξιολόγηση και συνέχιση	<ul style="list-style-type: none"> • Κριτήρια επιτυχίας του έργου • Μέθοδοι και χρόνοι αξιολόγησης και ελέγχου • Συνέχιση του έργου

Ένας άλλος τρόπος για να ξεχωρίσει κανείς τις **εκτιμήσεις διαμόρφωσης**, είναι να λάβει υπόψη το στάδιο σχεδιασμού του έργου στο οποίο τίθενται οι ερωτήσεις. Με βάση αυτά τα κριτήρια, οι εκτιμήσεις διαμόρφωσης του έργου θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν ως προς το αν γίνονται κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού του έργου ή της συγγραφής της πρότασης, όπως φαίνεται παρακάτω:

Εκτιμήσεις Διαμόρφωσης	
Θέματα που θα εξεταστούν κατά την έναρξη του σχεδιασμού του έργου	Θέματα που θα εξεταστούν κατά τη συγγραφή της πρότασης
<ul style="list-style-type: none"> • Δικαιούχοι του προγράμματος • Ομάδα έργου και εταίροι • Κριτήρια επιτυχίας • Στόχος και σκοποί • Επιλεγμένες μέθοδοι για την επίτευξη του στόχου και των σκοπών • Έξοδα και έσοδα • Ίδια συνεισφορά • Πιθανοί χρηματοδότες 	<ul style="list-style-type: none"> • Τίτλος του έργου • Σκοποί και στόχοι του έργου • Περιγραφή των δραστηριοτήτων του έργου • Περιγραφή των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του έργου • Σχέδιο υλοποίησης του έργου • Έναρξη των εργασιών • Κατανομή των πόρων • Προσωπικό Έργου • Αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου (πάγιο κόστος, εξοπλισμός που απαιτείται) • Άλλα τεχνικά μέσα (π.χ. οχήματα) • Κατανομή οικονομικών πόρων (ίδια συμμετοχή και άλλοι πόροι)

Ανεξάρτητα από το ποια από τις δύο μεθόδους θα επιλέξετε, θα πρέπει να είναι σαφές ότι η συγγραφή μιας ποιοτικής πρότασης δεν είναι δυνατή χωρίς σωστό προγραμματισμό.

Πώς γίνεται η συγγραφή μιας πρότασης

Πριν τη συγγραφή της πρότασης

Από τη στιγμή που έχουμε εντοπίσει μια ιδέα έργου και πριν ξεκινήσουμε τη συγγραφή της πρότασης, θα πρέπει να πραγματοποιούμε κάποιες προπαρασκευαστικές εργασίες. Μια άλλη ΤΠΑ ενδέχεται να έχει ήδη υλοποιήσει παρόμοιο έργο με αυτό που έχουμε σκεφτεί. Τα αποτελέσματά του μάλιστα θα μπορούσαν να είναι διαθέσιμα για εφαρμογή από εμάς. Έτσι δεν υπάρχει πραγματικά καμία ανάγκη να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε το δικό μας έργο! Θα πρέπει επίσης να έχουμε κατά νου ότι η ΕΕ δεν θα χρηματοδοτήσει ένα έργο που έχει τους ίδιους σκοπούς ή δραστηριότητες, με ένα έργο που έχει ήδη λάβει χρηματοδότηση από την ΕΕ. Επομένως, θα ήταν χρήσιμο, πριν γράψουμε τη δική μας πρόταση:

- 1) **Να ρωτήσουμε παλιούς και μελλοντικούς δικαιούχους.** Αν και υπήρχαν αποτελέσματα όταν το προηγούμενο έργο τελείωσε, νέα οφέλη και προκλήσεις μπορεί να έχουν προκύψει από τότε. Μιλήστε με πιθανούς δικαιούχους έτσι ώστε να εξασφαλίσετε ότι αυτό που σχεδιάζετε να προσφέρετε είναι επιθυμητό και αναγκαίο.
- 2) **Να μελετήσουμε παλιές προτάσεις έργων.** Αποφύγετε να επαναλάβετε λάθη και να προσφέρετε αποτελέσματα που έχουν ήδη επιτευχθεί. Η ΕΕ δεν θα παρέχει περισσότερη χρηματοδότηση για κάτι που θα έπρεπε να έχει ήδη γίνει.
- 3) **Να μελετήσουμε εκθέσεις αξιολόγησης παλιών έργων.** Μην ελπίζετε ότι τα μέλη μιας ομάδας έργου θυμούνται όλα τα λάθη και όλα τα σημεία που χρίζουν βελτίωσης από τις προηγούμενες προσπάθειές τους.
- 4) **Να οργανώσουμε ομάδες εργασίας.** Βεβαιωθείτε ότι οι άνθρωποι που χρειάζεστε είναι πρόθυμοι και ικανοί να συνεισφέρουν.
- 5) **Να ελέγξουμε τα στατιστικά στοιχεία.** Μην αφήνετε τους άλλους να ανακαλύψουν κενά και ανακρίβειες στα δεδομένα πάνω στα οποία βασίζεστε.
- 6) **Να συμβουλευτούμε τους ειδικούς.** Οι απόψεις τρίτων θα σας δώσουν ιδέες και αξιοπιστία.
- 7) **Να διεξάγουμε έρευνες, κλπ.** Συγκεντρώστε όσο το δυνατόν περισσότερες προκαταρκτικές πληροφορίες για να αποδείξετε τη δέσμευσή σας στο έργο και να βελτιώσετε τους στόχους.
- 8) **Να πραγματοποιήσουμε συναντήσεις με τους ενδιαφερόμενους.** Όταν το κοινό αισθάνεται ότι έχει ζητηθεί η γνώμη του σχετικά με ένα θέμα, είναι πολύ πιο πιθανό να συνεργαστεί και να υποστηρίξει το έργο.

Συγγραφή της πρότασης

Αφού ολοκληρωθεί η προεργασία, η συγγραφή της πρότασης μπορεί να αρχίσει. Η βασική απόφαση που πρέπει να παρθεί σε αυτό το στάδιο είναι η δομή της πρότασης του έργου (συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου και του μήκους της). Η δομή καθορίζεται από τη φύση του έργου, καθώς και από τις απαιτήσεις του οργανισμού χρηματοδότησης της. Στις περισσότερες των περιπτώσεων, η ΕΕ προσφέρει τα έντυπα των αιτήσεων που απλά πρέπει να συμπληρωθούν. Πάντως παρά την ποικιλία των εντύπων αιτήσεων, των περιγραμμάτων σχεδιασμού έργων και των κατευθυντήριων γραμμών, είναι δυνατό κανείς να εντοπίσει κάποια κοινά στοιχεία.

Σελίδα τίτλου

Μια σελίδα τίτλου θα πρέπει να υπάρχει σε προτάσεις που υπερβαίνουν τις τρεις έως τέσσερις σελίδες. Η σελίδα τίτλου θα πρέπει να αναφέρει τον τίτλο του έργου, το όνομα του επικεφαλής εταιρού (και των πιθανών εταιρών, αν υπάρχουν), τον τόπο και την ημερομηνία της προετοιμασίας του έργου και το όνομα του οργανισμού της ΕΕ στον οποίο απευθύνεται η πρόταση.

Τίτλος έργου

Ο τίτλος του έργου θα πρέπει να είναι σύντομος, περιεκτικός, και κατά προτίμηση να αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο βασικό αποτέλεσμα του έργου ή σε μία σημαντική δραστηριότητα του έργου. Τίτλοι που είναι πολύ μακροσκελείς ή πολύ γενικοί δεν καταφέρνουν να δώσουν στον αναγνώστη μια πραγματική εικόνα του τι περιέχεται στην πρόταση.

Σελίδα περιεχομένων

Αν η συνολική πρόταση του έργου είναι πάνω από 10 σελίδες, είναι χρήσιμο να περιλαμβάνει ένα πίνακα περιεχομένων στην αρχή ή στο τέλος του εγγράφου. Η σελίδα περιεχομένων δίνει τη δυνατότητα στους αναγνώστες να βρουν γρήγορα τα σχετικά μέρη του εγγράφου. Θα πρέπει να περιέχει τον τίτλο και τον αριθμό της αρχικής σελίδας του κάθε τμήματος της πρότασης.

Απόσπασμα

Πολλοί αναγνώστες δεν έχουν το χρόνο που απαιτείται για να διαβάσουν ολόκληρη την πρόταση. Επομένως, είναι χρήσιμο να εισάγετε μια σύντομη περίληψη του έργου - ένα απόσπασμα. Η περίληψη θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- το πρόβλημα
- τους στόχους του έργου
- τους φορείς υλοποίησης
- τις βασικές δραστηριότητες του έργου, και
- το συνολικό προϋπολογισμό του έργου.

Θεωρητικά, το απόσπασμα θα πρέπει να καταρτιστεί αφού πρώτα όλα τα σχετικά στοιχεία έχουν συνταχθεί στην πλήρη τους μορφή. Για ένα μικρό έργο, το απόσπασμα δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από 10 γραμμές. Μεγαλύτερα έργα περιέχουν συχνά περιλήψεις μέχρι και δύο σελίδες.

Υπόβαθρο

Αυτό το μέρος του έργου περιγράφει το κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό και πολιτιστικό υπόβαθρο από το οποίο το έργο ξεκινά. Θα πρέπει να περιέχει σχετικά δεδομένα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε κατά τη φάση σχεδιασμού του έργου ή που έχουν συλλεχθεί από άλλες πηγές. Ο συγγραφέας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του την ανάγκη διατήρησης μιας ισορροπίας μεταξύ του μεγέθους αυτού του σημείου και του μεγέθους της συνολικής πρότασης του έργου. Αν υπάρχουν μεγάλες ποσότητες σχετικών στοιχείων, καλό θα είναι να μπουν σε ένα παράρτημα.

Αιτιολόγηση έργου

Θα πρέπει να παρέχεται ένα σκεπτικό για το έργο. Λόγω της σημασίας του, συνήθως αυτό το τμήμα χωρίζεται σε τέσσερις ή περισσότερες υποενότητες:

Δήλωση προβλήματος

Η δήλωση προβλήματος παρέχει μια περιγραφή του συγκεκριμένου προβλήματος που το έργο προσπαθεί να επιλύσει, προκειμένου να δικαιολογήσει την ανάγκη για το έργο. Επιπλέον, η πρόταση του έργου θα πρέπει να καταδειξει γιατί ένα συγκεκριμένο ζήτημα είναι πρόβλημα για την κοινότητα ή την κοινωνία στο σύνολό της, δηλαδή ότι οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις επηρεάζουν την ομάδα-στόχο. Πρέπει επίσης να υπάρχει μία εξήγηση των αναγκών της ομάδας-στόχου, οι οποίες εμφανίζονται ως μια άμεση συνέπεια του παραπάνω προβλήματος.

Ανάγκες προτεραιότητας

Οι ανάγκες της ομάδας-στόχου, οι οποίες έχουν προκύψει ως άμεσο αρνητικό αποτέλεσμα του προβλήματος θα πρέπει να μπουν σε προτεραιότητα. Μια εξήγηση για το πώς αυτή η απόφαση ελήφθη (δηλαδή ποια κριτήρια χρησιμοποιήθηκαν) πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται. Για παράδειγμα, εάν το πρόβλημα αναφέρεται ως "... φτωχές υποδομές στην κοινότητα", ο κατάλογος των αναγκών που συνδέονται με αυτό το πρόβλημα μπορεί να είναι:

- βελτίωση της παροχής νερού όσον αφορά την ποιότητα και την ποσότητα
- καλύτεροι δρόμοι, και
- βελτίωση της συλλογής των στερεών αποβλήτων.

Σε αυτές οι τρεις ανάγκες στη συνέχεια θα δοθεί υψηλότερη ή χαμηλότερη προτεραιότητα ανάλογα με το επίπεδο σημασίας τους για την κοινότητα, και μια περιγραφή θα πρέπει να δοθεί για το πώς η απόφαση αυτή επιτεύχθηκε (π.χ. μια δημοσκόπηση που έγινε στον τοπικό πληθυσμό, οι δαπάνες που συνδέονται με την παρέμβαση του έργου, κλπ). Η διαδικασία αυτή παρέχει αξιοπιστία στην επιλεγμένη παρέμβαση.

Προτεινόμενη προσέγγιση (είδος παρέμβασης)

Η πρόταση του έργου θα πρέπει να περιγράφει τη στρατηγική που έχει επιλεγεί για την επίλυση του προβλήματος και πώς ακριβώς αυτό θα οδηγήσει σε βελτίωση. Ένας τρόπος για να περιγραφεί η προσέγγιση που συνδέεται με την ανάγκη βελτιωμένης παροχής νερού που είδαμε προηγουμένως, θα μπορούσε να είναι: "παρέμβαση για την παροχή βασικών εγκαταστάσεων ύδρευσης στην κοινότητα," με κάποια περιγραφή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της προτεινόμενης λύσης.

Οργανισμός υλοποίησης

Αυτό το τμήμα πρέπει να περιγράφει τις δυνατότητες του οργανισμού σας με αναφορά στην ικανότητά του και τα προηγούμενα έργα του. Περιγράψτε το λόγο για τον οποίο ο οργανισμός σας είναι ο πλέον κατάλληλος για την εκτέλεση του έργου, τη σύνδεσή του με την τοπική κοινότητα, τη δυναμική πίσω από τον οργανισμό και το είδος της εμπειρίας που ο οργανισμός μπορεί να προσφέρει. Αν συμμετέχουν και άλλοι εταίροι στο έργο, θα πρέπει επίσης να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις ικανότητές τους. Για την επιτυχή παρουσίαση του οργανισμού σας:

- Ποτέ μην χρησιμοποιείτε γλώσσα που θα μπορούσε να εκληφθεί ως επίθεση προς οποιοδήποτε άλλο οργανισμό ή ίδρυμα.
- Αναδείξτε τα πλεονεκτήματα του οργανισμού σας πριν από την προετοιμασία της πρότασης και στη συνέχεια αποδείξτε τα με παραδείγματα.
- Δείξτε ότι η διαδικασία σχεδιασμού της πρότασης είναι συμμετοχική και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις της ομάδας-στόχου.
- Προετοιμάστε ένα σύντομο έγγραφο που παρουσιάζει την προηγούμενη εμπειρία σας και συνδέστε τη με την πρόταση του έργου.

Στόχοι του έργου

Το πρώτο ζήτημα που πρέπει να καθοριστεί είναι οι στόχοι. Συχνά ορίζεται ένας σημαντικός "σκοπός" και στη συνέχεια αναλύεται σε διάφορους στόχους.

Μόλις αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα, πρέπει να θεσπιστεί η ιεραρχία μεταξύ των στόχων, καθώς και το πόσα επίπεδα ιεραρχίας θα πρέπει να παρουσιαστούν. Στην πραγματικότητα, ένας οργανισμός θα πρέπει να έχει επιλύσει το ζήτημα αυτό ήδη κατά τη φάση σχεδιασμού του έργου.

Σκοπός του έργου (ή γενικός στόχος)

Αυτός είναι ένα γενικός στόχος, που θα πρέπει να εξηγεί ποιο είναι το βασικό πρόβλημα και γιατί το έργο είναι σημαντικό, δηλαδή ποια είναι τα μακροπρόθεσμα οφέλη για την ομάδα-στόχο.

Μερικά παραδείγματα γενικών στόχων ενός έργου θα μπορούσε να είναι:

- η αύξηση της ευαισθητοποίησης
- η βελτίωση της ποιότητας της ζωής σε μια πόλη/περιοχή, και
- η εξοικονόμηση πόρων.

Μερικοί βασικοί κανόνες για τον καθορισμό του σκοπού ενός έργου είναι οι εξής:

1. Θα πρέπει να υπάρχει μόνο ένας σκοπός ανά έργο.
2. Ο σκοπός θα πρέπει να συνδέεται με το όραμα της ΤΠΑ.
3. Ακόμα και αν είναι δύσκολο ή αδύνατο να μετρηθεί η επίτευξη του σκοπού με τη χρήση μετρήσιμων δεικτών, θα πρέπει να είναι δυνατόν να αποδειχθεί η αξία και η συμβολή του στο όραμα της ΤΠΑ.

Αν είναι δύσκολο να ακολουθήσετε αυτούς τους κανόνες, τότε το ίδιο το έργο ίσως να πρέπει να επαναπροσδιοριστεί ή να επανεξεταστεί!

Στόχοι του έργου

Οι στόχοι θα πρέπει να αντιμετωπίζουν το βασικό πρόβλημα σε σχέση με τα οφέλη που θα έχουν οι δικαιούχοι του έργου ή η ομάδα-στόχος, ως άμεσο αποτέλεσμα του έργου. Οι στόχοι του έργου παρέχουν μια πιο λεπτομερή ανάλυση του σκοπού του έργου. Ένα έργο μπορεί να έχει πολλαπλούς στόχους, αλλά όλοι θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη του -ενός και μοναδικού- σκοπού του έργου.

Αποτελέσματα του έργου / παραδοτέα

Τα αποτελέσματα περιγράφουν τις υπηρεσίες ή τα προϊόντα που θα παραδοθούν στους προβλεπόμενους αποδέκτες. Αυτό είναι το παραδοτέο που ο διαχειριστής του έργου υπόσχεται να παραδώσει. Τα αποτελέσματα είναι πιο λεπτομερή σε σχέση με τους στόχους και το σκοπό, και θα πρέπει να είναι δυνατόν να μετρηθούν με τη χρήση αντικειμενικών δεικτών. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε αυτό το στοιχείο.

Τα αποτελέσματα θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τις κύριες αιτίες του προβλήματος που αντιμετωπίζει η ομάδα-στόχος. Για να διασφαλιστούν τα σχετικά αποτελέσματα, οι διαχειριστές του έργου θα πρέπει να έχουν προσδιορίσει σωστά τις ανάγκες της ομάδας.

Οι δείκτες παρέχουν στην ομάδα έργου μια ποσοτική βάση, επί της οποίας θα κριθεί η επιτυχία του έργου ως προς την επίτευξη των στόχων του. Οι προδιαγραφές των δεικτών λειτουργούν ως μέσο ελέγχου της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων και των στόχων του έργου. Αποτελούν τη βάση για ένα σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου του έργου. Μόλις καθοριστούν οι δείκτες αυτοί, θα πρέπει να αναπτυχθούν για να παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με την ποσότητα, την ποιότητα και το χρόνο.

Ομάδα-στόχος

Καθορίστε την ομάδα-στόχο και δείξτε πώς θα επωφεληθεί από το έργο. Το έργο πρέπει να παρέχει λεπτομερή περιγραφή του μεγέθους και των χαρακτηριστικών των ομάδων-στόχων, και ιδίως των άμεσων δικαιούχων του έργου.

Τα κριτήρια για την ανάλυση της ομάδας-στόχου μπορεί να είναι η εθνοτική σύνθεση, το φύλο, η ηλικία, κλπ. Όταν αυτές οι αναλύσεις είναι πιο αναλυτικές, μπορούν να επισυνάπτονται ως παράρτημα.

Υλοποίηση του έργου

Το σχέδιο υλοποίησης θα πρέπει να περιγράφει τις δραστηριότητες και την κατανομή των πόρων με όσες το δυνατόν περισσότερες λεπτομέρειες. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να παρέχει μια καλή εικόνα για το ποιος θα εφαρμόσει τις δραστηριότητες του έργου, καθώς και το πότε και πού. Το σχέδιο υλοποίησης μπορεί να χωριστεί σε δύο βασικά στοιχεία: το **σχέδιο δράσης** και το **σχέδιο πόρων**.

Σχέδιο δράσης (πρόγραμμα)

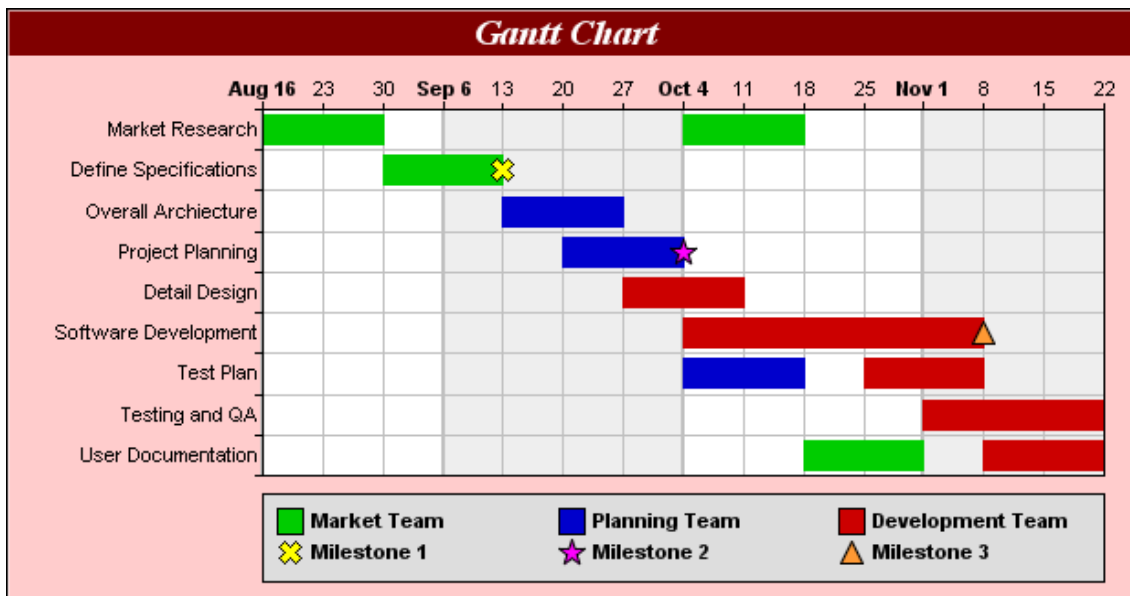
Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες πληροφορίες και εξηγήσεις για κάθε μία από τις προγραμματισμένες δραστηριότητες του έργου. Η διάρκεια του έργου θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς, δίνοντας κυρίως βάση στην αρχή και το τέλος του έργου. Ο πίνακας πιο κάτω διαχωρίζει τα διάφορα στάδια που εμπλέκονται στην προετοιμασία ενός σχεδίου δράσης.

Ετοιμάζοντας ένα σχέδιο δράσης		
Βήμα	Δράση	Εκτιμήσεις
1	Καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων του έργου	Ανάπτυξη ενός ενιαίου καταλόγου όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων.
2	Διαχωρισμός των δραστηριοτήτων σε διαχειρήσιμα καθήκοντα και υπο-δραστηριότητες	Διαχωρίστε τις δραστηριότητες πρώτα σε υπο-δραστηριότητες και στη συνέχεια σε επιμέρους καθήκοντα. Κάθε καθήκον θα πρέπει να ανατεθεί σε ένα άτομο που το αναλαμβάνει ως βραχυπρόθεσμο στόχο. Το κύριο μέλημα είναι να εξασφαλιστεί το σωστό επίπεδο λεπτομέρειας. Το πιο συνηθισμένο λάθος είναι ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων σε πάρα πολλές λεπτομέρειες. Οι σχεδιαστές θα πρέπει να σταματήσουν το διαχωρισμό των δραστηριοτήτων μόλις έχουν επαρκείς λεπτομέρειες για την εκτίμηση των απαιτούμενων πόρων.
3	Αποσαφήνιση της αλληλουχίας και της εξάρτησης	Συσχετίστε τα καθήκοντα και τις δράσεις μεταξύ τους, προκειμένου να προσδιοριστεί η αλληλουχία και η εξάρτησή τους. Συνδέεται η κάθε δραστηριότητα με την έναρξη ή την ολοκλήρωση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας; Για παράδειγμα, το χτίσιμο ενός σπιτιού αποτελείται από μια σειρά από ξεχωριστές, αλλά αλληλένδετες δράσεις: πρώτα έρχεται το σκάψιμο, μετά τα θεμέλια, μετά οι τοίχοι, κλπ.

4	Σχεδιασμός ενός χρονοδιαγράμματος για κάθε εργασία	Σε κάθε καθήκον θα πρέπει να δοθεί μια ημερομηνία έναρξης, μια διάρκεια και μια ημερομηνία λήξης. Το πρόγραμμα θα πρέπει στη συνέχεια να ακολουθηθεί όσο το δυνατόν πιο πιστά.
5	Σύνοψη του προγραμματισμού των κύριων δραστηριοτήτων	Έχοντας καθορίσει το χρονοδιάγραμμα των επιμέρους εργασιών, το επόμενο βήμα είναι να προγραμματίσετε το χρονοδιάγραμμα του συνόλου των δραστηριοτήτων.
6	Χρήση οροσέμων	Τα ορόσημα είναι σημαντικά γεγονότα που παρέχουν ένα μέτρο προόδου του έργου και αποτελούν στόχους τους οποίους επιδιώκει η ομάδα του έργου.
7	Ορισμός εμπειρίας	Το επίπεδο και το είδος της εμπειρίας που απαιτούνται θα πρέπει να αποφασίζεται για κάθε καθήκον ξεχωριστά.
8	Κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των μελών της ομάδας	Μοιράστε τα καθήκοντα σε συνεννόηση με τα μέλη της ομάδας.

Σε γενικές γραμμές, δύο είναι οι βασικές μορφές που χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν το σχέδιο δράσης: ένας απλός πίνακας και το διάγραμμα Gantt. Ένας απλός πίνακας με στήλες για τις δραστηριότητες, τις υπο-δραστηριότητες, τις εργασίες, τα χρονοδιαγράμματα και τις ευθύνες, είναι μια σαφής, κατανοητή μορφή για το σχέδιο δράσης.

Το διάγραμμα Gantt, μια καθολική μορφή για την παρουσίαση των δραστηριοτήτων σε ορισμένα χρονικά πλαίσια, δείχνει την εξάρτηση και την ακολουθία για κάθε δραστηριότητα. Ένα δείγμα γραφήματος Gantt παρουσιάζεται παρακάτω:

Σχέδιο πόρων

Το σχέδιο των πόρων θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα απαραίτητα για την ανάληψη του έργου μέσα. Οι κατηγορίες εξόδων καθορίζονται σε αυτό το στάδιο, προκειμένου να συγκεντρώσουν και να συνοψίσουν τις πληροφορίες για το κόστος του προϋπολογισμού.

Για παράδειγμα, η δραστηριότητα της θέσπισης ενός προγράμματος κατάρτισης προσωπικού θα μπορούσε να απαιτήσει τον **εξοπλισμό** και τους **μισθούς**. Αυτές είναι οι κατηγορίες δαπανών που σχετίζονται με τη δραστηριότητα. Το επόμενο βήμα είναι να προσδιοριστούν οι **μονάδες, η ποσότητα ανά περίοδο και το εκτιμώμενο κόστος ανά μονάδα**. Με βάση αυτά τα στοιχεία, θα είναι εύκολο να υπολογίσει το κόστος ανά περίοδο και το συνολικό κόστος του έργου.

Προϋπολογισμός

Με απλά λόγια, ο προϋπολογισμός είναι μια αναλυτική περίληψη των αναμενόμενων εσόδων και εξόδων του οργανισμού για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Οι μορφές προϋπολογισμών και οι οικονομικές διαδικασίες διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό, ειδικά στο μη κερδοσκοπικό τομέα. Ωστόσο, είναι σημαντικό οι υπεύθυνοι επί των οικονομικών να συμμορφώνονται με σαφήνεια και εγκαίρως με τις διαδικασίες και τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων του οργανισμού που παρέχει τη χρηματοδότηση.

Τα δύο βασικά στοιχεία του κάθε προϋπολογισμού είναι τα έσοδα και οι δαπάνες.

Έσοδα (μερικές φορές αναφέρεται ως εισόδημα) είναι το ποσό των χρηματοοικονομικών στοιχείων και η σε είδος εισφορά που χρησιμοποιούνται ως **πηγές** για την υποστήριξη του έργου. Εάν η πηγή χρηματοδότησης είναι μοναδική, η πλευρά των εσόδων του προϋπολογισμού μπορεί να μην εμφανίζεται. Ωστόσο, όλα τα έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, έχουν περισσότερες από μία πηγές στήριξης, δεδομένου ότι η ΕΕ **συγχρηματοδοτεί** αυτού του είδους τις δραστηριότητες. Η πλευρά των εσόδων θα πρέπει να δείχνει το μερίδιο συνεισφοράς κάθε μίας από αυτές τις πηγές.

Δαπάνες (που ονομάζεται επίσης έξοδα ή κόστος) είναι το σύνολο των εξόδων που αναμένεται να ανακúψουν κατά την υλοποίηση του έργου. Ανεξάρτητα από τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό και την ταξινόμηση, το κόστος του έργου θα πρέπει να παρουσιάζει μια λογική αντανάκλαση των δραστηριοτήτων που παρουσιάζονται στην πρόταση του έργου.

Η προβολή του χρόνου που απαιτείται για τις διάφορες φάσεις της υλοποίησης του έργου, αποτελεί τη βάση για τον υπολογισμό των δαπανών σε διαφορετικές περιόδους του έργου.

Οι **κατηγορίες δαπανών** του προϋπολογισμού κατατάσσουν τις δαπάνες σε μικρότερες ομάδες, σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια, προκειμένου να ελέγχονται οι δαπάνες και να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το σχέδιο.

Οι δύο κύριες κατηγορίες δαπανών είναι οι άμεσες δαπάνες και τα λειτουργικά έξοδα. Οι **άμεσες δαπάνες** σχετίζονται με μια συγκεκριμένη δραστηριότητα (π.χ. την οργάνωση ενός συνεδρίου). Οι **λειτουργικές δαπάνες** σχετίζονται με τις εσωτερικές δραστηριότητες ενός

οργανισμού και θεωρούνται πάγια έξοδα (π.χ. μισθοδοσία του προσωπικού, ενοίκιο, έξοδα για τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, κ.λπ.).

Μονάδες, ποσότητα ανά περίοδο και το εκτιμώμενο κόστος ανά μονάδα είναι τα τρία στοιχεία που απαιτούνται για τον υπολογισμό του κόστους που σχετίζεται με κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες.

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Η βάση για την παρακολούθηση ορίζεται όταν καθορίζονται οι **δείκτες** για τα αποτελέσματα. Η πρόταση του έργου θα πρέπει να αναφέρει:

- πώς και πότε η ομάδα διαχείρισης του έργου θα διεξάγει δραστηριότητες για να παρακολουθεί την πρόοδο του έργου
- ποιες μέθοδοι θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, και
- ποιος θα κάνει την αξιολόγηση.

Αναφορά

Το πρόγραμμα προόδου του έργου και η οικονομική έκθεση θα μπορούσαν να τεθούν στην πρόταση του έργου. Συχνά, αυτές οι υποχρεώσεις καθορίζονται από τις τυπικές απαιτήσεις του χρηματοδότη οργανισμού. Η τελική έκθεση του έργου μπορεί να καταρτίζεται σε διαφορετικές εκδόσεις, ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνεται.

Διοίκηση και προσωπικό

Μια σύντομη περιγραφή θα πρέπει να δοθεί για το προσωπικό του έργου, τους επιμέρους ρόλους που ο καθένας έχει αναλάβει, καθώς και τους μηχανισμούς επικοινωνίας που υπάρχουν μεταξύ τους. Όλες οι πρόσθετες πληροφορίες (όπως βιογραφικά σημειώματα) θα πρέπει να επισυνάπτονται στα παραρτήματα.

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που είναι σημαντικές, αλλά είναι πάρα πολύ μεγάλες για να συμπεριληφθούν στο κείμενο της πρότασης. Αυτές οι πληροφορίες μπορεί να δημιουργηθούν κατά τη φάση της επιλογής ή του σχεδιασμού του έργου, αλλά συχνά παράγονται χωριστά. Τα συνήθη έγγραφα που πρέπει να επισυνάπτονται σε μια πρόταση έργου είναι:

- ανάλυση σχετικά με το υπόβαθρο (π.χ. εκτίμηση της κοινωνίας των πολιτών)
- έγγραφα πολιτικής και στρατηγικής (π.χ. ένα τοπικό περιβαλλοντικό σχέδιο δράσης)
- πληροφορίες σχετικά με τους φορείς υλοποίησης (π.χ. ετήσιες εκθέσεις, ιστορίες επιτυχίας, φυλλάδια και άλλες εκδόσεις)
- πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη δομή διαχείρισης του έργου και του προσωπικού (βιογραφικά σημειώματα των μελών της ομάδας έργου)
- χάρτες της γεωγραφικής θέσης της περιοχής-στόχου, και
- διαδικασίες διαχείρισης του έργου και έντυπα (οργανογράμματα, έντυπα, κλπ).

Γενικές οδηγίες

Όσον αφορά τη σύνταξη της πρότασης, θα πρέπει να τονίσουμε τα εξής σημεία:

1. Προσπαθήστε να ζητήσετε και να έχετε το τεύχος συγγραφής υποχρεώσεων όσο πιο σύντομα γίνεται, ώστε να γνωρίζετε τις απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής στην πρόσκληση. Ορισμένα δικαιολογητικά που πρέπει να επισυνάψετε στο φάκελο της πρότασης ενδέχεται να χρειαστείτε χρόνο για να τα συγκεντρώσετε, όπως βεβαιώσεις από δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, πρωτοδικεία, βιογραφικά σημειώματα επιστημονικών συνεργατών κλπ. Επίσης, εφόσον σκοπεύετε να υποβάλετε πρόταση από κοινού με άλλους εταίρους, θα χρειαστεί να έλθετε σε επαφή μαζί τους (εφόσον φυσικά τους έχετε ήδη εντοπίσει – εάν όχι θα πρέπει να λάβετε υπόψη και το διάστημα που θα χρειαστείτε για να τους βρείτε και να συμφωνήσετε τους όρους της ενδεχόμενης συνεργασίας). Αυτό μπορεί να απαιτήσει πάλι κάποιο χρόνο, ιδίως εάν οι εταίροι αυτοί βρίσκονται σε άλλη χώρα. Ακόμη, θα πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι στην περίπτωση που είστε συντονιστής του προτεινόμενου σχεδίου, θα πρέπει να παραλάβετε εγκαίρως από τους υπόλοιπους εταίρους τις δηλώσεις συμμετοχής τους στο σχέδιο, τις δηλώσεις ότι συμφωνούν να τους εκπροσωπήσετε ενώπιον της Επιτροπής, καθώς και όλα τα δικαιολογητικά που τους αφορούν, ώστε να τα εντάξετε στο φάκελο της πρότασης που εσείς ως συντονιστής θα υποβάλετε.
2. Να διαβάσετε προσεκτικά το τεύχος συγγραφής υποχρεώσεων και να βεβαιωθείτε ότι έχετε κατανοήσει το αντικείμενο της πρόσκλησης, προκειμένου να καταρτίσετε την πρότασή σας ανάλογα. Μία καλή ιδέα είναι επίσης να συμβουλευτείτε το δικτυακό τόπο της υπηρεσίας της Επιτροπής που διοργανώνει την πρόσκληση υποβολής προτάσεων για να βεβαιωθείτε ότι καλύπτετε όσο το δυνατόν περισσότερες πτυχές της κοινοτικής πολιτικής που επιδιώκεται με το σχετικό πρόγραμμα. Εάν, για παράδειγμα, αναφέρεται ότι το πρόγραμμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διάδοση των αποτελεσμάτων των σχεδίων στις υποψήφιες για ένταξη χώρες ή στη συμμετοχή γυναικών και ατόμων με ειδικές ανάγκες ή στη χρήση νέων τεχνολογιών επικοινωνίας ή στη βιωσιμότητα του σχεδίου μετά την παύση της κοινοτικής χρηματοδότησης, προσπαθήστε να αναφερθείτε στον τρόπο με τον οποίο το σχέδιο που προτείνετε προτίθεται να καλύψει το εν λόγω θέμα και εντάξτε τον στη μεθοδολογία.
3. Να έχετε υπόψη σας ότι η σωστή προετοιμασία μίας πρότασης συνεπάγεται, πέρα από την προσπάθεια που θα καταβάλετε, και κάποια έξοδα, τα οποία δεν θα σας επιστραφούν. Εφόσον όμως πιστεύετε ότι έχετε πιθανότητες να γίνει δεκτή η αίτησή σας – καινοτομία, αξιόλογη ομάδα εταίρων, εμπειρογνωμοσύνη στο θέμα - αφιερώστε κάποιο χρόνο και χρήμα ώστε να έχει μία συγκροτημένη και καλαίσθητη παρουσίαση που σίγουρα θα προδιαθέσει θετικά τους αξιολογητές. Σκεφθείτε ότι οι αξιολογητές είναι και αυτοί εργαζόμενοι άνθρωποι και ενδέχεται να μην εκτιμήσουν καθόλου το γεγονός ότι τους αναγκάζετε να βάλουν σε τάξη και να εκτιμήσουν 500 άδεντες σελίδες ετερόκλητων εγγράφων. Μετά τη συνοδευτική επιστολή, επισυνάψτε κατάλογο των περιεχομένων στο φάκελο εγγράφων (ο οποίος θα σας βοηθήσει και εσάς να ελέγξετε ότι δεν έχετε ξεχάσει κάποιο δικαιολογητικό) και εφόσον είναι δυνατόν, να δέσετε την πρόταση σε τυπογραφείο ή κατάσταση που κάνει φωτοτυπίες. Δείτε την πρότασή σας σαν ένα δώρο: όσο πολύτιμο και να είναι χρειάζεται να το αναδείξετε με το ανάλογο «περιτύλιγμα» για να το εκτιμήσει περισσότερο αυτός που το παραλαμβάνει.

4. Ένα ανάλογο θέμα είναι και η γλώσσα σύνταξης της πρότασης. Καταρχήν, εφόσον δεν προβλέπεται κάτι άλλο ρητά από την πρόσκληση υποβολής προτάσεων, μπορείτε να τη συντάξετε σε όποια από τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ προτιμάτε. Καλό θα ήταν εντούτοις, εάν συντάξετε την πρόταση στα ελληνικά, να συμπεριλάβετε τουλάχιστον και μία περίληψη του προτεινόμενου σχεδίου σε μία από τις γλώσσες εργασίας της Επιτροπής (αγγλικά ή γαλλικά), κατά προτίμηση από άτομο που έχει μία από αυτές τις γλώσσες ως μητρική. Δεδομένου ότι τα περισσότερα σχέδια που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή πρέπει να έχουν ευρωπαϊκή διάσταση και εφαρμογή σε διακρατικό επίπεδο, το γεγονός ότι είτε η πρόταση είτε η περίληψή της έχουν σοβαρά ορθογραφικά και συντακτικά λάθη στην ξένη γλώσσα θα κλονίσει την εμπιστοσύνη των αξιολογητών στη δυνατότητά σας να φέρετε εις πέρας το σχέδιο σε άλλη γλώσσα εκτός της ελληνικής.
5. Μη διστάσετε να προβάλετε την εικόνα του Δήμου ή της Περιφέρειάς σας. Πέρα από την υποχρεωτική αναφορά στην προηγούμενη εμπειρία που διαθέτετε σχετικά με το αντικείμενο της πρόσκλησης, αναφερθείτε γενικά στην πείρα που έχετε αποκτήσει στη διαχείριση σχεδίων, την ποιότητα των υπηρεσιών σας, ενδεχομένως βραβεία ή διακρίσεις που έχουν απονεμηθεί στον οργανισμό σας κατά το παρελθόν, ή ακόμα αν πληροίτε τα κριτήρια διεθνούς ή ευρωπαϊκής τυποποίησης ποιότητας, ασφάλειας στο χώρο εργασίας ή περιβαλλοντικής διαχείρισης (ISO 9001, ISO 14001, EMAS, κλπ.). Στην περίπτωση που υφίσταται ήδη φυλλάδιο παρουσίασης του οργανισμού σας (company profile), συμπεριλάβετε το στο φάκελο μαζί με τα βιογραφικά σημειώματα.
6. Αφιερώστε κάποιο χρόνο στη σύνταξη του οικονομικού σκέλους της πρότασης. Όσο πιο λεπτομερής και συνεπής με το χρονοδιάγραμμα εργασιών είναι ο προϋπολογισμός που υποβάλετε τόσο περισσότερη εμπιστοσύνη δημιουργείτε στον αξιολογητή για την πείρα και επαγγελματικότητα που διαθέτετε. Διαβάστε καλά το τμήμα της συγγραφής υποχρεώσεων ή ενδεχομένως του οδηγού προς τους υποψηφίους που αναφέρεται σε ποια έξοδα θεωρούνται επιλέξιμα (π.χ. θέματα ΦΠΑ). Όσον αφορά το ύψος της χρηματοδότησης που θα ζητήσετε, θα πρέπει να σταθμίσετε τα εξής πράγματα: πρώτον, τον προϋπολογισμό που διαθέτει η Επιτροπή στο πλαίσιο του προγράμματος για τη χρηματοδότηση σχεδίων σε συνάρτηση με τον αριθμό των σχεδίων που θέλει να χρηματοδοτήσει (εάν για παράδειγμα η Επιτροπή διαθέτει 2 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση 20 περίπου σχεδίων και εσείς ζητάτε συγχρηματοδότηση ύψους 1 εκατ. ευρώ, εκτός εάν προτείνετε κάτι πραγματικά εντυπωσιακό, το πιθανότερο είναι ότι δεν θα επιλεγεί το σχέδιό σας ή ότι θα σας ζητηθεί να κάνετε σημαντικές περικοπές των δαπανών)· δεύτερον, σκεφθείτε ότι εάν βάλετε δυσανάλογα χαμηλή τιμή με μόνο σκεπτικό να προτιμηθείτε από άλλους υποψήφιους, ενδέχεται αυτό να αποβεί εναντίον σας στην περίπτωση που δημιουργηθεί η αμφιβολία στους αξιολογητές για το εάν θα μπορούσατε όντως να φέρετε εις πέρας αυτά που υπόσχεστε στην πρότασή σας με τόσο χαμηλό προϋπολογισμό (ιδίως στην περίπτωση που ζητάτε συγχρηματοδότηση από την Επιτροπή άνω του 50% των προβλεπόμενων δαπανών). Σε τελική ανάλυση, η προσεκτική σύνταξη του οικονομικού σκέλους της πρότασης προστατεύει κυρίως εσάς, γιατί εφόσον υπογράψετε σύμβαση με την Επιτροπή να πραγματοποιήσετε το συμφωνημένο έργο με το συγκεκριμένο προϋπολογισμό, θα πρέπει και να το κάνετε. Εάν, για παράδειγμα, αναλάβετε να οργανώσετε ένα σεμινάριο με συμμετέχοντες από διάφορα κράτη μέλη και ξεχάσετε να συμπεριλάβετε στις προτεινόμενες δαπάνες τα έξοδα μετακίνησης των ομιλητών, η Επιτροπή δεν πρόκειται εκ των υστέρων να αναπροσαρμόσει το ποσό της επιδότησης που σας ενέκρινε και τελικά θα επιβαρυνθείτε με αυτά εσείς.

7. Εφόσον έχετε κάποια απορία σχετικά με τη σύνταξη της πρότασης, τους όρους της σύμβασης ή τη διαδικασία που ακολουθείται, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε εγκαίρως με την υπηρεσία της Επιτροπής που διαχειρίζεται την πρόσκληση για διευκρινίσεις. Ακόμα και μετά την υποβολή της αίτησής σας, καλό θα ήταν να έλθετε σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον/την υπεύθυνο υπάλληλο και να ρωτήσετε για την πορεία της αίτησής σας, ώστε να δείξετε ενδιαφέρον. Δεν θα επεκταθούμε στις κινήσεις lobbying τις οποίες μπορεί να κάνει κάποιος για την υποστήριξη της πρότασής του, καθώς αυτές αφορούν κυρίως διαπροσωπικές σχέσεις που αναπτύσσουν οι ενδιαφερόμενοι και την επαγγελματική φήμη που προβάλλουν οι υποψήφιοι οργανισμοί. Γεγονός είναι πάντως ότι όταν κάποιος έχει τη δυνατότητα να υποστηρίξει την πρότασή του με αυτό τον τρόπο, βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση. Περισσότερα για το θέμα του lobbying μπορείτε να διαβάσετε στην ενότητα 1 του παρόντος Θεματικού Οδηγού (Δομή και λειτουργία της ΕΕ: Ο ρόλος των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών).

Σημεία που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα εξής θέματα που αφορούν την τυπική αποδοχή της αίτησης/πρότασης:

1. Στην αναγραφόμενη προθεσμία που διαθέτει ο υποψήφιος για να ζητήσει το τεύχος συγγραφής υποχρεώσεων και άλλα τυχόν έντυπα για την υποβολή της αίτησης.
2. Στην προθεσμία υποβολής της πρότασης. (ιδίως όταν η πρόταση πρέπει να έχει παραληφθεί από τη σχετική υπηρεσία μέχρι την αναγραφόμενη ημερομηνία και όχι απλά να έχει αποσταλεί). Η εκπρόθεσμη υποβολή πρότασης έχει πάντα ως συνέπεια την απόρριψή της. Η αποστολή με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο δεν γίνεται δεκτή εκτός εάν αυτό προβλέπεται ρητά.
3. Στα κριτήρια αποκλεισμού (π.χ. περίπτωση όπου ένας εταίρος δεν είναι από επιλέξιμη χώρα).
4. Στα κριτήρια επιλεξιμότητας (π.χ. περίπτωση όπου απαιτείται η συμμετοχή εταίρων από Χ τουλάχιστον κράτη μέλη ή η πρόσκληση απευθύνεται μόνο σε συγκεκριμένους φορείς, κλπ.).
5. Στα απαιτούμενα δικαιολογητικά που πρέπει να επισυνάψει ο υποψήφιος (ισολογισμούς, βεβαιώσεις εκπλήρωσης κοινωνικών εισφορών, βιογραφικά σημειώματα, κλπ.). Το καλύτερο είναι να καταρτίσουν οι ενδιαφερόμενοι έναν κατάλογο αφού διαβάσουν καλά το τεύχος συγγραφής υποχρεώσεων και να ελέγξουν πριν την υποβολή της πρότασης ότι έχουν συμπεριλάβει όλα τα απαιτούμενα έγγραφα.
6. Ότι οι υποψήφιοι έχουν υποβάλει ένα υπογεγραμμένο πρωτότυπο της αίτησης / πρότασης και το σωστό αριθμό αντιτύπων (σε φωτοτυπία) που προβλέπεται από τη συγγραφή υποχρεώσεων.
7. Ότι οι υποψήφιοι έχουν τηρήσει τις οδηγίες για τη σφράγιση της πρότασης. Συνήθως ζητείται να τοποθετηθεί η πρόταση (πρωτότυπο + Χ αντίτυπα) σε ένα φάκελο όπου αναγράφεται ο κωδικός της πρόσκλησης και η φράση «να μην ανοιχτεί από το εσωτερικό ταχυδρομείο» στα αγγλικά ή γαλλικά, ο οποίος τοποθετείται εντός δεύτερου φακέλου με την αναγραφή ξανά του κωδικού της πρόσκλησης και της διεύθυνσης αποστολής που αναφέρεται στη συγγραφή υποχρεώσεων.
8. Η αποστολή να έχει γίνει με συστημένη επιστολή ή δέμα και να φυλαχθεί η απόδειξη ή εάν η παράδοση γίνεται στα χέρια του υπεύθυνου υπαλλήλου, να ζητηθεί σχετική απόδειξη παραλαβής όπου αναφέρεται το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που παρέλαβε και η ώρα και ημέρα υποβολής.
9. Στην περίπτωση που προβλέπονται ειδικά έντυπα (όλο και πιο συχνά πρόκειται για ηλεκτρονικές φόρμες) για την υποβολή της πρότασης, ότι έχουν χρησιμοποιηθεί τέτοια έντυπα.

Επιμέλεια: Manticore Services

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο Pro-I3T και τον παρόντα Οδηγό, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον:

κ. Φάνη Παντελογιάννη,
Υπεύθυνο Γραφείου Βρυξελλών,
Ένωση Δήμων Κύπρου,
Square de Meeûs 1,
B-1000, Βρυξέλλες, Βέλγιο
Τηλ: +32(0)22138110,
Fax: +32(0)22138111,
e-mail: brussels@ucm.org.cy